
Robert J. Wieland

VÕIMSAD HEAD UUDISED

Uue Testamendi tõe südantsoojendav sõnum

© 1989

by Robert F. Wieland
POWERFUL GOOD NEWS
Printed in U.S.A

Sissejuhatus

Oma viiekümneaastase teenistuse vältel jutlustajana vaimulike probleemidega inimesi nõustades võin ma kindlalt öelda, et ma ei ole kohanud kedagi, kes oleks olnud arakstehtud või vaimulikult lüüasaanud, kelle probleemid poleks tulnud ühest järgnevaist põhjustest: nad kas pole mõistnud, kui head on tegelikult evangeeliumi Head Sõnumid või pole nad Head Sõnumit tõeliselt uskunud.

Kui sa loed neljas evangeeliumis lihtsalt kirjapandud Jeesuse sõnu, leiad sa üha uuesti ja uuesti, et Tal on häid uudiseid siirastele inimestele, kes igatsevad rahu. Ta ütles: „Sest Jehoova on mind võidnud; Ta on mind läkitanud viima rõõmusõnumit alandlikele, parandama neid, kel murtud süda, kuulutama vabastust vangidele“ (Js.61,1).

Head Sõnumid sisaldavad endas võimsat tõuget. Selle sõnumi vägi ei peitu kuulutaja isikus või isiku omadustes, vaid kuulutuses endas. Eriti ilmne on see Uue Testamendi tões õigusest usu läbi.

Paljude inimeste jaoks on see doktriin kuiv ja igav, minu palve on, et see tagasihoidlik püüe seda elavaks teha paneb sinu südame laulma nii täna kui kogu igavikuks.

Robert J. Wieland

1. peatükk

JUMALA KÄED ÜMBER MAAILMA

Muistse impeeriumi rusude prahi seast leiame kirjeldamatult kauni ja hindamatu kalliskivi – Uue Testamendi evangeeliumi. See päästis kord tsivilisatsiooni enesetapust.

Enamik maailma vaenavatest probleemidest keskenevad inimolemuse sünnipärasest kurjuses. Mingil kombel manipuleerib see ühiskonda ja üksikisikuid valima isekat teed. Sellest tulenevad kõik õudused, millega me silmitsi seisame, näiteks narkootikumide tarvitamine, korruptsioon, kuritegevus, sõda, mis kõik kujutavad endast globaalse hävingu ohtu.

Teatavasti on valgus tugevam kui pimedus, kuid kas on tõsi ka see, et hea on kurjast tugevam? Kas on võimalik, et armastus võidutseb viha üle? (Näiteks: Kas Lähis-Ida võib kunagi õppida armastama? Kas kokaiinimiljardärid võivad pöörduda?) Kas head uudised võivad võita halbu uudiseid?

Miljonid rahutud ja murelikud noored kahtlevad selles. Nende sisetunne ütleb, et inimkond on hukatuse määratud. Kui AIDS meid ära ei hävita, teeb seda osoonikihi hõrenemine. “Homme me sureme,” ütlevad nad ja anduvad täna hedonistlikule eneserahuldamisele.

Nende küünilisus on vähemalt mõistuspärane. Nad teavad, et maailma ressursid võiksid kõrvaldada nälja ja puuduse, ometi kollitab meid tohutu vaesus. Nad taipavad, et kui teiste inimeste probleemid on parandamatud, osutuvad nende omad ühel päeval samasugusteks. 17. sajandil elanud John Donne väljendab seda, mida me enestele võib-olla teadvustamata tunneme. See, et me seda ei teadvusta, ei tee seda aga vähem oluliseks:

„Kui meri uhub ära kamaka maad, on Euroopa muutunud väiksemaks Iga inimese surm teeb mind väiksemaks, sest ma olen osa inimkonnast; ja seepärast ära iial

lākita kedagi küsima, kellele lüüakse hingekeella; seda lüüakse sinule.“ (Devotions XVII).

Ja mitte ainult noorus pole rahutu. Vanavanemad muretsevad selle üle, millise elu nad pärandavad oma lastelastele. Nii kaua kui nälg ja tühisus masendab rahvamasse Kolmandas Maailma (kuhu nüüd kuuluvad ka Ameerika linnade linnaosad, kus kuritegevus jms on eriti levinud), muutub kindlustunne meie oma maailmas üha väiksemaks. Kas võime igaveseks jääda rahuliku külluse kindluseks kibestunud vaesuse ookeanis? Kas meie lapselapsed peavad barrikadeerima oma kodud AK-47-e taha?

Meie oma Põhja-Ameerikas seisame me silmitsi rahutustegevate muudatustega ühiskonnas. 1964.a. lubas president Lyndon Johnson, et “töötute abiraha päevad on loetud”. ‘Kus on aga see “Suur Ühiskond” kolm aastakümnet ja sadu miljardeid dollareid hiljem? Vaesed on reeglina vaesemad ja rikkad on rikkamad.

Kuna meie vaesed on hakanud lootust kaotama, leiavad ka jõukad, et toimetuleku probleemid tekitavad inimpsüühikale surmavat kahju. Richard Reeves ütleb kirjutades Universal Press Syndicate’ile, , et “suur hulk meist variseb kokku – võidetuna narkootikumide või alkoholi poolt, kadeduse või mobiilsuse poolt, oma kurjade kalduvuste või nõrkuste poolt ... Kas Ameerika on hulluks minemas?”

Kui Ameerika kogu oma raha ja mõtlemisvõime potentsiaaliga pole võimeline lahendama oma narkootikumide, kuritegevuse, kirjaoskamatus, vägivalda ja vaesuse probleeme, siis mõtlevad noored, et maailma jaoks tervikuna pole mingit lootust. Ameerika vabaduse eeskjuju on olnud “inimkonna viimane parim lootus”. Kui see rahvas iseenda hävitab, hakkavad õilmitsema kõikjal uued Hitlerid ja Idi Aminid.

“Insight” ütleb, et meie kuritegudest kubisev vaesus on “ saavutanud suurlinnades kohutavad mõõtmed”. Kasvav laostumine suurlinnade teatud linnaosades šokeerib neid, kes meenutavad ainult mõnede aastate tagust tsiviliseerituse ja turvalisuse aega. Harlemis seisavad inimesed järjekordades,

kus on kaugelt üle 20 inimese selleks, et kõnniteel parkivatest kaubikutest kokaiini osta. “Minu halvimaid kujutlusi, kõige halvimaid neist, ei ulatunud sellele olukorrale ligilähedalegi,” ütleb Shakoor Aljuwani, kes töötab organisatsioonis nimega Youth Action Construction Training Program. (Noorte tegevuskoolitusega tegelev organisatsioon). “Ma pole iialgi mõelnud, et olykord võiks kunagi nii halvaks muutuda.”

Miks siis sammuvad inimolevused lahtiste silmadega otse kokaiini- ja muudesse sõltuvustesse? Midagi on kohutavalt valesti, sest need sõltuvused tähendavad tegelikult enesetappu. Ainult *väga* haige liik hävitab ennast ise. Kui ei tule kiiret muutust, võib 21. sajandiks olla kujuteldav stsenaarium sisaldada endas polariseerunud ühiskonda, kus on koletusuured vanglad ja haiglad kurjategijate, AIDS’i ohvrite ja narkootikumide tahtetute orjade jaoks, keda nende vajaduste rahuldamiseks orjavad täiskoormusega „normaalsed“ inimesed.

Kurjakuulutatav pilv meist mitte väga kaugel oleva horisondi kohal vihjab võimaliku „uuesti-sündinud“ Hitleri tulekule, kes pealekäiva avaliku surve poolt mõjutatuna organiseerib odavama „lõpplahenduse“, seekord kurjategijatele, narkomaanidele ja mitmesugustele ebasoovitavatele elementidele. Natsism tõi pinnale pinnaaluse kollektiivse dementsuse hoovuse, mis püsivalt ja pikaajaliselt oli oodanud laialtlevinud viha kriisi.

Mitmed kainelt mõtlevad religiooniga mitteseotud analüütikud süüdistavad praegu avalikult peamise meie plahvatusliku vaesus-kuritegevus-narkomaania sündroomil põhjusena noorukiea seksi ja abielutruuduse puudumist. Kuna püsivad abielusuhted viivad peaaegu alati mõõdukale heaolule ja korrale, kalduvad üksikvanemaga perekonnad, tõi mõningate eranditega, liikuma suurema puuduse suunas.

Kas on raske uskuda armastuse Jumalasse?

Daniel Moynihan ütleb, et purunenud perekonnad “kutsuvad välja ja tekitavad kaose. Kuritegevus, vägivald,

rahatuse, korratus ... on väga lähedal paratamatusele.” TV ja filmid propageerivad igat laadi toorest truudusetust. See on moraalne mandumine, mida Jeesus meie päevade kohta ette ennustas: “ja et ülekohus läheb väga võimsaks, jaheneb paljude armastus” (Mt 24,12). See jahtub, kuna inimesed enam ei usu sellesse.

“Ülekohus” on seadusetus, inimese südame sisemine mäss Jumala moraali printsiipide vastu. Kui me leiame, et õiglase Jumala olemasolu on raske ette kujutada, siis kõik, mida me saame teha, on arutleda tagurpidi kurjuse reaalsuse üle: “Liha mõttemiis on vaen Jumala vastu; sest ta ei alistu Jumala käsule” (Ro. 8,7). Inimolemuse väärastumise müsteerium on piisav tõestamiseks, et Piibel on tõde, kuna kurjuse reaalsus eeldab headuse olemasolu, just nagu vari eeldab, et valguse teel on mingi takistus, mis varju tekitab.

Sõltumata sellest, kas tegemist on religioosse või mittereligioosse inimesega, on inimesel raske eitada, et oleme jõudnud aega, mille Jeesus täpselt visandas, öeldes, et “inimesed lähevad rammetuks kartuse ja sündmuste ootamise pärast, mis maailma peale on tulemas” (Lk 21,26). Mida paremini on inimene informeeritud, seda enam kummitavad teda homse varjud.

Kuid on olemas lootus. Kui päevauudised muutuvad ikka halvemaks, on olemas Hea Sõnum, mis muutub üha paremaks.

Meie pime tulevik on valgustatud

Piibel astub esile hingematva lootuse sõnumiga. See kinnitab meile, et on olemas isikuline Jumal, Taevane Isa, Looja-Lunastaja, kes tõeliselt armastab seda “hullu”, õelat, isekat, vägivaldset, ebamoraalset, kuratlikku maailma.

See Rõõmusõnum kaalub üles kõik halvad uudised, sest Tema on positiivse, aktiivse ja oma olemuselt tulemusttootva armastuse allikas.

Paljudes keeltes on kõige paremini tuntud sõnad need: “Sest nõnda on Jumal maailma armastanud, et Ta oma ainusündinud Poja on andnud, et ükski, kes Temasse usub, ei saaks hukka, vaid et temal oleks igavene elu” (Jh.3,16). Enamiku jaoks meist on raske emmata sopast, eemaletõukavat inimest. Jumal aga surub selle halb ja räpane planeedi, just sellisena nagu see on, oma südame vastu. Ta on nagu isa sülelemas kadunud poega, võttes kurja enda peale ja vabastades inimese süüst. See armastus on kõige hämmastavam tõde, mida inimkond võib vaadelda.

See uus mõte hämmastas Uue Testamendi aegset keerulist maailma. Ilmselt uskus sama suur osa elanikkonnast nagu praegu mingisse Ülimasse Olevusse, kuid nii Rooma aristokraadid kui ka orjad pidasid arusaamatuks ja haaramatuks seda, et Jumal väärtusetust inimkonnast tõeliselt hoolis. Kui Ta hoolis, kuidas võis Ta pealt vaadata sellist ebaõiglust nagu orjus, poliitiline vägivald ja gladiaatorite verevalamised Colosseumis – ja mitte midagi mitte *teha!*

Kujutle erutust, mis tõusis apostlite jutluste peale, kui nad rõhutasid, et Jumal tõepoolest *armastab* isekaid, õelaid, halbu inimesi. Mitte, et Ta armastaks nende kurjust, vaid Ta armastab *neid*. “Kas Ta armastab orje, gladiaatoreid, prostituute, mõrvareid, ahneid maksukogujaid, õelaid valitsejaid?” küsisid roomlased. “Jah,” vastasid apostlid. “Jumal ei ole oma Poega läkitanud maailma, et ta maailma üle kohut mõistaks, vaid et maailm tema läbi võidaks päästa” (Jh. 3,17). See oli radikaalne, revolutsiooniline mõte inimeste jaoks, kes vaatasid Jumalat, kui kedagi, kes häid inimesi osavõtmatult toetab ja õelaid vihkab.

Kuid selline endiste väärtuste kummutamine poleks iial inimesi, kui selle kasuks poleks esitatud kindlaid tõendeid. Apostlid pidid tõestama, et selline armastus ei olnud nende kujutluse vili. Sellise armastuse kohta oli olemas vastuvaieldamatu tõendus: Kui Jumala Poeg surmati julmade Rooma sõdurite poolt, tegi Ta midagi mõeldamatut – Ta

armastas oma vaenlasi ja palus oma nende eest: “Isa, anna neile andeks, sest nad ei tea, mida nad teevad” (Lk 23,34).

Mitte ükski ei suutnud meenutada, et keegi oleks kunagi varem midagi sellist öelnud. Kristus demonstreeris kogu maailmale, et “Jumal on armastus” (1Jh 4,8), tõeline armastus, mida inimesed ei saanud võltsida. Nüüd oli maailm teel, kui kõik võis saada peapeale pööratud (Ap 17,6).

Ka mingi Marsi elanik poleks suutnud äratada rohkem hämmeldust kui see uudne mõtteviis. Armastus, mis ei sõltu ei oma objekti kaunidusest ega headusest? Armastus, mis mitte ainult ei armasta vastikut, alatut ja väärtusetut inimest, vaid tõeliselt loob neis inimestes väärtuse? Kui inimesed sellest kuulsid, tahtsid nad selle kohta rohkem teada saada.

Selle aja suurimad mõtlejad olid ülistanud Kreeka Aclestise armastust Admetuse vastu kui jumaliku headuse ülimat avaldust – ta oli valmis surema *hea* inimese eest. Apostlid ütlesid: ei, see pole veel tõeline: “Jumala imelisest armastusest tunnistab see, et Kristus on surnud meie eest, *kui me alles patused olime ... kui me alles olime Jumala vaenlased*” (Rm 5,8.10). Juudid ja roomlased vaatasid hämmastusega üksteisele otsa.

Kui oli olemas Jumal, siis kujutasid antiikrahvad Teda istumas ülevas eraldatuses, oodates, et inimesed Teda otsivad. Kristus ilmutas ennast sellele terava kontrastina isikliku Päästjana, kes “on tulnud otsima ja päästma seda, mis on kadunud” (Lk 19,10).

Milline praktiline mõju on sellel uuel arusaamal armastusest?

Inimesed, kes kuulsid seda sõnumit, täitusid imelise ja suure rõõmuga. Nüüd sai nende üksluine eksistents äkki suurepärase tähenduse. Mure, pettumus, valu, isegi orjuse talumine, ja jah - ka märterlus -, said selle uue ilmutuse valguses pühaks ja austust väärivaks. Surm kaotas oma hirmuäratavuse, sest Kristus oli röövinud tema astla. (1Kr

15,55-57). Jumal ise on meile lähedale tulnud, ütlesid nad, Ta võttis endale meie olemuse, kannatades meiega, saades füüsiliselt meiega üheks! Igast uskuvast orjast sai prints ja iga usklik prints oli valmis põlvitama oma orja kõrvale.

Selle rabava uudse arusaama suurusel ei olnud piire. Tulles oma Poja isikus otsima seda, kes oli kadunud, tegi Jumal midagi mõistetamatut. Ta oli astunud alla üha madalamale ja madalamale alandumise süngetele tasanditele, nii sügavale, kus ka alandus ei või eksisteerida.

Need, kes kuulsid apostleid, nägid treppi, mis ei tõusnud inimeste juurest üles Jumala juurde, vaid astmeid, mida mööda Tema astus alla meie langenud inimkonna madalaimale tasemele. Ta ei jätnud üksnes ingleid seljataha ega alandanud end üksnes inimeseks saades, vaid Ta sündis räpases saras, kus otsisid varjupaika loomad. Edasi elas Ta lihtsat ja rasket lihtrahva elu. Maise elu lõpul valis Ta olla sõnakuulelik kuni surmani, Ta seisis silmitsi surma kohutavusega ega püüdnud enesetapja kombel karistust vältida.

Ja see ei olnud veel kõik. See, mis pani inimeste meeled kihama, oli jutustus sellest, et kui Jumala Poeg hüljati Tema oma rahva juhtide poolt, löid nad Tema kui kurjategija Rooma ristile. See tähendas, nagu igaüks mõistis, et Ta talus Jumalast hüljatuse ülimat emotsionaalset ahastust, kuna vanasti usuti, et “Jumalast neetud on igaüks, kes puu küljes ripub” (Gl 3,13; 5Ms 21,23). (Sellest räägime 6. peatükis.)

Jumala Poeg oli kannatanud põrgupiinu! Ta mitte ainult ei ohverdanud oma elu siin ja praegu, vaid ka oma lootused igavikule. Sellele mõtlemine ja sellest ja rääkimine hoidis mehi kogu öö üleval. Nad püüdsid “mõista ühes kõigi pühadega, mäherdune on armastuse laius ja pikkus ja kõrgus ja sügavus, ja ära tunda Kristuse armastuse, mis ületab kõik tunnetuse” (Ef 3,18.19). Ta ei suutnud näha hauast üle ülestõusmise hommikut.

Selle jumaliku teo üle mõtisklemise protsessis päästeti valla ebatavaline elumuutev vägi. Seda uue tõde otsides olid

unustanud oma söögiajad, nüüd leidsid end elule vaatamas uue inimesena. Uus, leitud elumõte ületas valu või rõõmu. Selline armastus saatis korda selle, mis oli võimatu, nii kõrge kui madala, rikka ja vaese, vaba ja orja jaoks; see vabastas “need, kes surma kartusest olid kogu eluaja kinni orjapõlves” (Hbr. 2,15). Ühine nimetaja, mis oli olnud valu põhjustajaks kõigi inimlike kannatuste puhul, oli kaotatud. Ürita haarata seda rõõmsat elevust, mida need inimesed tundsid:

“Selles on Jumala armastus meie vastu avalikuks saanud, et Jumal oma ainusündinud Poja on läkitanud maailma, et me tema läbi elaksime. ... Selles on armastus (*agape*) saanud täieliseks meie sees, et meil oleks julgust kohtupäeval; sest otsekui tema on, nõnda oleme ka meie selles maailmas. Kartust ei ole armastuses, vaid täieline armastus ajab kartuse välja” (1Jh 4,9-18).

Kristuse ülestõusmine tõestas evangeeliumi õigsust

Auliste Rõõmusõnumite säravaks krooniks tõusis Jumala Poeg kolmandal päeval peale Tema häbistavat hukkamist surnuist üles. Ta oli võidukalt kuulutanud, et Tema käes on surma ja haua võtmed, nii et kõik, kes pidasid oma südames kalliks Tema revolutsioonilise armastuse laiust, pikkust, kõrgust ja sügavust, võivad võidutseda surma üle koos Temaga. (Ilm.1,17-18).

Sellise armastuse elumuutev vägi on Pauluse poolt kokkusurutud hindamatusse pärlisse. Ta räägib, miks ja kuidas need, kes uskusid seda armastust, leidsid Heas Sõnumis väe:

“Sest Kristuse armastus sunnib meid ning me otsustame nõnda; kui üks on surnud kõikide eest, siis on kõik surnud; ja ta on surnud kõikide eest, et need, kes elavad, ei ela enam enestele, vaid temale, kes nende eest on surnud ja üles tõusnud” (2Kr 5,14.15).

Lõpuks oli jumalik tõde tunginud läbi meie minakeskse mõtteviisi sisemiste kaitsetõkete: Nagu raket, mis tunneb sihtmärgi ära sellest eralduva soojuse tõttu, oli see tõde üles otsinud meie „mina-kõige-esimesena“ isekuse allika ja selle

hävitanud. Nii hävitati Kristuse alandliku ohvri ja hiilgava ülestõusmise läbi see juur, millest lähtus kogu inimliku kurjuse kibe vili. Peaaegu üleöö muudeti uskuvad inimesed, kes olid olnud alatud, kurjad ja õelad, armastavateks ja armastusväärsateks inimesteks. Need, kes olid olnud „tipus“ ja mõtlesid, et omavad kõike, mida süda võib soovida, avastasid, kui tühi on maine edu ilma Kristuseta. Seda oli korda saatnud evangeeliumi rõõmusõnum.

Üks Pauluse kirjutatud Uue Testamendi kiri avaldab osalise loetelu mitmesugustest sõltuvuse vormidest, millest see lihtne evangeelium võimaldas vabaneda. Usklikud olid endised “hoorajad”, “ebajumala-kummardajad”, “abielurikkujad”, “homoseksuaalid”, “pederastid”, “vargad”, “ahned”, “joodikud” ja “enesetapjad”. “Sellised olid teist mõningad”, ütles Paulus Korintose kogudusele. Kuid nad kogesid vabanemist neist sissejuurdunud pahedest ja said “puhtaks pestuiks” ja “pühitsetuiks”, uuteks inimesteks (Vt. 1Kr 6,9-11).

Need inimesed ei *saavutanud* sellist helget vabadust psüühilistest köidikuist millegi läbi, mida nemad olid teinud; nad olid *näinud* ja *uskusid* Sõnumit Jumala Poja lunastavast ohvrust. See ilmutus oli tõeline plahvatus maailmas, kus isekas õelus oli sama tavaline asi kui tolmu. Midagi sellist ei olnud ajaloo eelnevate tuhandete aastate jooksul suutnud ette kujutada ükski filosoof, poeet, näitekirjanik ega preester.

Seesama Hea Sõnum on sama vägev ka täna

See Jumala armastus patuste vastu on ikka parim Sõnum, mida keegi võib kuulda. See on positiivne, aktiivne, püsiv, otsiv ja seetõttu tänapäeval täpselt sama võimas nagu see ikka on olnud. Kellegi pole mingit võimalust seda ignoreerida. Sa kas usud seda või ei usu. Kuuldes seda sõnumit tõepäraselt kuulutatuna ei saa keegi erapooletuks jääda.

Meie tänapäeva maailma kõige kohutavamad kuriteod pärinevad samast inimliku isekuse allikast, mis needis maailma ka apostlite päevil. Kas suudab see Sõnum muuta tänapäeva

kokaiiniga kaubitsejaid ja kokaiinisõitlasi, prostituute, väljapressijaid, rassiste, mõrvareid, sensuaalseid materialiste? Miljonid inimesed vastavad: Jah! Ja mis on isegi veel tähtsam – Püha Vaim Piibli lehekülgedel vastab: Jah! Evangeelium muudab ka jõukaid ja harituid, enesega rahulolevaid, kõvasüdamelisi magnaate, teadlasi ja poliitikuid.

Tõde sellise unikaalse armastuse kohta paistab olevat raske uskuda kolme arusaama tõttu: (a) Kuna endast lugupidavad inimesed ei kallista räpaseid ja halbu inimesi, kes seda väärt ei ole, miks peaks Jumal seda tegema? (b) Kuidas võivad igavesel Jumalal olla samasugused tunded nagu inimestel? (c) Kui Ta tõepoolest armastab maailma, miks Ta ei tõesta seda *tehes* midagi, mis peataks maailma praeguse libisemise hävingu poole?

Paljud arvavad, et nendele küsimustele on võimatu vastata. Traditsioonilisel tarkusel ei ole sellele tõepoolest vastust, kuid siin langeb rambivalgud Piiblile ja kummutab konkreetselt ja täiesti kõik kahtlused.

Nende küsimuste üle arutlemegi järgmises peatükis.

2. peatükk

MIKS JUMAL EI TEE MIDAGI?

Samal ajal kui on tõsi, et meie, inimesed, ei armasta röpaseid, halbu inimesi, inimesi, kes seda väärt ei ole, ütleb Piibel, et Jumal armastab neid. Ta teeb seda, sest Tema armastus on ainulaadne. (Jh. 3,16).

Kui inimlik armastus sõltub armastatava inimese ilust või headusest, siis Tema armastus on kõikihõlmav ja sõltumatu. Seetõttu on Jumal suuteline armastama ka halbu inimesi. Ta armastab neid Kristuses ja Tema käed on ikka veel selle maailma ümber seda hoidmas. (2Kr 5,19-21). Ta on ikka veel Hea Karjane, kes otsib oma kadunud lammast. Lk 15,3-7. Ta on nii lähedaselt inimkonnaga üheks saanud, et meie kannatused on saanud ka Tema kannatusteks. 1Kr 12,26-27. Kogu inimsugu on üks Kristuses nii, et Tema on nüüd meie perekonna liige. Ta ei või oma perekonda unustada ega maha jätta.

See minu Isa maailm.

Ja kuigi kurjus vahel paistab tugev,

Hoian ikka meeles, kelle käes on võim!

See minu Isa maailm. Milleks kurbus?

Issand on kuningas. Taevad las' hõisata!

Jumal valitseb, las maagi rõõmustab!

Meie probleem seisneb selles, et meil tuleks eristada seda, mida meie nimetame armastuseks sellest armastusest, mida Piibel ilmutab. Kui Piibel ütleb, et "Jumal on armastus", siis kreeka keelne sõna selle kohta on *agape*, mis on meile võõras taevast imporditud mõiste, mis meie maiselekeskendunud teadvuses täiesti puudub. Ükski Vana Testamendi õpetusest eraldi olev iidne religioon ei anna pisimatki vihjet millegi sellise olemasolust.

Kuitahes teaduslik on täna meie meelelaad, kuitahes loogilised ja targad on selle püüded kahelda isikulise Jumala

olemasolus, sellele kõigele vastandub kõige otsesemalt Jumala armastus *agape*. Me võime seda eitada nagu pime inimene eitab päikesepaistet, kuid kui me oleme siirad, tunnistab see meile isikulisest armastavast Jumalast, kes on nii maailma Isa kui ka Päästja. See armastus tõkestab agnostitsismi (filosoofiline õpetus, mis eitab maailma objektiivse tunnetamise võimalust – tõlk) ja ateismi teed seni, kui inimene kas tunnistab seda armastust või alistub küünilisele uskmatusale. Sellise tagasilükkamise vastu ei saa isegi Jumala inglid midagi teha.

Ükski ajaloolane, evolutsionist ega ateist ei või leida *agape* päritolu ühestki muust allikast peale risti, mis püstitati väikesele künkale väljaspool Jeruusalemma. Kui kalameestest jüngrite mõistus oleks olnud nii viljakas, et sellist mõtet lihtsalt välja mõelda, oleksid nad väärt alalist kõigi aegade Pulitzeri auhinda.

Kuidas võivad igavesel Jumalal olla samasugused tunded nagu meil?

Reisilennuk sadade süütute reisijatega plahvatab õhus; hullumeelne mõrvar tulistab automaadist kooliõuel olevaid süütuid lapsi; maavärin tapab tuhandeid magavaid inimesi – kuidas võib Kõikvõimas Jumal taevas vaadata seda pealt ja lasta sellel sündida, kui Ta meid tõesti armastab ja kui ka Temal on tunded? Miljonid inimesed tahaksid Temasse uskuda, kuid mõtlevad, äkki Ta on tundetu Budha-sarnane jumalus, või kaugel asuv suurmaaomanik, kes ei hooli oma maa asukatest planeedil Maa.

Kui Piiblil on õigus, öeldes, et Jumal on jumalik Isik, on kerge oletada, et Ta on end mugavalt sisse seadnud oma turvalisuses, surematuses ja naudib miljonite Teda teenivate inglite seltskonnas lõputuid naudinguid. Ja Beverly Hillsi uhkete paleede elanikel pole siis ka põhjust muretseda kodutute kerjuste pärast Kalkuttas.

Deism on laialt levinud arusaam, et kuigi Jumal on olemas, on Ta osavõtmatult kaugel, jättes meid saamatutena iseeneste hooleks. Kuna see mõte toidab meie isekust, on see halb sõnum. Kui Number Üks (väljend laeva kõrgeima ohvitseri kohta peale kaptenit) on pühendunud number ühele, miks ei peaks meie sedasama tegema? Oletus, et Jumal on isekas ja hoolimatu nagu meiegi, on pea põhjuseks, miks “mina-esimesena” filosoofia on saanud nii populaarseks. Kogu maailma isekus tuleneb kas vales kontseptsioonist Jumala kohta või Tema tõe jõhkrast kõrvaleheitmisest.

Piibli pilt Jumala tõelisest iseloomust avaldab Teda meile isikuna, kellel on ka inimlik pool. Ta hoolib, Ta tunneb meie maa valu, Ta on mures. Ta on tundlik ja kaastundlik, mis tähendab, et Ta on sügavas valus. Tegelikult ei saa Ta puhata seni, kui planeedile Maa on jäänud kasvõi üks õnnetu inimene. Kuna Ta on inimkonnale nii väga lähedal, on Tema südamevalu lakkamatu.

Näiteks võime mõista järgnevast tekstist, kuidas Ta on igal hetkel meie südameigatsuste nüanssidele kaasa elab: “Eks kaks varblast müüda veeringu eest? Ent ükski neist ei lange maha ilma teie Isa teadmata” (Mt 10,29). Ta on nii täielikult meiega üheks saanud, et Tema närvilõpmed tajuvad meie valu sama täielikult, kui meie seda tunneme, jah, isegi veel enam, sest ühelgi hetkel ei taju meie teadvus kogu valu täiel määral. Teismeline, kes on sattunud narkootikumide mõju alla või amoraalsusesse, ei suuda ette näha piinu, mida see tulevikus enesega kaasa toob; Jumal näeb seda ette ja tunneb kogu valu juba ette. (Oh, kui see teismeline võiks seda tajuda!)

Rääkides Jumala kannatavatest järgijatest sellel maal, ütleb Jesaja: “kõigi meie vaevadega vaevati ka Teda” (Ta) „tõstis nad üles ja kandis neid kõigil muistseil päevil” (Js 63,8.9).

Kristuse nimi on Immaanuel, mis tõlkes tähendab *Jumal meiega*. Mt 1,23 Teisisõnu, ei ole olemas valu, mida inimene tunneks ja mida Tema ei tunne. Edasi selgitab Jesaja jumalikku osavõtlikkust järgnevalt: “Tõepoolest, võttis ta enese

peale meie haigused ja kandis meie valusid. ... Ent teda haavati meie üleastumiste pärast, löödi meie süü-tegude tõttu! Karistus oli tema peal, et meil oleks rahu” (Jes 53,4.5). Meie vahel üsna talumatu elu võib saada muudetud, kui me lihtsalt usume seda, mida tavaliselt ei usuta; kui me usume, et Jumal on tundeerk ja armastav Isik.

Isegi oma probleemides ja raskustes olles, kogeme me määratud hulka rahu, kuigi üsna tihti ei tea me selle päritolu. Jesaja tahab öelda järgmist: keegi meist ei saaks nautida isegi ühte kiirestimööduvat õnnehetke, kui meie võlad ei oleks juba kantud meie eest Kannatava Jumala poolt. See tõde on aluseks igale inimliku rõõmu hetkele, igale kevadele, igale maitsvale maasikale.

Inimesed maal hülgasid Tema ja tõukasid Ta välja, öeldes: “Me ei taha, et see mees valitseb meie üle” (Lk 19,14). Kibeda hülgamise asemel, mida Tema pidi tundma, kogeme meie, et Tema ja ka Isa võtavad meid tingimusteta vastu. On imestamapanev, et Ta pole mitte üksnes andestanud oma mõrtsukatele, vaid et Ta pole ka nõrdinult meist meie kitsikuses ära pöördunud. Me oleme küllaga ära teeninud lahutuse Temast, kuid igal võimalikul moel püüab Ta meile kinnitada: “Vaata, ma olen alati sinu juures, kuni maailma lõpuni!” (Mt 28,20).

Jeesuse töö oli ilmutada Isa iseloomu. Mitte üksnes Kristus ja Isa ei ole üks, vaid kuna Kristus ühendas end lahutamatult inimesooga ja meie oleme Temas, siis saavad kõik meie igatsused ja elukogemused ka Tema omadeks. Me ei suuda seda ette kujutada, sest me leiame, et raske on uskuda, et hea sõnum võiks nii hea olla.

Aga nii see on.

Nüüd aga küsime meie: Kui Jumal meist nii hoolib ja kui Ta on kõikvõimas, kui Ta elab läbi meie kannatusi, miks laseb Ta siis kurjusel edasi kesta?

Kas Ta teeb kõik, mida Ta suudab?

Piibel paljastab meile varjatud kosmilise konflikti. On olemas hea põhjendus pinnapealsel uurimisel tekkivale *muljele* justkui oleks Jumal ükskõikne. Tõde on selles, et tegelikult hoolib Ta meist väga. Kuid Tal on vaenlane, kes sõdib Tema vastu. See seletabki olukorra, mis meile vahel paistab Jumalapoolse arusaamatu ükskõiksusena. Me ei ole üllatunud mässude ja sõdade üle meie maal, kuid kes võiks arvata, et midagi niisugust toimub taevas. Sealt kurjus alguse saigi:

”Ja sõda tõusis taevas: Miikael (üks Kristuse nimedest, vt Jd 9 ja 1Ts 5,16) ja tema inglid sõdisid lohe vastu ja lohe sõdis ja tema inglid. Ja ta ei saanud võimust ja nende aset ei leitud enam taevast. Ja suur lohe, see vana madu, keda hüütakse Kuradiks ja Saatanaks, kes eksitab kogu maailma, visati maa peale ja tema inglid visati välja ühes temaga” ... “Häda maale ja merele, sest kurat on tulnud maha teie juurde ja tal on suur viha, sest ta teab, et tal on pisut aega” (Ilm 12,7-12).

Teise maailmasõja jooksul kannatasid Briti kuningriigi alamad raskeid aegu, ja seda ajal, kui valitsemas oli hea ja kaastundlik kuningas Georg VI koos oma veetleva kuningannaga. Kui kuningas kuulas igapäevaseid uudiseid hävituse kohta, ähvardas tema enda süda lõhkeda kaastundest kannatajate vastu. Rõõmuga oleks ta kasvõi selsamal hetkel valmis olnud sõja lõpetama, kui ta oleks seda vaid teha saanud. Kuid mitte tema polnud sõja initsiaator. Adolf Hitler oli selle konflikti talle peale surunud, Euroopa julgeolek aga nõudis selle sõja jätkamist kuni kibeda lõpuni.

See on põgus miniatuurne pilguheit probleemile, millega Jumal vastamisi seisab. Vaenlane on Tallegi suure sõja peale surunud – mitte Tema pole seda võitlust valinud. Kosmiline draama hea ja kurja vahel algas esimese vaatusega – sõjaga taevas, kus Saatan sai lüüa. Teine vaatus on meie teha, sest vastuhakk Jumalale levis sellele planeedile. Meie esivanemad Adam ja Eeva kirjutasid alla aktile võimu ülemineku kohta Jumala vaenlase kätte ja neist said tema vangid. Siin tegi mäss tasa oma kaotuse esimeses vaatuses.

Jumala armastus ei suutnud aga maad loovutada. Sellise olemusega armastus nõudis Temalt meie päästmist. Niisiis, kolmas vaatus. Isa tunneb väga lähedalt, sügavalt kaasa selle planeedi piinadele, kuni see suur konflikt Saatana ja Kristuse vahel saab lõpuks lahendatud.

Kristus tuli kaks tuhat aastat tagasi nõudma oma seadusepärast kohta maailma valitsejana. Kui Kristus oleks vastu võetud, oleksime juba ammu kogenud maailmas rahu, turvalisust ja õnne, mille järel me igatseme. Kuid kuna Ta hüljati, risti löödi ja Tema oma maailmast ära aeti, on planeet tänaseni mässus Jumala vastu ja Tema autoriteeti ei märgata rohkem kui natsid tunnistasid Georg VI või Franklin Rooseveldi autoriteeti. Ja kuigi tänagi on inimesi, kes kogu südamest tunnistavad, et Kristus on selle maa seaduslik valitseja, on nad vähemus ja peavad nagu Teise Maailmasõja ajalgi “põranda all” võitlema.

Issand on igatseb sellele maale tagasi tulla, et teha lõpp sellele patu ja isekuse painajalikule unenäole koos kõige sellega kaasneva julmusega. Ta ei istu mitte jõude, nautides taevalikku luksust, samal ajal kui sõda kestab edasi. Tema armastus maailma vastu on tugev. Ka kogu universum suudab vaevalt ära oodata kosmilist võidupäeva, millal julma vaenlase üle saavutatakse lõplik võit. Rm 8,19-23.

Üks kõige sügavama tähendusega mõtteist Piiblis ütleb, et üks meie päev on Jumala juures nagu tuhat aastat.(2.Pe.3,8) Meie jaoks on pimedaim päev alati lühike, setme suudame taluda vaid pisut valu; me kogeme vaid enda häda, paremal juhul osaliselt oleme kaastundlikud ka mõnede lähedaste inimeste suhtes meie ümber. Kuid Jumal oma madala valulävega tunneb kõigi siin maal elavate inimeste valu. Kindlasti seetõttu tundubki Talle üks meie kollektiivne päev tuhande aastana. Igasse Tema päeva on surutud hulga rohkem teadvust kui meie omasse. Kujutage endale ette, mida tähendab jagada miljonite, miljardite inimeste piinu ja valu. Ta ei lähe kunagi magama, nii nagu meie seda võime teha. (Ps 121, 3). Tema igatseb nii väga, et selle maailma valu kord lõpeks.

Tema lahendus selle maailma probleemidele on tõeliselt tõhus ja lõplik: mitte mingit vaatamänguliste, kuid tühiste kogemuste ülespuhumist. Ta peab jõudma inimeste probleemide juureni - inimsüdameisse sissejuurdunud patuse isekuseni. Kõik maailma kannatused on ühel või teisel moel selle tagajärjeks. Selleks, et probleemi lahendada, tuleb see kurjusejuur välja juurida. Mitte isekaid inimesi ei tule välja juurida, vaid isekus ise tuleb välja juurida. See väljajuurimine tuleb täide viia kuulutades ja näidates Head Sõnumit Jeesuse ristisurmaga täideviidust ja sellest, mida Ta jätkuvalt taevas teeb maailma Ülempreestrina ja meie patust Päästjana.

Saatan sõdib sellele vastu. Ta viimane meeleteitlik püüe on väita, et Kristuse ohver ja see, mida Ta praegu teeb – Tema teenistus taevas – on tühine ja tõhutu. “Vaadake,” irvitab ta, “maailm on praegu hullem kui siis, kui Jumala Poeg selle päästmiseks suri.”

Et vastata tema väljakutsele, peab evangeelium usklake hulgas esile tooma kauni muutuse, ja andma seeläbi tõenduse sellest, et lunastusplaan pole olnud asjatu. Nüüd IV vaatus.

Kas sellise evangeelium on olemas? Kas see evangeelium on tõeliselt Hea Sõnum? Kas sellel on vägi? Ja kui on, siis kuidas see vägi toimib? See auline kuulutus, mille Issand maailmale saadab, ei ole mitte rohke patu avaliku hukkamõistu kuulutus pikse ja müristamise saatel, see on südantsoojendav sõnum *palju külluslikumast* armust. See on see, mis läbib inimese sisemise kurjuse ja muudab südameid.

Jumala tänane probleem

Kui sina ja mina palvetame: “Palun, Jumal, miks Sa ei tee midagi, et aidata seda kurba maailma?” tuleb meile vastus: “Miks *teie* midagi ei tee?” Kristuse hülgamise ja ristilöömisega on Ta selle planeedi valitsusest välja hääletanud. Ta ei saa organiseerida äkkrünnakut ega võtta olukorda jõuga oma kontrolli alla seal, kus Teda ei taheta, kuid Ta võib töötada

inimestes ja nende inimeste kaudu, kes ennast Talle pühendavad ja vastavad Tema Püha Vaimu kutsele.

Tema on “see tõeline valgus, mis valgustab igat inimest maailma tulnud inimest” (Jh. 1,9). Mitte kõik ei tervita ega võta valgust vastu, kuid tänu Jumalale, et mõned seda siiski teevad. Ta on ümbritsenud meie maa armu atmosfääriga, mis on niisama reaalne kui õhk, mida me hingame. Need, kes otsustavad selle vastu võtta, saavad Jumala lasteks ja Tema kaastööliseks.

Ta teeb koostööd “põranda-aluste” jõududega, kes on Temale selles suures võitluses ustavad ja kes abistavad väga praktilisel moel selle armu edasiandmisel maailmale. Ainsad käed, mida Ta saab kasutada, on meie käed, ainus hääl, mille läbi Ta saab rääkida, on meie hääl.

Kahjuks on ka mässul oma kaastöölised: kristlased, kes evangeeliumi salgavad. Nii nagu tõeline evangeelium propageerib valgust, nii propageerib selle eitamine pimedust. Pimeduse evangeelium paistab hea olevat, kuna see annab meile head nõu, see annab üksikasjalise juhise selle kohta, mida *teha*. Kuid probleem on selles, et me ei tea, *kuidas* teha seda, mis õige on. Me vajame teadmist selle kohta, mida *Kristus* on teinud ja mida Ta praegu teeb. Selle teadmine teeb meie muutmise võimalikuks.

Kuid inimesed, kes arvavad, et nad usuvad Kristuse evangeeliumisse, võivad vahel olla vallatud peenest, maskeeritud käsumeelsusest. Selle ütleb, et “me peame tegema seda”, “me peame tegema teist”, “me peame rohkem tööd tegema”, “me peame ustavamad olema”, “me peame võidu saama”, “me peame rohkem uurima”, “me peame rohkem palvetama”, “me peame rohkem tunnistama” jne. Mõte on alati selles, et me peame ühe või teise asja kallal töötama, võlad ripuvad meie kohal, kohustus lõmastab meid. Mürgine enesearmastuse juur jääb aga hoolimata kõigist meie inimlikest pingutustest alles. Ross D.London kirjutas oma artiklis ajalehes Newsweek 24.04.1989 et “kui keegi valib hea vaid seetõttu, et

ta taevasse saada ja põrgust pääseda, siis ta tegutseb ikkagi omakasu ajal”. Selles seisnebki on käsumeelsuse tuum.

Paljud ühinevad Jeesuse-aegsete juutidega, küsides: “Mida me peame *tegema*, et võiksime teha Jumala tegusid?” Nad ei kuula vastust, mille Jeesus neile võib-olla ohtes andis: “See on Jumala tegu, et te *usute* ...” (Jh 6,28.29). Inimestel on varjatud hirm tõelise usu väe ees, kardetakse, et ei tehta küllalt häid tegusid. Sajandeid on arvatud, et ainus tõhus motiiv tegutsemiseks on hirm, et kui keegi kõike õigesti ei tee, tabab teda igavene hukatus.

Kuid see hirmul põhinev moonutatud evangeelium toob esile vaid nurjumisi, julgusetust ja vaimulikku jõuetust. Ja selline laialt levinud moonutus on levinud kõikides religioonides. Probleem on selles, et ei mõisteta, et usk on kogu südamest tulev taevase, kartust väljaajava armastuse hindamine ja kalliks pidamine. 1Jh 4,17-19.

Vastuseks on parema motivatsiooni olemasolu

Puhas, tõeline evangeelium ilmutab *usku, mis on toimiv*. Seepärast “on see Jumala vägi päästmiseks” Rm 1,16. See Jumala vägi kutsub esile tõe vastuvõtmise kogu südamega ja sõnakuulelikkuse kogu tõe. Seepärast “ei arvanud” inspireeritud jünger “teie seas mitte midagi muud teadvat kui vaid Jeesus Kristus ja teda kui ristilöödud. ... Ja minu kõne ja minu jutlus ei olnud inimliku tarkuse meelitavais sõnus, vaid Vaimu ja väe osutamises” (1Kr 2,2-4). Issand on öelnud, et neil viimseil päevil kuulutatakse üle maailma jällegi sellist kuulutust, mis ületab hirmu ja ajab selle tõesti välja.

Sellel kuulutusel on vägi, kuna see asendab käsumeelsuse käskiva kõneviisi evangeeliumi töötustega: “Ja ma nägin teist inglit lendavat kesktaeva kohal, sellel oli *igavene evangeelium*, et armuõpetust kuulutada ... kõigile rahvahõimudele ja suguharudele ja keeltele.” See ingel kutsub meid üles “kartma Jumalat”, see tähendab imetlema ja hindama Tema iseloomu ja andma Talle austust, “sest Tema kohtutund

on tulnud” (Ilm 14,6.7). See tähendab austada Teda, hinnata ja kalliks pidada Tema isetu armastusega iseloomu kui reaalsust.

Esimesele inglile järgnes teine, kellel oli samuti Hea Sõnum, kuid kes hoiatas Hea Sõnumi nutika võltsingu eest: “ja veel teine ingel järgnes talle ning ütles: Langenud, langenud on suur linn Baabülon ...” Kolmas ingel hoiatab veelgi kavalama tulevase võltsingu eest, see võltsing saab olema seninähtust kõige paremini maskeeritud, see sisaldab endas metsalise ja tema kuju kummardamist ja tema “märgi” vastuvõtmist. (Ilm 14,9-11)

Puhas, uuesti ausse tõstetud evangeelium on 21. sajandi eelõhtul valmis. Põhjus, miks seda nimetatakse “igaveseks evangeeliumiks” seisneb selles, et see koondab ühte eredasse kiirde kogu tõevalguse, mis möödunud sajandite vältel on tuhmilt paistnud.

Ilmutusraamat julgustab meid kõige paremat lootma. Selline suur töö maal ei ole mitte asjatu. Varsti on näha vilju – üle maailma tõuseb rahvas, kelle kohta Jumal võib siiralt öelda: “Siin on pühade kannatlikkus. Siin on need, kes peavad Jumala käske ja Jeesuse usku.” (salm 12). Oma Poega maailmale andes tegi Jumal Isa igavese investeeringu. Nüüd nähakse, et see on ennast ära tasunud. Kristus ei ohverdanud ennast ilmaaegu. Tõuseb rahvas, kes seda ohvrit kogu südamest kalliks peab. Kõikide ajastute kokkuarvamatute miljardite lootused ja kartused on kokku võetud lõplikus kindluses lunastusse, mis on täideviidud ja mõistetud.

Kiri kinnitab meile, et Tal saab olema ülemaailmne rahvakogum, kes peegeldab Tema iseloomu ilu. Neis ei ole iseenesest mingit sisemist headust, kuid nagu kasutu katkise peegli killud peegeldavad päikesekiiri inimeste silmadesse, niisamuti peegeldab iga Kristusesse uskuja kaunilt Tema täiusliku iseloomu erinevaid tahke.

Kui Jumal “ on maailma nõnda armastanud“, et Ta on kaks tuhat aastat tagasi „andnud oma ainusündinud Poja“, võime me kindlad olla, et Ta ikka veel ka tänast maailma “nõnda armastab”, etTa ei luba ühelgi inimesel jääda ilma

võimalusest kuulda Head Sõnumit. Apostel Paulus nimetab seda “õiguseks usu läbi”, tõhusaks südame muutumise motivatsiooniks. Gl.5,5.6. Tõde lõplikku paljastamist sümboliseeritakse Ilmutusraamatus kui “teist taevast maha tulevat inglit, kellel oli suur meelevald ja ilmamaa läks valgeks tema auhiilgusest” (Ilm 18,1). Jumala armastus ja Jeesuse rist nõuavad selle prohvetikuulutuse peatset täitumist. See on maailma sündmuste järgmine päevakorrapunkt.

Hea sõnum ilmutab kolme aulist tõde: Jumalat, Taevast Isa; Päästjat, kes jääb läbi kogu igaviku inim perekonna liikmeks ja meiega üheks ja Püha Vaimu, kes on Kristuse Vaim, kes on saadetud, et Ta jääks iga inimhinge juurde, kes Teda vastu võtab. Selline tähtis isik nagu riigi president võib teleekraani vahendusel tunduda meile lähedal olevana, kuid ta on surelik inimene ning võib tõeliselt lähedal olla vaid käputäiele oma lähedaste ringist. Kristus on meile isiklikult lähemal kui ükski inimene, kuna Ta tuleb meie juurde Püha Vaimu isikus.

Kuidas võib keegi rusutud olla uskudes sellist Head Sõnumit?

3. peatükk

NOORUSLIK ELU MÖTTE OTSIMINE

Mõtlevad noored inimesed on oma veendumuste suhtes vaevalt ükskõiksed. Kui religioonil on nende jaoks mõte, pühenduvad nad sellele kogu südamest. Kui see aga puudub, kalduvad nad kõike tulde heitma.

Mõni hoiab usutunnistusest kinni põlvkondade pikkuse perekondliku traditsiooni tõttu. Katoliikluse, protestantluse ja judaismi religioossed juured on aukartustäratavad. Kuid “traditsiooniline” kristlik noorus sattub tänapäeva

jumalakartmatus ühiskonnas elades ja Piibli kristluse ainulaadseid nõudeid jäljendada püüdes konflikti. Ilmaliku maailma surve on küllalt tõsiselt arvestatav, kuid kui ka sõbrad halvustavad nende piibellikke veendumusi, küsivad paljud siirad noored endalt, kas tasub olla pühendunud kristlane, kui see põhjustab nii palju probleeme.

Keegi kirikujuht kurdab: “Peaaegu iga mõtlev täiskasvanu on mures äralangemise pärast meie noorukitest liikmete hulgas. Käte ringutamine on saanud igapäevaseks nähtuseks.” Tühjad kohad noorte osakonnas ja jumalateenistustel kannavad küllalt sageli ilmekat tunnistust Peaaegu iga koguduse juhatus näeb suurima probleemina noorte ustavuse kadumist ja noorte äravoolu kogudusest. Selles olukorras püüavad mõned säilitada oma sidemed kogudusega, kuna nende sotsiaalne elu on koondunud selle ümber, kuid see füüsiline kohalolek koguduses võib tihti maskeerida sügavat vaimulikku tühjust.

Järgneb rida dokumenteeritud märkusi kristlike kodude noorte suhtumise kohta religiooni. Mingil viisil näevad nad seda halba sõnumina. Nad ei saaks iial öelda nii, kui nad mõistaksid Uue Testamendi “igavest evangeeliumi” kui tõeliselt Head Sõnumit:

“Igav, ja sellega ei jõua kuhugile”

“See on vaid üks punt kärke ja keelde.”

“Mul ei ole selle vastu mingeid emotsioone.”

“Rituaalide-keskne värk. Emotsionaalsed kõrg- ja madalseisud.”

Nende hulgas, kes püüavad vastu pidada, esineb sageli sügavat vaimulikku pettumust. Nad arvavad, et hea olla on liiga raske. Tänapäeva ühiskonnas näib Kristusele järgimine olevat ülesmäge trügimine. Vaid vähestel on tahtejõudu vastu pidada. Järgnevad veel mõned tüüpilised märkused, mis on kirja pandud dr. Roger Dudley poolt:

“Mul on suur hulk tööd teha, kui tahan päästetud saada.”

“Ma soovin, et ma võiksin olla täielikult hea, kuid see pole mitte alati kerge.”

“Ma tahan teenida Jumalat, aga leian, et see on väga raske.”

“Ma ei suutnud minna läbi elu kõigi nende käskude ja keeldudega. Kuid ma oletan, et ma pean seda tegema, kui ma tahan taevasse minna.” – *Roger Dudley „Why Teenagers Reject Religion“ RH, 1978 lk.20-21.*

Nooruse seisukohad on sageli maskeerimata, nn. räägi-seda-nii-nagu-see-on seisukohad. Täiskasvanud näevad harilikult enda pühendumise määra peegeldatuna oma lastes. Sel viisil muutuvad moraalsed väärtused üha odavamateks. Miski kuri oleks nagu mürgitanud elu sellel planeedil. Teised riigikoolides õppivate noorte küsitlused näitavad, et alarmeeriv enamus ei taluks mingit ohvrit moraalsete või vaimulike väärtuste nimel.

Selle Uues Testamendis ilmneva kõikehaarava Kristusele pühendumise taastekkimiseks vajame selliseid „toiduaineid“, mis meie standardses vaimulikus dieedis puuduvad. Probleem pole selles, et tänapäeva noorus oleks eelmiste generatsioonide noortest sünnipäraselt halvem; nad kannatavad vaimuliku alatoitluse all.

Kuskil hälli ja kolledži vahel on kristlik noorsugu omandanud arusaama hirmust motiveeritud evangeeliumist. Ja selline hirm ei paku kiusatuse vastu mingit kaitset. Nad arutlevad, kas „varblane-peos“ nauding on tähtsam kui koht taevases tulevikus ning kartus kaotada selle maailma elamusi varjutab kartuse kaotada tulevane maailm. Põrgu kartus ja taevase tasu kaotus on noorte jaoks niihästi tähelepanuväärsed kaotused kui ka tõhusad motiveerijad.

Noored ei ole ainus probleem

Miks on see nii, et mida lähemale jõuame Kristuse teisele tulekule, seda vähem haarab meid sellest kõnelev rõõmusõnum? Miks me ei näe tähte, mis nii hiilgavalt säras

apostlitele, reformaatoritele ja eelnevate põlvkondade pioneeridele-misjonäridele?

Üks vastus leidub kahes kristluse tabanud moonutuses, mis on juba sajandeid kiriku ajaloo laiallaval allapoole astunud. Mõlemad neid moonutustest süstivad vaimuliku toidu sisse mürki:

a) Üks neist on äärmuslikult jäik, autoritaarne, reeglitele ja kõrgetele välistele standarditele väga täpse vastavuse kultus. Arvatakse, et selline kõrgetasemeline etendus on nõutav ja selle mittejärgijat ähvardab Jumala lõpukohtus väljapraakimine. Selle moonutuse põhiline mõte seisneb selles, et Kristust siiralt järgida on raske, hukka minna on aga kerge. Noortel on sageli mulje, et nende läbikukkumine lõpueksamitel ei põhjusta nende õpetajale eriti unetust ja sellise suhtumise omistavad nad ka Jumalale. Näib, et ka Tema vaevalt hoolib sellest, kui nad aegade lõpul asetleidvas suures finaalis läbi kukuvad. Tema (Jumal) on teinud oma osa kaua aega tagasi, nagu õpetaja, kes on teinud oma osa õppematerjali esitades ja nüüd on aga nende osa teha oma kodused ülesanded ja ennast vormi viia.

Paljude jaoks ongi see tavapärane “evangeelium”. Nad tunnevad sageli, et nad ei suuda ennast vastavasse vormi viia, et koorem on liiga raske. Meie küsimus ei ole selles, kas nende arusaam on õige; *meie oleme neil lasknud sellise mulje saada* – ja see on praegu see, mis loeb.

b) Teine äärmus on eriti populaarseks saanud linnastunud ühiskonnas ja selleks on ükskõik-mis-kõlbbab liberalismile omane lõtv hoiak. See alahindab tõelise õiguse või Jumala pühale käsule kuulekuse vajadust või isegi võimalust. Selle vaate kohaselt pole kellegi võimalik Jumala käsku tõeliselt pidada. Ja seepärast Jumal ei ootagi seda meilt. Püüa olla moraalne, kui suudad, kui see aga ei ole kerge, usalda Tema järeleandlikku vanaisalikku õrnust. Ta annab sulle andeks. Moraalse äpardumise “juhuslikud vead” käivad asja juurde. Kuna Jeesus astus meie asemele, peab Tema alatine täiuslik sõnakuulmine katma puudujäägi müütilises, meile

igavesti saavutamatus sõnakuulmises. Tõsimeelsed kristlased on sellist rangust üles näidates olnud nii naiivsed, ütleb see alternatiivne “evangeelium”.

Kumbki kahest äärmuslikust seisukohast on protesti reaktsioon teise vastu. Ja mõlemad produtseerivad noorte meeltes ja südames segadust. Traditsiooniline arhailis-konservatiivne filosoofia kutsub esile kas mässu ja meelepaha või uhkust, kui keegi kujutleb, et ta annab mõõdu välja. Liberaalne filosoofia kutsub esile muretust, kuna see naeruväärstab „auväärses eas olevaid“ kõrgeid standardeid ja annab mõista, et pole mingit tuleviku kohut inimestele, kes arvavad, et nad ei suuda nende järele elada.

Noorus on ettevalmistamatult sattunud ei-kellegi- maa risttule alla

Siirad konservatiivid tunnevad meile kaasa ja rõhutavad kui raske ja peaaegu võimatu on tee taevasse. Noorus kujutab Jumalat viitamas järsule päästmise teele ja ütlemas: “Sa tahad minna taevasse? See on karm, kivine, okkiline tee; ma loodan, et saad sellega hakkama. Paljud inimesed ei saa sellega hakkama. Ma ei oleks üllatunud, kui see sul äpardub. Kui see sul äpardub, on mul keegi teine sinu krooni ootamas.” Paljud tunnevad, et nende puudumine taevast ei tee kellelegi meelehärmi! Miks siis sinna saamise nimel vaeva näha? Miks kaotada *mõlemad* maailmad?

Eelnevale vastupidine muretu loobumise eksiõpetus uhkeldab jumalike hoiatustega silmitsi seistes maailmalikkuse ja lihameelsusega. Kuid sama kindlalt nagu jäik traditsioonilisus *lökkab* inimesed Kristuse juurest ära, *meelitab* neid Jumala juurest ära ka “ükskõik-mis-kõlbab”-liiki teoloogia.

Puhas Uue Testamendi evangeelium toob aga värskendava Hea Sõnumi. Probleemile on lahendus. Sellise armee olemasolu korral nagu seda on informeeritud ja tõelise

evangeeliumi poolt äratatud noorus, võib maailm tõesti saada selle kuulutuse auhiilguse poolt valgustatud.

Meie üldisel leigusel, käsumeelsusel ja vaimulikul jõuetusel on oma põhjus. Algses Piibli kuulutuses neid probleeme pole. *Need probleemid evangeeliumi surmava väärdustumise on tulemuseks.* Üks hiiglaslik võim ajaloos on varjutanud algupärase evangeeliumi kuulutuse ja asendanud selle väärdunud versiooniga, mis on maailma kõlbeliselt laostanud. See võim on Ilmutusraamatu müstiline Baabülön. (Vt Ilm 14,8; 16,19; 17,18; Tn 7,19-26; 8,9-25)

See pikaaegne puhta evangeeliumi väänamise ja moonutamise kampaania on koormanud maailma asjatu agooniaga! Nii loodus kui kogudus ei salli tühja ruumi. Aga "Baabülön" on loonud tühja ruumi, mida on tormanud täitma need kaks alternatiivset eksiõpetust: lõtv liberaalsus ja jäik traditsioonilisus. Mõlemad eitavad evangeeliumi kuulutuse põhimõtteid. Mõlemad neist on näljas evangeeliumi ainulaadsete toitvate elementide järele. Mõlemad äärmuslikud voolud võivad teineteisega aastakümneid võidelda; kumbki ei saa võitu. Ja kuni võitlus kestab edasi, ei ole lõppu ka segaduses olevate ja julgusetute siirate noorte voolul.

Uue Testamendi evangeeliumikuulutus esitas jõuliselt ja huvitavalt Kristust kui kõigi Tema Head Sõnumit kalliks pidavate inimeste tõelist Juhti. Apostlid ja varakristlased tundsid Temaga kogu elu hõlmavat ühendust. Sellist ühendust Temaga pole paljud noored tänapäeval näinud. See pole nende viga, et nad on, mis apostellikust sõnumist nii säravalt paistnud nägemusest nii suures osas ilma jäetud. Me ei või süüdistada abituid inimesi selles, et nad on näljas ja alatoidetud. Meil on aeg kuulda tõelist Head Sõnumit, mis varustaks meid puuduva, kuid toimiva motivatsiooniga. Rohke patt nõuab veel ülikülluslikumat armu, ja Jumal on töötanud, et Tal on see meie jaoks valmis.

Miks on Uue Testamendi lahendus tõhus?

Uue Testamendi kuulutus oli ülimalt erutav, positiivne ja elulähedane. See süütas kuuljate südames “esimese armastuse”.

See kuulutus kannab ka täna rohket vaimulikku vilja ja seda selgetel põhjustel:

1) See esitab tõe Issanda kohta, kelle armastus on aktiivne, mitte passiivne. Kristust nähakse Hea Karjasena, kes otsib oma kadunud lammast, ent kadunud lammast pole jäetud oma Karjast otsima. Päästmine ei sõltu sellest, et meie hoiame kinni Jumala käest, see sõltub meie usust sellesse, et Tema hoiab meie käest kinni (Js. 41,13). Väga praktilisel viisil, mis kõrgemal igasugusest teoloogilisest juuksekarva poolitamisest, on evangeeliumi sõnum päästmisest üksnes usu läbi – *usu läbi*, mis *on tegev*, mis *tegutseb* (Gl 5,6; kreeka keeles “energiat andev, ergutav”), mitte aga usu *ja* tegude läbi.

2) Kristust esitatakse kui Päästjat, kes on meile ligidal, mitte “kaugel ära”. See mõte on värskendavalt erinev meie päevil tavaliseks peetavast arusaamast. Arusaam, et Kristus võttis endale üksnes langematu ja patuta olemuse, mis Aadamal oli enne pattulangemist, on keskaegse kristluse pärand, toleaegne kristlus ei suutnud mõista, kui täielikult sai Jumal Kristuses inimeseks. Eelnevale seisukohale vastupidine tõe Kristuse lähedusest meile on kaugelt üle teoloogilise vaidluse tasandist: see on imeilus “praktiline jumalakartus”. Nagu me edaspidi 10. peatükis näeme, on õpetus “Kristuse õigusest” mõttetu ilma Uue Testamendi unikaalse tõeta, et Kristus võttis enda peale meie langenud, patuse olemuse, jäädes ometi patutuks ja elades patuta elu. Ta ei või olla tõeliselt meie Asemik, kui Ta ei oleks tõepoolest asunud meie kohale, olles Immaanuel, “Jumal meiega”.

3) Õigeksmõistmine usu läbi on tõstetud kõrgemale doktrinaalse juuksekarva lõhestamise valdkonnast ja saab elavaks ja erutavaks kuulutuseks osadusest Kristusega. Nõnda varustab see meid motivatsiooniga, mis võimaldab kahetseval,

uskuval patusel saada rõõmsalt Jumala käsule kuulekaks. Pühendumine lakkab olemast raske ja eneseohverdus Kristuse pärast saab meie rõõmuks. Kui seda tõe mõistetakse, saab apostlitele omane Kristusele pühendumine mitte ainult võimalikuks, vaid kindlaks tõsiasiaks, ja seda isegi neil kahekümnenda sajandi viimastel aastatel, mil ennast esiplaanile asetava naudingutsimise eest nii säravalt tasutakse.

4) Tõe kahest lepingust - “doktriin”, mida on sageli peetud kuivaks ja eluvõõraks teoloogiliseks tüütuseks, saab erutavaks ja haaravalt huvitavaks kuulutuseks. Pauluse käsitus võidab isekad motiivid ja aktiveerib kõvaksmuutunud ja näiliselt tundetus südames uinuva võime armastada. Laialt levinud “vana lepingu” õpetusel, mida inimesed ekslikult peavad „uueks lepinguks“, on oma otsene vili, milleks on vaimulik orjus sellega kaasnevate pidevate kaotuste ja depressiooniga. Paljud, kes arvavad, et nad on liiga kaugele läinud, et nende süda liiga külm, et kunagi õppida “uskuma”, tunnevad pisaraid silmi valguvat, kui nad avastavad uue lepingu tões sisalduva vaimuliku väe. (Sellest pikemalt 11. peatükis). Ja jälle ulatub “doktriin” teoloogiast palju kõrgemale ja saab praktiliseks kristlikuks eluks.

5) Evangeelium lõikab läbi paljudele noortele nii vastumeelse enesekeskseid motiive varjava tulpinud silmakirjalikkuse Gordioni sõlme. Puhas Uue Testamendi evangeelium loob ajendi Kristust ristile viinud ainulaadse armastuse väärtustamiseks. Selle kuulutuse ülim lihtsus koos väega, mis teeb võimalikuks selle nõuete ja korralduste täitmise, kaotab nii tänapäeva noori heidutava hirmu kui ka neid kurnava igavuse. See varustab meid ka vaimuliku energiaga, mis teeb võimalikuks eluaegse pühendumise Kristusele.

6) Enamik meist leiab, kõiki tänapäeval ilmuvaid kristlikke raamatuid pole võimalik läbi lugeda. Kuid see, mida ei saa teostada eluaegse sügava uurimisega, võib toimuda väga lühikese ajaga, kui meie mõistame ja kogeme üliküllusliku armu kuulutust. See paneb inimesse nälja ja janu Jumala Sõna

järele, mis sunnib Kristusesse uskujat Piiblit uurima ja mõistma. Enam ei pea ta end sundima alustama pühendusliku lugemise programmi või palvetamist ja sundima ennast neid asju järjepidevalt tegema; just nagu terve inimene ei pea kella helisema panema, et endale päeva jooksul söögiaegu meelde tuletada. Selle probleemi eest kannab hoolt normaalne söögiisu!

See on südames, mitte ainult peas

Mingil määral väljendab selle kuulutuse haaravust ja mõju ka järgnev, lootust-sisendav laul:

Ma laulan Kristuse, oma Päästja armastusest,
kes kannatas ristipuul,
selleks, et Tema ligioleku saladuses
võiks minu orjus saada vabaduseks.
Ta tuleb “siduma murtud südameid”,
Ta tuleb kinnitama kõikuvat hinge.
Ta annab mulle “rõõmuõli leina asemele”,
ja siin “laubaehete tuha asemele”.
Ma laulan evangeeliumi ilust,
mis puistab laiali mitte okkaid, vaid õisi,
mis käsib mind puistata naeratusi ja päikese kiiri,
sinna, kus elatakse üksildasi tunde.
see annab “ülistusrüü” “kustuva vaimu” asemele;
see annab mulle päikesepaiste mu varju asemele,
ja “rõõmuõli“ tuha asemele siin.

J.G.Crabbe

Tänapäeva noored, kellel on võimalus kuulda evangeeliumi sõnumit, tunnevad nende südant haarab samasugune harukordne vaimustus. Näriv hirm ebakindla tuleviku pärast või ka meie päevade terrorismi ees sulab, kuna sõnumi kõitvus vallutab meie südame Uue Testamendi üleskutsele ja paneb meid mõistma Kristuse lähedast üheks

saamist meiega. Me võime Uue Testamendi evangeeliumi maailma ees kõrgele tõsta palju täielikumalt isegi 16. sajandi reformaatorite sõnumist, nii imeline kui see oligi.

Teiselt poolt aga kaotavad kõik meelelisuse, söögiisu, rikkuse, jõudeoleku, lõbuarmastuse, pintsak-lipsluse meelitused, mina-kõigepealt meelsus ja meie südameid pilduva elektroonilise ajastu peibutused oma võlu selle jaoks, kes on näinud Kristuse õiguse kuulutust. Maailma armastus ei jää selle läbitungivas valguses ellu, samuti mitte konservatiivne leigus.

Need, kes usuvad Rõõmusõnumit, ei ole tehtud tugevamast või paremast materjalist kui teised. Nad on lihtsalt näinud midagi, mida teised ei ole veel näinud.

Otsigem siis seda!

4. peatükk

**KRISTUSE TEINE TULEK – KUI VARSTI
ON “VARSTI”**

Enamus kristlasi usub, et Kristuse teine tulek on ligidal. See on hea, sest see on tõde ja on seda enam, kui me arvame. Kuid kellele *meeldib* mõte, et see Kristuse tulek on ligidal? Kes peale mõne vana ja haige inimese ja mõne vang, veel tõeliselt *tahab*, et Ta tuleks varsti?

Eelmise sajandi (19. saj) esimesel poolel pidasid väga paljud alandlikud kristlased seda igatsust väga kalliks. Taanieli ja Ilmutusraamatu prohvetlikult teekaardilt avastasid erinevate koguduste liikmed sümboleid, mille tähendust ei olnud varem selgesti mõistetud.

Kõik kogudused olid sajandeid oletanud, et need raamatud on pitseriga kinni pandud. Kuid neile prohvetikuulutuste avastajaile muutusid Taanieli ja Ilmutusraamat elavaks tunnistuseks selle kohta, et inimkonna raske ja vaevane teekond selles patu maailmas hakkab lõpule jõudma.

Kuigi sajandite vältel olid üksikud siin-seal kõnelnud, et Kristuse tulek võib lähedal olla, polnud ühtki liikumist, mis oleks tõusnud ja selgelt mõistnud, kuidas üksteisega seotud Piibli prohvetikuulutused seeriad viitasid sellele, et lõpp on lähedal.

Kogudus oleks nagu maganud 1800 aastat nagu Rip Van Vinkle ja ärganud nüüd äkki uuele kogemusele – lähedalolevale Kristuse tagasituleku ootusele. See harukordne uus elustamine leidis aset peale 1260-aastase perioodi lõppu, kui 1798. aastal algas “lõpuaeg”. See oli suurepärane Hea Sõnum ja kristlased asusid seda levitama. (Taanieli 7,25; 11,33-35; 12,4; Ilmutuse 12,6.14; 13,5. Peaaegu kõik tolleaegsed protestantidest Piibli õpetlased ilma eranditeta mõistsid aega puudutavate prohvetikuulutuste seletamise “aasta-päev” põhimõtet [4Ms 14,34; Hs 4,6]. Fakt, et

Ilmutusraamatus korratakse 1260 päevast perioodi, on tunnistuseks sellest, et see prohvetlik aeg ei saanud täituda täht-täheleiselt Vanas Testamendis. Ja kuna Taanieli ja Ilmutusraamat mõlemad räägivad kosmilisest konfliktist Kristuse ja Saatana vahel ja kirjeldavad seda sümbolites, on ilmne, et ka ajaperioodid sealjuures on sümboolsed.)

Te võite ette kujutada, kuidas need Piibli armastajad rõõmustasid, kui nad prohvetlikult teekaardilt uusi juhatavaid teeviitasid leidsid. Kui nad mõtlesid sellele, et Ta tuleb tagasi ja rajab oma kuningriigi, oli see nende jaoks suuremaks rõõmuks, kui meile võiduajamiste loterii peavõit, kus kihlveo panuste kogusumma võib langeda ühele võiduloosile. Nende armastatud Päästja tagasitulekust nende eluajal räägiti kui “õndsast lootusest”.

Põhjus, miks sõnumid selle patuse maailma lõpu kohta neid nii väga rõõmustasid, ei olnud selles, et nad oleksid tahtnud 19. sajandi füüsiliselt raskest vaevast ja puudusest pääseda, kuigi olukord oli raske. Põhjus oli selles, et nende südamed olid ühendatud Jeesusega. Nad hoolisid Temast kui isikust. Nad pidasid kalliks Tema isetu armastusega iseloomu. Ta oli neile kallim kui ükski maine suhe. See oli Jumala teenimine.

Nende inimeste jaoks ei olnud olemas enesekeskset muret, mis oleks suutnud varjutada särava pühendumise valguse. Ilmutusraamatus toodud sajanditepikkusi prohvetikuulutusi uurides võib neis ära tunda liikumise, mida on sümboliseeritud esimese ingli kuulutusega Ilm 14,6.7. See ülemaailmne liikumine kutsub üles “neid, kes maapeal elavad” “kartma Jumalat ja andma austust Temale, kes on loonud taeva ja maa”.

“Esimene “ peale apostlite aega

See liikumine 1840-ndatel aastatel oli esimene kord peale apostlite aega, kus Jeesus võis leida maa peal sellise usklike *hulga*, kelle südamed olid Temaga kokku köidetud

Tema peatse tagasituleku rõõmsas lootuses. See oli midagi nii erilist, mida vaid pruut oma peigmehe suhtes tunneb ja mis suuresti erineb lilleneiu tunnetest peigmehe suhtes. Nad kuulusid nende hulka, kelle kohta Jeesus ütles: “Õndsad on need, kes ei ole näinud ja ikka usuvad” Jh 20,29.

Neid pioneere võis tunda nelipüha päeva kristlastele sarnasest pühendumisest. Tule leviku sarnaselt tuule käes ulatus Nelipüha mõju üle sajandite. Üks kapten kulutas kõik oma varanduse sõnumi kuulutamiseks nii, et vanadusega silmitsi seistes oli ta pennita. (*M.Maxwell „Räägi sellest maailmale“, lk.74-84*) Üks kolledži lõpetanud mees loobus paljutootavast karjäärist ja hakkas raskuste ja hädadega võideldes heade sõnumite levitamiseks kirjandust välja andma. Tema õde põletas enneaegu oma nooruse jõu. (*samas, lk. 95-105*). Teised müüsid farmid ja andsid müügist saadud raha sama asja edendamiseks. Noored inimesed andsid end kogu südamest selle liikumise teenistusse, mida me nüüd tunneme Adventliikumise nime all. Mõned reisisid merede taha ja talusid kunagi isikliku tasu peale mõtlemata suuri raskusi esimeste misjonäridena. “Õndsas lootuses” maitse oli nende suus “magus kui mesi”. (Ilm 10,9 – see peatükk kirjeldab adventistide kogemust).

Nende kirjade ja ajakirjade kolletunud paber tunnistab rõõmust, mida nad “õndsast lootusest tundsid”. Ilmutusraamat võrdleb pruudi rõõmsat ootust peatselt oma peigmehega ühineda, selle südantsoojendava sõnumiga, mis andis alguse suurele Kristuse teise tuleku ootajate liikumisele. Inimesi, kes seda sõnumit siis kalliks pidasid, naeruvääristati tihti, kuid nüüd tunnistavad paljud kristlased, et nad usuvad Kristuse teise tulekusse. (Ilm 19,6.7).

Külm teoloogia ja proosaline matemaatika, mis lahendasid Taanieli prohvetikuulutuste 2300 ja 1260 “päeva mõistatuse”, ei oleks kunagi suutnud nii liigutada inimeste südameid ja tundeid, kui tegi seda see sõnum. Nad olid tervitamas oma Armastatut, kes oli kaua-kaua aega ära olnud.

See ei olnud pinnapealne emotsionalism, vaid kaasahaarav kogemus, mida tolle aja inimesed nimetasid “südameasjaks”, see oli ehtne südamlilik rõõm, kõike kaalule panev vabadus, mida mõned noored asjatult otsivad narkootikumidest põhjustatud “kõrgseisudest”. Tänapäeva noorus ei saa seda kogemust, sest nad leiavad vaid selle tuimunud võltsingu. Püha Vaim tunnistas Tema pühalikust kohalolekust selles adventliikumises, selle tagajärjeks oli kaine, põhjendatud, eluaeg kestev “ülev meeleolu” inimestes, kes Sõnas seda kuulutust nägid.

Kõik abieluväliste suhete sõgedad armumised, ka seadusliku abielu raames olev ebajumalateenistus on vaid asjatud otsingud, kuna otsitakse reaalsust, mis on olemas vaid Kristuses. Müstiline šarm, mis särab vastu veetleva inimese näolt, on vaid tuhm peegeldus valgusest, mis Tema näolt paistab. Romeo ja Julia surid, kuna neil ei õnnestunud Teda näha. Gilda laulab oma imeilusa “Caro Nome” “Rigoletto”, et väljendada oma armastust oma Walteri vastu. Ta ei teadnud, et ainus nimi, mis igavesti rõõmsalt erutab, on Jeesuse oma.

Noored, kes armastasid mõtet Kristuse peatsest tagasitulekust, ei vajanud hinge igavuse peletamiseks keemilist sõltuvust ega armulugu. Nad tundsid kõige suuremat rõõmu, see pani kord ka Charles Wesley laulma: “Jeesus, mu hinge armastaja!” Nad avastasid uuesti selle, mille noor Saulus kord avastas teel Damaskusesse, kui auline valgus pimestas ta silmad ja valgustas tema hinge kogu edasiseks eluks. Paulus ei olnud kuni selle päevani, mil ta enne timuka mõõga langemist viimast korda päikese valgust nägi, sellele taevasele nägemusele kordagi truudusetu. Ta pärandas selle rõõmu kõigile, “kes armastavad Tema ilmumist”. 2Tm 4,8.

Armastuslugu Kristusega on tõeline kristlus

Kõigile liiga hästi tuntud viis teenida Jumalat vaid karistuse hirmust ja taevas isikliku tasu saamise lootuses, on üksnes evangeeliumi haletsusväärne moonutus. Need

nooruslikud pioneerid teadsid ühtteist sellest harukordsest usust, mis kord apostliteaegseid kristlasi haaras. Juba kaua enne Isaac Wattsi päevi oleksid märtrid Rooma impeeriumis võinud laulda seda tema laulu:

„Kui vaatan imelist risti,
millel suri kord auline Prints,
siis mu suurimaist võitudest kaotused saavad
ja kogu mu uhkus on põlastust väärt.
Kui kogu mu jõuetu “mina”
Sind kiita küllalt ei või,
siis armastus jumalik, püha
nõuab elu ja südame – nõuab mult kõik.“

Nendele siirastele usklikele tähendas Jeesusega koos olemine juba piisavat taevast õhkkonda, sest nende südamed pidasid kaliks armastust, mis viis Teda ristile. Ükski ohver tõe kasuks polnud raskes majanduslikus olukorras liiga suur. Ei misjonäri teenistus, ei teenistuspagendus üksildasele, pimedale ja võõrale maale polnud nende jaoks suureks kaotuseks. Kui inimene kutsuti tööle, ei tõstatatud ühtki küsimust palga, lisateenimise, kliima, majutuse või muude teenistustingimuste kohta. Kunagi ei käinud nende peadest läbi küsimused parematest meditsiinilise teenindamise võimalustest või pensionist. Jeesus ütles: “Minge!” Ja *osadus Temaga* oli piisavaks tasuks.

Mõte “õndsale lootusele” hoidis neid kindlaina kannatustes, mis meie meelet on seda raskemad taluda, mida kaugemale mõte Kristuse peatsest tagasitulekust on taandunud meie 20. sajandi lõpuaastate vaateväljast. Meie kõige tavalisemad mugavused ja luksusesemed oleksid neile olnud ettekujuteldamatud, ja ikkagi - mida rohkem on meil täna mugavusi ja luksust, seda väiksema osa neist pühendame me Issandale.

Miks on meie inimsüdamed nii kokku kuivanud nagu apelsin, mis on jäetud pikaks ajaks riivli peale seisma? Kas me oleme kaotanud või kaotamas lootust, et Jeesus tagasi tuleb? Kõikjal ütlevad inimesed: kas me võime igavesti jäädagi

ütlemata, et Kristus tuleb varsti? Miks on aega nii palju edasi läinud sellest ajast, kui inimesed hakkasid mõistma, et “see on ligi” ja et “aega ei saa olema”. Kas see on seepärast, et me tegelikult ei taha, et Ta tagasi tuleks?

Miks on Kristuse tulek nii kaua viibinud?

Laialt on levinud mõte, et Jumal on Kristuse tagasituleku aja päeva pealt kindlaks määranud. Taeva kellal on osuti ühte kindlasse asendisse pandud ja kõik, mida meie teha saame, on kasutada selle maailma hüvesid, kuni ajani, millal taevase kella seier jõuab asendisse ja Kristus tuleb taeva pilvedel. See aga tähendaks, et need, kes Teda usus järgivad, ei saa Tema tuleku kiirendamiseks või edasilükkamisest midagi teha. Selline arusaam on välja kasvanud kalvinismist, õpetusest, mis rõhutab, et Jumala tahe on kõiges täiel määral ettemääratud.

Jeesuse poolt räägitud põhjal võime järeldada, et Tema tuleku aeg on “tingimuslik” ja et see sõltub Jumala rahva ustavusest. Näiteks rääkis Jeesus selle tähendamissõna:

“Ja Ta ütles: “Nõnda on Jumala riik otseku inimese viskab seemne maa peale ja heidab magama, tõuseb üles öösel ja päeval, ja seeme tärkab ja võrsub, nõnda et ta isegi ei tea kuidas. Sest maa kannab vilja iseenesest, esmalt orast, pärast päid, siis täit nisu pea sees. Aga kui vili on valminud, saadab ta sedamaid sirbi sinna, sest lõikus on käes.”” Mrk. 4,26-29.

Seda tähendamissõna rääkides tahtis Jeesus ilmselt kommenteerida oma tagasituleku aega, sest sama sümbolit kasutatakse ka Ilmutusraamatus. Juhtub midagi tähtsat, mis teeb Tema tuleku viimaks võimalikuks:

“Ja ma nägin, vaata, valge pilv ja see, kes pilve peal istus, oli Inimese Poja sarnane; temal oli kuldpärg peas ja terav sirp käes. Ja templist väljus teine ingel ning hüüdis suure häälega sellele, kes istus pilve peal: “Pista sirp sisse ja põima, sest lõikuseaeg on tulnud, maa lõikus on ju valminud.”” Ilm 14,14.15.

Nende tekstide põhjal oleneb Kristuse tagasituleku täpne aeg “lõikuse valmimisest”, st Jumala rahva valmisolekust Tema tulekuks. Ilmselgelt armastab Ta neid sedavõrd, et mitte tulla siis, kui nad ei ole valmis! Kui Ta tuleks siis, kui nad ei ole valmis, hävitatakse nad Tema tuleku auhiilguses. 2Ts 2,8. See sõltub Tema rahva valmisolekust.

Sellega on seletatav ka Tema tuleku viibimine kaugelt üle selle aja, millal tema rahvas on seda oodanud. Kõik klapib väga hästi. Kuid see võib vähendada ka prohvetikuulutuste tõsiseltvõetavust. Kui prohvetikuulutused, mis ütlevad, et Tema tulek on lähedal, sõltuvad Jumala rahva ustavusest, mis siis, kui Jumala rahva ustavusetus püsib igavesti? Oletagem, et nad ei tahagi selleks valmis olla? Kas seetõttu jääb Kristuse tulek ära?

Selline seletus, kui seda ei mõisteta, võib edastada hoopis väga halbu sõnumeid. Siamaani on Jumala rahvas olnud ustavusetu. Iisraeli rahva ajalugu, mis koosnes üksteisele järgnevatest ärataganemistest, on leidnud kordamist kaasaegse kristluse ajaloos. Meie uskmatus pärast on aeg hulga pikemaks läinud, kui see oleks olla võinud. Kas siis lõpp seetõttu polegi kunagi ligidal? Kui ligidal on “ligidal”?

Kuigi Jeesus räägib meile, et isegi ükski ingel taevas ei tea Tema teise tuleku täpset aega, (Mrk 13,32), ütleb Piibel selgesti rõhutatult, et kui sündmused hakkavad arenema nii nagu on kirjeldatud Ilmutuse ja Taanieli raamatutes, siis “seitsmenda ingli hääle päevil, kui ta hakkab pasunat puhuma, läheb täide (viiakse lõpule) Jumala saladus, nagu ta seda rõõmsat sõnumit on kuulutanud prohvetitele, oma sulastele.” Ilm 10,7.6. Siis ei saa enam viivitust olema (s 6), aega ei saa lõpmatult venitada, või hävib Jumala au ja Tema tõsiseltvõetavus.

Sündmus, mis toob muutuse, on Piiblis kirjapandud „hilise vihma“ väljavalamisena.

Miks erineb hiline vihm varasest vihmast?

Pilt valmivast lõikusest, et Kristus võiks sirbi sisse panna ja lõigata, on hästi olukorda kirjeldav sümbol. See, kes meie eest ristile läks, kes tühjendas oma hinge surmani, kes meie lunastamise nimel kannatas sõnulseletamatut valu, vaatab seda valminud „vilja“ kui oma ohvri läbi raskesti võidetud viljasaaki. Ta väärrib tasu!

Kogu maailma tuhandete aastate vanune ajalugu on olnud kasvuperioodiks valmistumaks lõikuse hetkeks, kui Ta isiklikult tagasi tuleb. Maa miljarditest kõigi aegade elanikest jääb viimaks järele jääk kallitest hingedest, kes rõõmuga vastu võtavad Püha Vaimu väljavalamise. Vili saab valmida vaid selle vihma läbi. Nende Jumala Sõnasse uskujate küps usk on valmistanud usklike hulga, kes peegeldavad Kristuse iseloomu ilu. Vili on Tema iseloomu ilmnemine inimeses. Edukalt ja ebaõnnestumisteta lõpetatakse suur töö, mille tulemusena tuuakse esile inimesed, kes jäävad seisma Issanda päeval.

See on selle valmiva vilja praktilise jumalakartuse külg. Miski, mis terves maailmas täna aset leiab, ei ole nii tähtis kui see. Maa miljardite elanike hulgast tuleb välja ustav jääk, kes ei pea Kristuse tulekul häbi tundma, vaid võivad Teda siiralt tervitada. Ja ka Tema ei pea nende pärast häbi tundma. Tonnidest maagist on saadud unts kõige puhtamat kulda. Taevas rõõmustab, et Kristuse ohver on täielikult väärilise tasu inimeste näol, kelle küps usk on näidanud, et Kristus tuli neid päästma nende pattudest, mitte nende pattudes. Lõpuks on puhas usuõiguse evangeelium leidnud oma koha. Sellise tulemuse on taganud Tema ohver ristil ja Tema ülempreesterlik teenistus.

Pange tähele, et keegi ei saa ise ennast lõikuseks valmistada. Ükski vili ei valmi iseenesest ilma kastmiseta. Meie osa on õnnistus *vastu võtta*, mitte aga sellele vastu võidelda ja vastu panna. Püha Vaimu väljavalamise hiline vihm põhjustab vilja valmimise lõikuseks.

Varane vihm valati välja nelipühal ja seda on kahe tuhande aasta jooksul vastu võtnud lugematu arv inimesi, keda varane vihm on valmistanud surmaks. See kujund on toodud Palestiina odrapõldudelt, kus iga-aastased varased ja hilised vihmaperioodid on maaviljelejatele tuttavad. Varane vihm võimaldab viljal tärgata ja kasvada, kuid see ei valmista vilja lõikuseks. Vilja valmimine lõikuseks on muutus, mille võib tuua vaid hiline vihm.

Ka enne Kristuse teist tulekut peab aset leidma vaimulik muutus. Inimesed peavad olema valmistunud mitte surema, vaid muutmiseks surma nägemata, sest Piibel teeb vahet nende suurte hulkade vahel, kes on Kristusesse uskudes surnud ja nende vahel, kes elavad siis, kui Ta tuleb:

“Aga ma ei taha, vennad, et teil oleks teadmata nende järg, kes on läinud magama, et teiegi ei lähe nõnda kurvaks nagu teised, kellel ei ole lootust. ... sest meie, kes elame ja üle jääme Issanda tulemiseni, ei jõua mitte ette neist, kes on läinud magama, sest et Issand ise tuleb taevast alla sõjahüüuga, peaingli hääle ning Jumala pasunaga, ja Kristuses surnud tõusevad üles esmalt, selle järele kistakse meid, kes me elame ja üle jääme, ühtlasi nendega pilvede peale Issandale vastu üles õhku, ja nõnda me saame olla ikka ühes Issandaga” 1Ts 4,12-17.

“Ja ma nägin ja vaata, Tall seisis Siioni mäel, ja ühes Temaga sada nelikümmend neli tuhat, kelledele oli otsaesisele kirjutatud tema Isa nimi. ... Ja nemad laulsid uut laulu aujärje ees ... ja ükski ei võinud seda laulu ära õppida kui aga need sada nelikümmend neli tuhat, kes on ära ostetud ilmamaalt ... nende suust ei ole leitud kavalust, nemad on veatumad Jumala trooni ees!” Ilm.14,1-6.

Issand ütleb, et Ta on valmis töötama meie maal igapäevaga, kes seda soovib. Suur Püha Vaimu väljavalamine lõpetab töö, mis valmistab ülemaailmse usklike hulga ette Tema tulekuks. See annab neile ka väe suure ülemaailmse misjonikäsu täitmiseks, mis on seni täitmata ja mis eeldab evangeeliumi viimist kogu maailma. Ainult need, kes on

südamest alandlikud, kes tunnevad oma vajadust, kellel on „nälg ja janu usuõiguse järele“, panevad tähele ja võtavad vastu selle Püha Vaimu erilise anni. (Mt.5,6 ja Ilm.3,14-19). Kõik, kes end kõrkidena tunnevad, kes on uhked, et nad on „rikkad ja kellel on vara küllalt“, kes oma uhkuses päästmist iseenesest mõistetakse peavad, ei saa seda kätte. Kujutlege januseid taimi, kes panevad oma peade kohale vihmavarjud, et vihm nende peale ei sajak, sellega võrdväärne on nende kristlaste tõeline suhtumine, kes ei taha vastu võtta taevast hilist vihma.

Me võime kindlad olla, et samal ajal ootab Kristus suure igatsusega oma iseloomu väljendumist oma tõelises rahvas, kes Teda armastab. Kui Tema iseloom ilmneb täielikult Tema rahvas, siis tuleb Ta omadele järele.

Palvetades millegi pärast, millele me ise samal ajal vastu seisame

Iidset Iisraeli tabasid üksteise järel kaotused. Vana Testament räägib sellest, kuidas nad nurisesid Jumala juhtimise pärast Egiptusest välja toomisel; kuidas nad nurisesid ja keeldusid Kaanani maale sisenemast, kui Joosua ja Kaaleb neid selleks julgustasid; kuidas nad hiljem nõudsid enestele kuningat nagu ümberkaudsetel rahvastel; kuidas nende kuningad korduvalt usust taganesid ja hakkasid ebajumalaid teenima; kuidas valitsejad ja rahvas muutusid lõpuks nii pahelisteks, et Jeruusalemm ja tempel hävitati babüloomlaste poolt ning rahvas viidi ahelais vangi.

Suurim uskmatuse tragöödia leidis aga hiljem aset, kui nende järeltulijad hülgasid Messia, kelle tuleku pärast nad kaks tuhat aastat olid palvetanud. Kristuse evangeeliumi käsk oleks täidetud kaua aega tagasi, kui “praeguse aja Iisrael” poleks Püha Vaimu hilise vihma andi samuti tagasi tõrjunud nagu nende iidsed eelkäijad tegid Messiaga. See and ei ole mitte emotsionalism, vaid selgem tõde.

Mõned tunnevad end tänagi arakstehtuina, sest nad arvavad, et see taeva õnnistuste hülgamise sündroom peab

organiseeritud koguduses üha jätkuma. Kuid see ei ole ega saagi olla tõde.

Kuna Juuda ja Iisraeli riigid olid iidsetel aegadel ustavusetud, kuna juudid hülgasid Kristuse ja kristlik kogudus pole palju paremini toiminud, otsustavad nad süngelt, et ka tänane kogudus on end ise lõplikult kaotajaks tunnistanud.

Kuid on üks tõde, millest need julgusetud on mööda vaadanud. Issand on kinnitanud oma igavese au Sõnasse: “Ma tulen tagasi!” Jh 14,3 Kuna see töötus ei või tühja minna, ei või tühja minna ka Tema rahva ettevalmistamine Tema tulekuks. Sellest ettevalmistusest räägitakse järgnevas prohvetikuulutus: “Kaks tuhat kolmsada öhtut-hommikut [mis lõppesid 1844.aastal], siis saab pühamu puhastatud.” Tn 8,14. Pühamu on inimese ja maailma eest tehtava päästva tegevuse keskuseks. Suures kosmilises võitluses Jumala ja Saatan vahel on küsimuse alla seatud Jumala trooni au ja pühamu on see koht, kus see küsimus peab saama võiduka lahenduse.

Taanieli prohvetikuulutus annab inimestele kogu maailmas suurepärase lootuse. Taevase pühamu teenistuse kaudu saab Kristuse au saab lõpuks kõigist süüdistustest vabastatud. Saab ilmsiks, et lunastusplaan on võidukas ja Saatan saab igaveseks löödud. Ees on särav lootus!

Iidse Iisraeli templiteenistus sümboliseeris Kristuse, meie Ülempreestri teenistust taevases pühamus. Selle iidse sümbolismi üheks osaks oli ülempreestri Lepituspäeva teenistus pühamu teises osas. (Vt Hb 7.-9.pt-dest, mida lisab Uus Testament Kristuse taevase teenistuse kaudu tüüpilisele Vana Testamendi templiteenistusele. Pane tähele erinevust teenistuse vahel Pühas paigas ja Kõige Pühamas paigas.)

Iga ustav juut pidas Lepituspäeva teenistust Kõige Pühamas paigas kohtupäeva sümboliks (õigeusklikud juudid teevad seda veel praegugi). Taanieli prohvetikuulutus öeldakse, et suur äralepituspäev algab 2300 aasta lõpul. (Ingel ütles Taanielile, et 2300 aasta lõpul „puhastatakse pühamu“. Mooses teadis, et maine pühamu on vaid tõelise, Jumala, mitte

inimese poolt ehitatud taevase pühamu mudel (Hb 8,2). Ka Taaniel mõistis seda. Taevases templis teenib Kristus Ülempreestrina. Vanimad Piiblitekstid toetavad KJV ja NKJV tõlkeis toodud väljendit pühamu „puhastamisest“ Tn.8,14-es, viidates sellega 3.Mo.16,29-30 kirjeldatud teenistusele ja selle sümboli täitumisele taevases pühamuteenistuses. See on Kristuse Ülempreesterliku teenistuse viimane faas, mis algas 1844.a ja kestab seni, kui Tema rahvas on Tema teiseks tulekuks valmis). Selle kosmilise templi puhastamisega seoses peab aset leidma midagi, mida kunagi enne pole aset leidnud. Ja nüüd jõuame salapärase kohani, kus lähevad lahku usu ja uskmatus teed. *Usk usub Taanieli prohvetikuulutust ja teeb koostööd suure Ülempreestriga Tema kosmilise lepituspäeva lõpetustöös.* Uskmatus hülgab selle tõe. See aga on keeldumine järgnemast Jeesusele, kuhu Ta iganes läheb.

Kristus on meie Päästja, me ise ei saa end isegi ühe protsendi ulatuses päästa. Kuid me võime *teha* Temaga *koostööd*. Me võime lõpetada Temale vastupanemise. Me võime *lasta* Tal *teha* tööd meis ja meie heaks. Selline usk lõpetab Püha Vaimu juhtimisele vastupanemise. See ajendab meid alistuma ristile, kus meie “mina” lüüakse koos Kristusega risti. Selline muutus on muidugi ime, kuid just sellistele imedele on spetsialiseerunud meie Ülempreester. Nii võidetakse inimlik isekus.

Jumal on otsustanud meie usku treenida, et Tema rahvas Temast ei loobuks. Gl 2,20; Rm 3,3-4. Mitmeid tuhandeid aastaid valitsenud uskmatus ja ustavusetuse lõputu sündroom saab lõpuks murtud.

Isegi paljusid vapraid südameid haarab hirm mõtte juures, et nad peavad valmistuma kohtuma *elavaina* palgest palgesse kogu maa Kohtumõistjaga, kui Ta isiklikult tuleb teist korda. Vaid need, kes kunagi sellele tõsiselt pole mõelnud, võivad selle kogemuse kui millegi ebatõsise lõbusalt kõrvale heita. Kuid Ilmutusraamatu 14. peatüki kuulutus on hea sõnum, mis on antud selleks, et see kaotaks sellise hirmu ja valmistaks rahva lõikuseks.

Apostlite ajast alates läbi sajandite kuni meie päevadeni on paljud ausad, siirad südamed rõõmistanud Püha Vaimu anni üle, mille nad on saanud, kuid alati on see olnud *varane vihm*. Kogu selle aja jooksul pole olnud hilist vihma. Esimesed Issanda jüngrid oleksid elanud meie päevil, oleksid nad rõõmuga hilise vihma vastu võtnud. Varase ja hilise vihma vahel on kindel eralduspiir ja see piir läheb läbi nende viimaste päevade.

Need tõed pühamu kohta aitavad meil väga suurel määral mõista Kristuse tagasituleku viibimisega seotud saladust. Siiraste kristlaste usk Tema peatsesse tagasitulekusse pole mitte talupoeglik naiivsus. Pühakiri toetab nende veendumust. Viivitus pole Jumala süü. Tõeline usk Kristuse lepitustöö lõputeenistusse lahendab segase olukorra ja saavutab selle, et “varsti” on tõesti varsti.

Usk Kristuse tulekusse on “käesoleva aja tõde”

Apostel Peetrus tuletab meile meelde, et meie arusaamine evangeeliumist pole midagi staatilist, paigalseisvat, vaid peab pidevalt kasvama. Me peame olema “rajatud tõe, mis meil käes on!” 2Pt 1,12. Kristuse teiseks tulekuks valmistumine on liikumine, milles on 2000 aasta vanuse kristluse vili. See on 16. sajandi protestantliku reformatsiooni poolt alustatu lõpuleviimine, see on ka nende tõdede uuestiavastamine, mida oma aja kohta väga innukad Charles ja John Wesley ei suutnud 18. sajandil mõista. Jumala juhtimise põhimõte on selline, et Ta on parima hoidnud meie jaoks, kes me elame viimastel päevadel. Hb 11,40.

19. sajandil oli maailma laval üles seatud patu ja kannatuste valitsuse lõppemise lavakujundus. Sündmused poliitilises maailmas, üksteise kõrval „ülesrivistunud“ islam, katoliiklus, protestantism ja paganlus – kõik see oli täiuslikuks taustaks Taanieli ja Ilmutusraamatu stsenaariumile.

Hämmastav, kuid tõsi on see, et enne raadio, teleri, reaktiivlennukite ja kompuutrite leiutamist oleks “igavese evangeeliumi” viimine kõike maailma läinud kergemini ja

kiiremini kui selle ülesande täitmine meie päevil. Isegi meie kõige paremini ettevalmistatud elektroonilised esitlused uputatakse täna Saatana poolt inspireeritud rikutud meelelahutuste lõppematusse voolu. Kristuse evangeeliumi kuulutamine eeldab tulemuslikku isiklikku suhtlemist inimsüdamete vahel, mitte vaid elektroonilisi video-audio esitlusi.

Raskused muudab suuremaks ka see, et Taanieli ja Ilmutusraamatu prohvetlik pilt on paljude kristlaste fookusest kadunud. Kogu maailma elanikkonna vajadused sotsiaalse heaolu suhtes on nii tohutud ja keerulised, et paljud näevad enda ees vaid aastatepikkust “sotsiaalse evangeeliumi” tööd. Näiteks miljonid, kes on sattunud keemilisse sõltuvusse (narkootikumid) või vale toidu orjusse, vajavad kõigepealt füüsilist vabanemist, siis alles võivad nad hakata evangeeliumi mõistma. Sajad miljonid, isegi miljardid inimesed linnades ja külates on oma majanduslikus võitluses ellujäämise pärast nii maha surutud, et nad vaevalt „kuulevad“ evangeeliumi sõnumit. Kuid Püha Vaim varustab meid väga kogu maailma miljardite tähelepanu püüdmiseks. Jumala armastus nõuab seda.

Keegi neist, kes on valmis tervitama Issandat Tema tagasitulekul, ei tunne sellel päeval enda pärast häbi. Kui igaüks neist vaatab tagasi oma elule, on nad õnnelikud teadmise üle, et kõik aeg ja jõud, mis vähegi võimalik oli anda, sai antud koostööks Kristusega, et aidata teistel valmistuda selleks suureks sündmuseks.

Pikk viivitus intensiivistab meie probleemi

Liiga paljudele meie kaasaegseist ei ole paavstlus enam Ilmutuse ja Taanieli raamatu “metsaline”, nagu eelmiste põlvkondade protestandid seda mõistsid. Nüüd arvavad nad, et see peab olema mõni teine jõud maailmas. Prohvetlikud seletused, mida uskusid eelmiste põlvkondade kristlased, on nende jaoks tähenduseta. On üksikuid, kes püüavad Taanieli ja Ilmutusraamatut seletada, kuid tavaliselt on seletused

üksteisega vastuolus ja muudavad seega segaduse veelgi suuremaks.

Kas me suudame selle pildi jälle fookusesse tuua?

Jah, kui me hoolega tähele paneme, mida Jeesus ütleb. Ta kutsub meid nendel viimastel päevadel üles olema kindlad, et me „mõistame“ Taanieli prohvetikuulutusi. Mt 24,15. Tegelikult on Kristus võtmeks nende mõistmisel. Edasi on Tema ise see, kes palub meil oma tähelepanu samavõrd ka Ilmutusraamatule suunata: “Õnnis on see, kes loeb ja need, kes kuulevad selle prohvetliku kuulutuse sõnu” Ilm 1,3. See “käesoleva aja” tõde on enam väärt, kui kõigi maailma loteriide peavõitude võitmine; see tõde on mõista Kristuse armu evangeeliumi Tema prohvetikuulutuste kontekstis.

Kas miski võib veel tähtsam olla kui selle hea sõnumi avastamine?

5. peatükk

KUI SEE POLE HUVITAV, VÕIB-OLLA POLE SEE TÕSI

Sõna “evangeelium” tähendab “häid sõnumeid” ja head sõnumid on alati huvitavad. Kui Jeesus neid kuulutas, “ kuulas lihtrahvas Teda hea meelega” (Mrk 12,37). Apostlite jutlustamine oli samuti nii võimas ja ligitõmbav, et nende vaenlased tunnistasid: “Nad on pööranud maailma peapeale” (ingl k Ap 17,6).

Igal ajal on Jumala head sõnumid äranud inimeste tähelepanu. Iialgi ei koosta Püha Vaim igavat, elutut sõnumit. Viimane evangeeliumi kuulutus vahendatakse inglite poolt “... neile, kes maa peal elavad, kõigile rahva hõimudele, suguharudele ja keeltele ja rahvastele ... suure häälega” (Ilm 14,6). Siis paisub sõnum “vägevaks” valgustamaks ilmamaa auhiilgusega (Ilm 18,1-4). “Inglid” sümboliseerivad Jumala sulaste tegevust.

See stsenaarium kutsub edastama kõige võimsamat ja huvitavamat teavet, mida maailm kunagi on kuulnud. Sellesse on võimatu ükskõikselt suhtuda. Nagu juhtus apostlite ajal, nii juhtub ka nüüd - inimesed „ronivad aia pealt maha“ ja kas võtavad kuulutuse kogu südamega vastu või lükkavad selle sama otsustavalt tagasi.

Igasugune tuim ja igav “evangeeliumi” esitamine on kahtlane asi. Noored, kes kaebavad, et kristlus ei ole kütkestav, positiivne ega külgetõmbav, pole tõenäoliselt kunagi kuulnud puhast evangeeliumi sõnumit, mis mõjub inimkonnale katalüsaatorina (katalüsaatoreid kasutatakse keemiatööstuses reaktsioonide kiirendamiseks – *tõlk.*).

Uue Testamendi evangeeliumi kuulutuse täielik tõde on kauneim meloodia, mis võib kõlada inimhuultelt, ja see tõde on õigeksmõistmine usu läbi ja Kristuse õigus. Kujutle nii rõõmustavat ja lootust-sisendavat kuulutust, et kuulajatel on

kiusatus mõelda, et liiga hea, et olla tõsi. Just seda mõtlesid inimesed mõtlesid, kui nad kuulsid apostel Paulust “rõõmusõnumit” kuulutamas (Ap 13,3).

See sõnum ei ole niivõrd näljaste inimeste toitmise ime, kui veel suurem vaimulik isu äratamise ime inimestes, kes on nii alatoidetud, et nad ei tunne isegi nälga Jumala Sõna tõe järele. Issand tahab, et õpiksime hindama, milline õnnistus on terve isu. Ilma selleta on elu vaevalt elamist väärt, ja ilma selleta on tulemuseks näljasurm.

Issand ei ole ainult meie Karjane. Ta on ka meie Võõrustaja, kes paneb meid istuma oma laua äärde, mis kaetud toitva vaimuliku söögiga. Kuid enamus meist ei ole vaimulikult näljas ega janus ja paljud tunnevad sõna-sõnalt nälga oma hinge toidu järele. Päev päeva, nädal nädala järele mööduvad, ilma et nad oleksid isiklikult söönud Eluleiba. Miljonär, kes sureb söögiisu puudusest, võib olla halvemas olukorras kui näljane pagulane, kes oma nälga tunneb.

Inimkond on suremas õpetuse puudumise tõttu õiguse kohta usu läbi Kristusesse ja sellega ühenduses olevate tõdede kohta.

Nälja ja janu tundmise hindamatu õnnistus

Eriline õnn saab osaks neile, kes tunnevad seda vaimulikku isu. Jeesus ütleb: “Õndsad on need, kellel on nälg ja janu õiguse järele, sest nemad rahuldatakse” (Mt 5,6). Millist laadi õnne me kogeme, kui õpime tundma seda nälga?

Piibli tuttavad tõed esitavad end meie meeltele uuel viisil; Pühakirja tekstid, mida oleme lapsepõlves õppinud, paiskavad meid üle uue tähendusega. Me tunneme, et Kristus ise juhib meid oma Vaimu läbi, jumalik Õpetaja on meie kõrval.

Veel enam, meil pole enam vaja ennast sundida, et kellelegi oma usust rääkida. Me tunneme siis vajadust rääkida teistele meile ilmutatud trööstivast sõnumist. Me tahame siis edasi anda mõnda värsket mõtet Kristuse iseloomu ja töö kohta. Meil on soov jagada seda, mida kogeme ja õpime Tema

armastusest neile, kes Teda armastavad ja neile, kes Teda ei armasta. Tarkus, mis võimaldas Jeesusel jõuda igat liiki inimesteni, võib edasi kanduda sellele, kes usub Temasse, sest Ta ütleb, et see, kes Temasse usub, “teeb veel suuremaid tegusid kui need on, sest mina lähen Isa juurde” (Jh 14,12).

Kui Issand ütleb, et oleme “õndsad” kui nälgime õiguse järele, mis laadi õigusest Ta räägib? On olemas vaid ühte liiki õigus – see õigus, mis tuleb usu läbi. Ükski inimhing ei oma pisimatki kogust kaasasündinud, loomulikku õigust. Piibel ütleb, et “kõik on ühtviisi pattu teinud”, ja “kogu maailm on saanud süüdlaseks Jumala ees” (ingl k Rm 3,23).

Esimene samm tõelise päästmise anni saamisel on mõista ja tunnustada, et me seda totaalselt vajame. Kristus ei ole remondimees, kes meid veidi paikab. Need, kes on pöördunud, on uueks loodud, neile on antud uus süda (Jh 3,3-8; Ps 51,10; Hes 36,36).

Teisisõnu, need kes tunnevad, et nad juba mõistavad õigust usu läbi, kaotavad õnnistuse, kuna need, kes tunnevad end tühjana, on ainsad, kes võivad “saada täidetud”. See on traagiline reaalsus, sest on isegi evangeeliumi töölisi ja koguduse juhte, kes ei tunne oma vajadust ega oma nälga. Nad tunnevad, et on juba „täis“, kuigi nad tegelikult nälgivad.

Vastavalt Jeesuse sõnadele, on meil kõigil, nii juhtidel kui rahval, üks põhiline üldine probleem. Rääkides spetsiaalselt oma viimase aja rahva juhtidele, ütles Jeesus: “Sa ütled, ma olen rikas ja mul on vara küllalt ega ole mul midagi vaja” (Ilm 3,16.17). Issand kirjeldab siin, kuidas Tema rahvas tunneb end üldiselt rikkana evangeeliumist arusaamise osas, tegelikult ollakse aga meeleheitlikult “vaesed”. “Meil on tõde; me mõistame doktriini õigeksmõistmisest usu läbi,” kiitlevad nad. See rahulolutunne mõistab meid maailma ees hukka, pannes meid piinlikku olukorda, sest Tema ütleb, et me oleme “armetud ja viletsad ja vaesed”. Sellises kristluses on vaevalt midagi sellist, mida maailm märkab.

Ja Issand ise ütleb ka, et eelkõige näitab seda isu puudumist üles Tema viimaste päevade rahva juhtkond (salm

14, Ilm1,20. Laodikea kogudus on seitsmes, viimane pikas reas, mis ulatub apostlite ajast maailma lõpuni. Nii on Ilmutusraamatu Laodikea ilmselt meie päevade kogudus. “Koguduse ingel” on koguduse juhtkond. Vastavalt Kristuse sõnadele Ilm 3,14-21, on selles koguduse põhilise probleemi allikas.) Koguduse ingel ei ole sama, mis kogudus ise. Kogudused on “seitse kuldset küünlajalga”, aga Laodikea koguduse ingel on selle juhtkond, kaasa arvatud administraatorid, koolitajad, pastorid, vanemad, diakonid, õpetajad, noortejuhid jne. Issand ütleb, et ühtse rühmana jagame seda üleüldist haigust – tunneme end söönuna, kui me tegelikult oleme alatoidetud.

Ta ei kritiseeri ega püüa leida meie vigu. Ta on Arst, kes räägib patsiendile tõtt, et tal on vähk ja ainult kohene operatsioon võib päästa tema elu. See on armastuse kuulutus, sest Ta “noomib ja karistab” (Ilm 3,19) ainult neid, keda Ta armastab intiimse perekondliku armastusega (*phileo*).

Tervenemise sõnum kogudusele

Varasematel aegadel anusid ustavad jutlustajad-pastorid Jumalalt, et koguduse liikmete uhked südamed võiksid mõista ja sügavalt tunnetada lunastuse tähendust, ning sooviksid õppida Jeesuse alandlikkust ja tasadust. Igas koguduses on tõsiselt mõtlemaid inimesi, kes tunnevad, et midagi on viltu. Nad tunnetavad sügavalt, et tõelise jumalakartuse taaselustumine on meie kõigist vajadustest suurim ja pakilisim. Nad näevad koguduses uhkust, silmakirjalikkust, pettust, edevust riietumises, kergemeelsust ja lõbustusi. Nad näevad igatsust ülemvõimu järele. Kõik need patud võivad mõistuse sedavõrd tuhmistada, et igavesi väärtusi pole võimalik tajuda.

Kuigi me praegu tunneme puudust elavnemisest ja reformatsioonist, on Piiblis ometi kauneid pilte, mis kirjeldavad Jumala töö edu tulevikus. “Seda evangeeliumi ... kuulutatatakse kogu maailmas”, ütles Jeesus kindlusega (Mt 24,14). “Ilmamaa läks valgeks Tema auhiilguse tundmisest” (Ilm 18,1-4), “otsekui veed katavad

merepõhja!” (Hab 2,14). “Ma valan oma Vaimu kõige liha peale .. ja sünnib, et igaüks, kes appi hüüab Jehoova nime, pääseb! Sest Siioni mäel ja Jeruusalemmas on pääste” (Joel 3,1.5).

Jeesus võrdles oma rahvast “viinalähkritega”, milles ei saa hoida “värsket viina”, kui need lähkrid pole ise uueks tehtud (Mt 9,17). Kui me usu läbi Kristusesse saame uuteks “lähkriteks”, täidab Ta meid Uue Testamendi kallihinnalise tõe “värskes viinaga”. Jumal annab lisavalgust ja vanad tõed, mis on olnud kaua kadunud, avastatakse uuesti. Üks huvi on esikohal, üks teema neelab kõik teised – see on puhas võltsimatu evangeelium “KRISTUSEST, MEIE ÕIGUSEST” (Jer 23,6; 33,16; Jes 32,17).

See viimane sõnum peab olema lihtne, kaunis ja alati huvipakkuv. Tulevik Jumala plaanis peab olema rõõmusõnum. Kui me avastame, milline on see kallihinnaline sõnum, leiame, et see erineb sellest, mida tavaliselt peetakse “õpetuseks õigusest usu läbi”. Me leiame, et populaarsed piiblivälised mõtted on imbunud meie arusaamadesse, nii et Kristus näib kaugelolevana ja meie suhtes osavõtmatusena. Tõde Tema kohta on aga palju parem rõõmusõnum kui enamik inimesi suudavad ette kujutada. Ilmutus “Kristusest meie õigusest” avalikustab Teda kui lähedalolevat, mitte aga kusagil kaugel ära olevat Päästjat.

Kuidas saab õppida tundma nälga ja janu?

Harva on võimalik haiget inimest tervendada pealesunnitult toitmisega, kuigi see võib hädakorral vajalik olla. Hammaste krigistamisest, käte rusikasse pigistamisest ja ennast Piiblit lugema ning palvetama sundimises võib küll mingit kasu olla, kuid see on kaheldav. Terve inimene ei söö kaks või kolm korda päevas mitte sellepärast, et Piibel seda teha soovitab või arst seda ette kirjutab. Ta sööb seepärast, et ta on näljane; söögiisu sunnib teda seda tegema.

Tõeline evangeelium äratav uskliku inimese südames nälja. Kui nälga ei ole, on põhjuseks üks kahest probleemist:

a) ei ole mõistetud, kui head on Head Sõnumid, või – hoidku taevas! -

b) Head Sõnumid on tagasi lükatud. Näiteks ütleb Issand:

“Aga teile, kes te mu nime kardate, tõuseb õiguse päike ja paranemine tema tiibade all; te lähete siis välja ja lööte kepsu (kasvate lihavaks – ingl.k.Piiblis) nagu nuumvasikad!” (Ml 3,20).

Pange tähele, et “paranemine” paneb kasvama! “Karta” Tema nime ei tähenda karta, et Ta sind hülgab, kui sa vastavalt ootustele ei arene. See tähendab hardalt austada Tema iseloomu; ja see saab võimalikuks ainult juhul, kui sa näed ja pead kallihinnaliseks Tema headust; ning taas – see omakorda sõltub Tema ristil asetleidnu hoomamisest. Kõik see on ongi “tervenemise” protsess.

Ja see on just see kogemus, mille saadab korda tõeline usk Kristusesse. Meie tavaline, pöördumatu süda on “vaenus Jumala vastu”, ehk Temast võõrdunud (Rm 8,7). Kuid ristil ilmutatud armastus parandab selle võõrandumise:

“Aga kõik on Jumalast, kes meid on iseenesega lepitatud Kristuse läbi ja on meile andnud lepitusameti. Sest Jumal oli Kristuses ja lepitab maailma iseenesega ega arvanud neile nende üleastumisi süüks ja on pannud meie sisse lepitussõna. Seepärast me oleme nüüd käskjalad Kristuse asemel, otsekui manitseks Jumal meie läbi. Me palume Kristuse asemel: Andke endid lepitada Jumalaga! Ta on Tema, kes ei teadnud mingist patust, meie eest teinud patuks, et meie saaksime Jumala õiguseks tema sees” (2Kr 5,18-21).

Mujal nimetab Paulus seda kogemust “lepituse saamiseks” (Ro 5,11). Pöördudes tagasi Malakia kirjelduse juurde nuumvasikaist latris, näeme, et kasvamise protsess algab kohe, ja kasvamist iseloomustab alati tervislik söögiisu. Kasvavad vasikad ei saa iialgi küllalt toitu – nad sööksid kogu aeg! Sa ei pea neid sundima sööma.

Midagi on valesti, kui me peame end sundima lugema Piiblit ja palvetama. Kuhugi südamesse on ikka veel maetud

Jumalast võõrandumise juur. Kui kumbki abikaasadest peab end sundima teineteisega aega veetma, on midagi valesti. “Abikaasa, ma olen teinud uue aasta tötuse: ma kavatsen püüda end sundida veetma sinuga iga päev kümme või viisteist minutit, ja ma loodan seda mitte unustada, sest kui ma unustan, kardan, et mulle saab osaks mingi õnnetus.” Kuidas tunneb end Issand, kui me peame panema äratuskella helisema ja distsiplineerima ennast veetma mingi aeg Tema ja Tema Sõnaga? Mis on juhtunud söögiisuga, loomuliku näljaga, mille kutsub esile armastus? Otsekui “Jumala vägi päästmiseks”, lepitab puhas evangeelium ristivere kaudu võõrandunud südame Jumalaga, istutades sinna nälja Jumala Sõna järele ja igatsuse Issandaga rääkida, mis ei või saada täielikult rahuldatud enne, kuni me kohtame Teda palgest palgesse. Nagu füüsiline nälg ajab meid sööma, nõnda motiveerib lepitus Jumalaga ehk lunastuse vastuvõtmine meid näljasena Piiblit uurima.

Paulus ütleb, et ta leiab suurima rõõmu ja kiitlemise teema “meie Issanda Jeesuse Kristuse ristist, kelle läbi maailm on minule risti löödud ja mina maailmale” (Gl 6,14). See tähendab, et need väärtused ja võlud, mida maailm tema silmis omas, oli kaotanud oma veetluse. Mõttetud telemelelahutussaadet, ilmalik lõbu ja naudingud, mis kord meie tähelepanu endale haarasid, muutuvad tülgestavaks. Me oleme maitsnud midagi lõputult paremat. Süda on tõe poolt vallutatud!

Sööge maitsvat virsikut, greipi, või pirni, või mõned maasikad – ja te leiate et kompvek ei maitse enam nii väga, kui varem tundus. Jeremija kogemus saab meie omaks: „kui Su sõnu leidis, siis ma sõin neid ja su sõna oli mulle lustiks ja südamerõõmuks ...” Jr. 15,16 (ingl.k).

Kas vahel on olukordi, kus tuleb kõne alla vägisi söömine? Jah, võib-olla, aga ainult kui häda-abinõu. *Issand* on see, kelle käes on initsiatiiv meie lepitamisel Temaga, sest Tema on see, kes “meid on endaga lepitatud”. Kui oleme kogenud Tema lepitust, siis on Tema see, kes püüab seda

kogemust ka alal hoida. Pange tähele järgnevat teksti, mis kõneleb Kristuse kogemusest ja kui te vastu ei pane, võib see saada ka teie kogemuseks:

“Issand Jehoova on mulle andnud õpetatu keele, et ma oskaksin vastata väsinule, virgutada teda sõnaga. Ta äratab igal hommikul mu kõrva, et ma kuuleksin õpilaste kombel! Issand Jehoova avas mu kõrva ja ma ei ole vastu pannud, ega sellest ära pöördunud!” (Js. 50,4.5).

Kristuse armastus on aktiivne, mitte passiivne. Ta ei ole eemal öeldes: “Võtke see või jätke!” Ta võtab meid käekõrvale, et meid juhtida: “Sest mina olen Issand, su Jumal, kes hoiab kinni su paremast käest” (Js. 41,13). Ära pane vastu Tema juhtimisele ega pöördu ära! Jeesus töötas, et Ta saadab Püha Vaimu enda asendajana, “et Ta jääks teiega igavesti”. See on Tema, kes äratab meid hommikust hommikusse kuulama, uurima, “sööma” Sõna. “Su kõrvad kuulevad sõna, mis su tagant ütleb, ... See on tee, käige seda.” (Js 30,21)

Otsustage vastata Tema “äratamisele” Tema veendmisele. Olgu Taaveti vastus ka teie vastuseks: “Kui sa ütlesid: “Otsige mu palet!” ütles mu süda sulle: “Sinu palet, Issand, ma otsin!” (Ps 27,8).

Peetrus räägib sellest tohutust söögiisust, mille Püha Vaim meis tekitab: “Himustage otsekui vastsündinud lapsed vaimset täispiima, et te selle läbi võiksite kasvada, kui olete maitsnud, et Issand on helde” (1Pt 2,2.3). See ei ole ainult korraldus; see on töötus lõppematust õnnest, mida toob endaga kaasa see osadus Issandaga. See kõik tuleb Issanda helduse *maitsmise* kaudu.

Ka see raamat on katse aktiveerida seda “maitsmist”. Edasi hoolitseb juba isu ise enda eest!

See ei tähenda aga, et juhuslikud ajendid oleksid need, mis panevad meid Piiblit uurima ja Issandaga palves kõnelema. Meie söögiajad ei ole juhuslikud; meil on regulaarsed ajad, millal me sööme ja pole midagi taunitavat selles, kui võtame töö või mängu arvelt aega, selleks et süüa. Planeeri ja pühenda

kindel aeg igapäevaseks kohtumisteks Issanda ja Tema Sõnaga. Originaalkeelest otse tõlgituna kõlab Js. 55,6 nii:

“*Pööra tähelepanu Issandale*, kui Ta võib olla leitav, hüüa Teda, kuni Ta on lähedal. Õel jätku oma tee ja nurjatu mees oma mõtted; pöördugu ta tagasi Issanda poole ja Tema halastab ta peale, ja meie Jumala poole, sest Tema andestab ülikülluslikult.”

Kuidas võib keegi vastu panna sellele jumalikule initsiatiivile?

6. peatükk

**KUI SEE EI OLE HEA SÕNUM,
EI VÕI SEE KA TÕDE OLLA**

Jumal armastab ilusaid asju ja ka meie võime õppida neid kalliks pidama. Küll on kahju, kui me oleme pimedad ja kurdid Jumala loomistöö au suhtes!

Me oleme veidi kogenud, kuidas meie südant võib erutada millegi ilusa nägemine, kuid me võime veelgi tugevamalt puudutatud saada, kui oskame hinnata Tema lunastuse sõnumi aulisust. Kas evangeelium on mõne ebaisikulise teaduse nagu näiteks matemaatika või keemia sarnane abstraktse teoloogia süsteem? Kui see nii on, siis me peame tõesti sundima end sellest toituma, sest mingi hinge nälj pole siis võimalik. Kas päästekindluse omandamine on ärilise kokkuleppe sõlmimisele sarnane ametlik protsess, mis sarnaneb näiteks kasvõi kindlustuslepingu sõlmimisega?

Tõeline evangeelium on fantastiliselt ilus, see on *sõnum*, mis haarab inimsüdant sügavamalt ja kestmalt kui ükski inimlik armastus seda teha suudab. Lihtne ja selge Uue Testamendi tõde paistab paljudele, kes seda kuulevad, värskena ja muudest erinevana. Meile tundub šokeerivana Jeesuse ütlus, et päästmiseks on ainult üks eeltingimus: “Sest nõnda on Jumal maailma armastanud, et Ta oma ainusündinud Poja on andnud, et ükski, kes Temasse usub, ei saaks hukka, vaid et temal oleks igavene elu” (Jh 3,16). Sellekohaselt on meie osa *uskuda*. Niisiis õpetas Jeesus selgesti, et päästmine toimub usu kaudu ja kuna Ta sinna midagi juurde ei lisanud, mõtles Ta ilmselgelt, et meid päästetakse ainult usu läbi.

See paneb meid tugevasti õhku ahmima. Kas polegi siis tarvis käske pidada, kümnist maksta, annetusi anda, Issanda päeva pidada, häid tegusid teha jne? Jah, kuid meil pole õigust Jh. 3,16-le lisada sõnu, mida Tema sinna ei lisanud.

Siis õpetas Jeesus “usu-ainult” valeõpetust, mis suigutab nii paljusid inimesi “ära-tee-midagi-ja-armastamaailma” eksitusse? Ei, Ta õpetas “usu kohta, mis on tegev”, ja mis iseenesest kutsub esile sõnakuulelikkuse Jumala käskudele. Selline usk muudab uskliku “agaraks tegema häid tegusid”, mida on nii palju, et neid pole võimalik kokku lugeda. (Gl 5,6; Tt 2,14). Jumal on omaltpoolt juba *armastanud* ja *andnud*. Meie *usk* vastab neile headele sõnumitele nende headuse kohaselt allutades Tema ennast ja kõik, mis meil on. Kõik teod järgnevad sellisele tõelisele usule sama kindlalt, kui vili järgneb külvile.

Traagiline viga tehakse arvates, et evangeeliumi sõnum on tegude poolest vaene. Puhas usuõiguse kuulutus on ainus, mis võib esile tuua midagi muud peale “surnud tegude”.

Ristil väljavalatud armastuse mõõtmed

Mis on Isa armastuse mõõduks? Pange hoolega tähele tegusõna Jh. 3,16-s: “Sest nõnda on Jumal maailma armastanud, et Ta oma ainusündinud poja on andnud ...” Ta mitte lihtsalt ei *laenanud* Teda, Ta *andis* Tema.

Meie inimlikust seisukohast võttes on kerge oletada, et Jeesust *laenati* meile siia misjonäriks või välismaiseks diplomaadiks, kes veetis 33 aastat üksildases pagenduses sellel planeedil ja pöördus siis tagasi oma taevase baas-kodu luksusesse ja turvalisusse. Agoonia ristil kestis vaid mõned tunnid ja kogu Tema elu siin maal oli suhteliselt lühike episood ja Tema teenistuse aeg polnud pikk, nagu diplomaadil, kes ajutiselt teenib oma välismaisel tööpostil. Kuid selline arusaam pole õige.

Tegelikkuses tähendab see ohver lõpmatult rohkem kui enamus kristlasi ette kujutada oskab. Kui me seda uuesti ja laiemalt uurime, annab see meile sellise pildi tõest, mis sulatab iga seda tõde vaatava ja hindava inimese kivise südame.

Kui Jeesus tuli siia maale, tuli Ta taevast, kus Tema “esiletulemine oli muistseist päevist, igiaegadest!” Mi. 5,2. Ta

oli alati olnud jumalik Jumala Poeg, nii et Tema jaoks oli juba see suur ohver, et Ta jättis taeva ja tuli siia pimedasse maailma meie eest kannatama ja surema. Kuid Ta andis veelgi rohkem. Paulus räägib, et Ta astus seitse sammu alla:

“Olgu teil samasugune meel, mis oli ka Kristusel Jeesusel, kes, kuigi Ta oli Jumala nägu, ei arvanud saagiks olla Jumalaga võrdne, vaid loobus iseenese ausast nimest ning võttis orja näo, saades inimeste sarnaseks; ja ta leiti välimuselt inimesena; Ta alandas iseennast, saades sõnakuulelikuks surmani, pealegi ristisurmani” Fl. 2,5-8.

Miski Piiblis ei luba oletada, nagu oleks see vaid 33 aastaks tehtud laen. See oli igavene ohver. Ta *andis* ennast meile kogu igavikuks. Ta kannab meie olemust igavesti. Ta astus alla madalamale kui inglid. Ta on igavesti meie Vend. See tõde alles hakkab ilmutama meile selle armastuse mõõtmeid, mis sundis Teda meie eest surema.

Kas inimene seda usub või mitte, on sellel ometi südant pehmendav mõju ja süda peaks vaikides seisma sellise imetlustäratava fakti juures. Kui meile avaneb tõde, et Jumala Poja ohver on igavene ohver ja Ta tegi seda kõike *minu* ja *sinu* pärast, peaks meie südame vastus olema sarnane selle Iisraeli kuninga (Ahab) omale, kes “käis hilju” Issanda ees, peale seda kui ta oli kahetsenud. 1Kn 21,27.

Uskuda tähendab seepärast hinnata seda mõõtmatud armastust, tunda imetlust ja lasta sellel oma inimlikku südant sedavõrd puudutada, et see paneb sind unustama ennast ja oma väikesed inimlikud igatsused ja ambitsioonid ning laskma sellel armastusel juhtidasind sellise pühendumiseni, millest sa arvasid, et ei suuda seda iialgi tunda. Õigus ei ole mitte usu *ja* tegude läbi, see on “usu läbi, mis on tegev (mis tegutseb, toimib)” Gl. 5,6.

Kuid meil on üks probleem. Kuidas võime me õppida seda armastust hindama nii, et see vägev usk hakkaks meis toimima? Kas on enamat sellest armastusest, mida me juba näinud oleme?

Miks on risti sõnumis selline vägi?

Et vastata sellele küsimusele, peame mõistma, milline oli Jeesuse poolt ristil toodud ohver. Paulus leiab sellest suurima rõõmu, kuna see lahendab tegelikkuses probleemi, mida kõik maailma psühhiaatrid ja nõustajad pole suutelised lahendama. See probleem on sügava enesekesksuse probleem. „*Ma olen ühes Kristusega risti löödud,*” ütleb ta Gl. 2,1. Kreekakeelne sõna selles lauses on *ego*. Siin valgustab evangeelium inimkonna üldise vaimuhaiguse põhilist tekkepõhjust.

Paulus ei räägi siin kalgist enesevihkamisest. Ta nägi ristis sellist plahvatuslikku väge, mida enamus meist iialgi näinud ei ole. Ja kuna me seda näinud ei ole, ei saa me midagi parata sinna, et oleme enesekesksed ja rahulolevad oma arvatavas pühendumises Jumala Pojale, kes andis ennast meie eest. See elu, mida me praegu elame, on ostetud Tema ohvriga, hoolimata sellest, kas me sellesse ohvrisse usume või seda hindame. Need, kes hindavad seda ja seega ka „usuvad“, tehakse vabaks oma *ego* türanniast ja nende jaoks on Ta ka igavese elu muretsenud. (2Tm 2,10).

Mida erilist on selles, et Jeesus suri meie eest? Miljardid inimesed on surnud ja paljud on füüsilisi piinu kannatanud pikema aja vältel kui Tema. Kas vahe on vaid ohvri isikus – Tema on ju oma olemuselt jumalik, samal ajal kui meie, kes sureme, oleme inimesed, nii et Tema surm piisava väärtusega rahuldamiseks käsu juriidilisi nõudeid?

Nii õige kui see kohtulik aspekt ka poleks, ei suuda see õigesti hinnata Kristuse risti väärtust.

Kui Ta alandas ennast „pealegi ristisurmani”, siis kannatas Ta seda, mida Paulus nimetab käsu needuseks, sest Ta sai needuseks meie eest (sest kirjutatud on: „Neetud on igaüks, kes puu küljes ripub”) Apostel tsiteerib suurt Moosest, kes andis seaduse, et iga kurjategija, kes mõistetakse surema puu

külge seotuna, on automaatselt “Jumalast neetud”. See tähendab, et Jumal on taeva ukse tema eest kinni pannud ja keeldub kuulmast tema palveid, kui ta andestust palub. Loe Fl. 2,5-8; Gl. 3,13; 5Mo. 21,22-23. Kurjategija pidi kannatama meeletest põhjustatud emotsionaalse ahastuse suurimat valu. Ärge jääge takerduma selle taha, kas see oli õiglane või mitte. Mooses ütles seda ja kõik uskusid. Selline “needus” ei laienenud teistele hukkamismeetoditele nagu pea maha raiumine või kividega surnuks viskamine.

Märkus: Keegi ei tea, kas enne Kristust oli mõnel ristilöödul usku tulevasse Päästjasse. Kui see nii oli, oleks needus nende hingedelt ära võetud, sest nad oleksid tundnud lootust Kristuses kui “maailma algusest tapetud Talles” (Ilm 13,8). Kindlasti teadis ja uskus sellesse röövel, kes koos Kristusega risti löödi.

Seepärast oli ristilöömine vaatamänguline etendus nagu meie tsirkus. Ohver oli Jumala poolt arvelt maha võetud ja teda võis piinata nii nagu inimese sadistlikud tungid neile ette kirjutasid. Kui sina pealtvaatajana olid “Jumala poolel”, siis pidid sa näitama, et oled Jumala kohtuotsusega nõus ja need samuti ning teed kõik, mida sa iganes võid, et tema piina suurendada. Kui sa ei vihka ega sõima seda vaesekest ristil, siis kooskõlas Moosesega näitad sa sellega, et oled Jumalaga vastuolus.

Kui Kristus rippus ristil, siis suhtusid inimesed Temasse just niimoodi. Nad arvasid, et nende kohus on teda sõimata. Ja ei maksa öelda, et ta oli liiga tark ja hästi informeeritud, laskmaks sellel “needusel” ennast häirida. Paulus lisab juurde, et “Ta tegi Tema, kes ei teadnud mingist patust, patuks meie eest” 2Kr 5,21. Ta tundis needust, mis õigusega kuulus meile ja see tappis Tema.

Piibel räägib kahest erinevast surmast, ja meie ei peaks vääriti mõistma seda, millist surma suri Jeesus. Seda, mida meie nimetame surmaks, nimetab Piibel “magamiseks”, tõelist surma aga nimetatakse “teiseks surmaks” 1Ts 4,13-15; Ilm 2,11; 20,14. See on surm, kus kannataja ei näe enam ühtki

lootuse kiirt, sest ta tunneb teravasti, et on Jumalast maha jäetud, tal on hirm äärmise pimeduse pärast ja sõnulseletamatu valu jumaliku hukkamõistu pärast, mille taga kannataja ei saa loota ei süüdistusest vabastamist, ülestõusmist ega mingit lootust.

Veelgi enam, selles surmas tunneb inimene oma patusüü kogu kaalu, enese hukkamõistu tuld ja täielikku enesejälestust põlemas igas tema keha rakus. Sellisel isikul ei ole enam süütuse tunnet. See surm on needus, millest Mooses rääkis. Maailma algusest peale ei ole ükski inimene veel kogenud “teist surma” ega täielikku Jumalast mahajäetuse tunnet, välja arvatud Kristus. Seepärast Ta tehtigi “needuseks meie eest” Gl 3,13.

Isegi Rooma aegadel tuhanded ristilöödud ohvrid säästeti sellest pimeduse tunnetusest, mida Jeesus tundis, sest Ta on alati olnud “see tõeline valgus, mis valgustab igat inimest, kes maailma tuleb” Jh 1,9.

Keegi teine ei ole kunagi suutnud ei füüsiliselt ega vaimulikult taluda kogu patu süü raskust ega ka täielikult mõista kaotatud taeva au. Isegi kuulsad mõrvarid, kes on palju inimesi tapnud ja keda aeg-ajalt elektritoolile saadetakse, ei ole veel “teist surma” surnud. Mitte ükski inimolevus ei saa seda raskust tunda nii kaua kui Taevane Ülempreester jätkab oma teenistust inimkonna Vahemehena, sest Ta on ikka veel ”lepitus kogu maailma pattude eest” (1Jh 2,2).

Piibel annab meile ainulaadse võimaluse mõista Kristuse surma olemust. Hiljuti lugesin ma kolme teost, kus võimekad õpetlased on koostanud uurimused *agape* olemuse kohta ja mulle avaldas muljet see, et ükski neist ei oma sügavamat arusaamist sellest armastusest, kui apostel Paulus seda ristile vaadates tundis. Tema arusaama järgi ei suutnud meie Päästja üle haua näha. Kui Ta hüüdis: “Mu Jumal, mu Jumal, miks Sa oled mind maha jätnud?” siis Ta seda ka tundis. See ei olnud näitleja osa tekst, mida Ta kindla märguande peale maha luges. Teda ei valgustanud lootus hauast väljatuleku

kohta ega ka selle kohta, et Isa Tema ohvri vastu võtab. Jesaja ütleb, et “Ta tühjendas oma hinge surmani” (Js 52,12 ingl k).

Kristus tundis täies mõõdus seda ahastust, mida patune siis tunneb, kui arm ei palu enam süüdioleva rassi eest.

Armastus, mis ületab tunnetuse

Kirjas Efeslastele 3,14-19 võime püüda mõõta mingit osa ristil ilmutatud Jumala armastuse mõõtmetest selle kaudu, kuidas Paulus seda nägi:

“Sellepärast ma nõtkutan oma põlvi meie Issanda Jeesuse Kristuse Isa ees ... et oleksite juurdunud ja rajatud armastusse, et võiksite täiesti mõista ühes kõigi pühadega, mäherdune on armastuse laius ja pikkus ja kõrgus ja sügavus ja ära tunda Kristuse armastuse, mis ületab kõik tunnetuse, et te oleksite täidetud kõige Jumala täiusega.”

a) Paulus ei ole mures, kas me *teeme* seda või teist, kuid ta palvetab, et me *täiesti mõistaksime* midagi. Ta teab, et kui me suudame haarata seda, mida tähendab rist, siis meie süda saab uued ajendid ja me teeme õigeid asju, isegi neid, millest me arvasime, et ei suuda neid kunagi teha. Piibli uurimine ja palve saavad siis meeldivateks asjadeks ja isegi millegi ohvriks toomine on rõõm ja nauding.

b) Selleks, et Kristus võiks usu kaudu meie südames elada, peame meie olema “juurdunud ja rajatud armastusse” (*agape*). See on veel üks võimalus usu defineerimiseks: usk on selle armastuse hindamine ja kogu südamest kalliks pidamine.

c) Selle armastuse mõõtmed ulatuvad kõrguselt taevani, sügavuselt põrguni, hõlmates laiuselt kogu inimsoo ja ulatudes nii kaugemale, kui vajab sinu või kellegi teise süda.

d) Meil on võimalik “usu kaudu” tunda seda, mis “ületab tunnetuse”. Ära oota igaviku algust, et hakata seda armastust hindama. Kui sa ei pinguta oma mõistust ja südant, et seda haarata, ei ole sa veel võib-olla üldse igavesse ellu

minemas. Igavene elu ei ole materiaalne, sensuaalne orgia nagu paljud islamiusulised taeva kohta arvavad. Igavik algab praegu uue vaimuliku tunnetusega.

Meie inimlikud südamed on nii väikesed ja kokku kuivanud armastusest iseenda ja maailma vastu, et lihtne lugu ristist peaaegu et vuhiseb üle meie peade. Meie tillukesed südamed peaksid avarduma, nii nagu Taavet palvetas: “Ma jooksen su käskude teed, sest sina teed mu südame avaraks!” Ps 119,32.

e) Keegi tähtis isik, apostel Paulus ise, palvetas sinu ja minu pärast, et meie ja “kõik pühad” võiksime ühendatud saada selle aulise tegelikkuse mõistmises ja tunnetamises. Pauluse palve vastuseks on evangeeliumi kuulutuse tungimine meie teadvusse. See lahendab probleemi, mis on tekkinud meie üleüldisest armusuhtest meie *ego*'ga.

Miks pole seda tõde vääriliselt mõistetud?

Saatan teab, et kui inimesed suudaksid hinnata selle armastuse suurust, mis ilmutas end ristil, oleksid nad “täidetud Jumala kõige täiusega”, nii nagu Paulus palvetas Ef 3,19. Järelikult tahab vaenlane seda meie eest peita ja varjata.

See on olnud Taanieli raamatu 7. ja 8. peatüki “väikese sarve” ja Ilmutusraamatu “metsalise” ja “Baabülioni” põhimõtteline töö (vt. Tn.8,9-13;7,25;Ilm.13,1-8;14,8.17). Kaua aega tagasi, esimestel sajanditel püüdis see ärataganenud jõud rikkuda tõde, mis oli oluline usuõiguse mõistmiseks.

Võib-olla kõige edukamaks meetodiks on olnud inimhinge surematuse õpetuse leiutamine, kuna ta on saanud peaaegu kogu maailma seda uskuma. See arusaam on pärit paganlusest ja selle võtsid vastu esimeste sajandite kristlased, kes Uue Testamendi õpetusest kõrvale libisesid.

Piibel õpetab, et inimene on surelik ja et Jumal “ükski on surematu” (1Tm 6,16). Surematu on Kristuses ja sellega riietatakse usklikud Tema tulekul, kui “see surev peab riietuma surematusega” (1Kr 15,53-55). Seda, mida meie nimetame surmaks, nimetab Jeesus “magamiseks”, öeldes, et Tema sõber “Laatsarus magab”, seejärel ütles Ta

otse “Laatsarus on surnud” (Jh 11,11-14). Paulus räägib surnutest kui neist, “kes ühes Temaga on läinud magama; sest Issand ise tuleb taevast alla ... ja Kristuses surnud tõusevad üles esmalt, selle järele kistakse meid, kes me elame ja üle jääme, ühtlasi nendega pilvede peal Issandale vastu üles õhku, ja nõnda me saame ikka olla ühes Issandaga” 1Ts 4,14-17.

Ülalnimetatud valel on usuõigusele laastav mõju, kuna see neutraliseerib usuõiguse. Praegu maailma kogudusi täitev enesega rahulolu tuleneb selle paganliku arusaamaga seotud olevaist valedest evangeeliumi tõlgendustest. (Surematus on vaid Kristuses, see antakse ülestõusmisel. See pole kaasasündinud ja seda pole lahus Kristusest. Need, kes hukka lähevad, ei saa seda kunagi omama.)

Kerge on mõista, kuidas see arusaam sõdib tõelise usuga. Kui hing on juba loomult surematu, poleks Kristusel ju vaja olnud surra. Tegelikult on nii, et kui hing on loomu poolest surematu, siis pole sellist asja nagu surm olemas ja Paulus eksis, kui ta ütles, et “Kristus suri meie pattude eest kirjade järele” (1.Ko,15,3). Kristuse aulist ohvrit kahandatakse seeläbi automaatselt vaid mõne tunni pikkuse psüühilise ja vaimse kannatuseni, kusjuures öeldakse, et Ta sai lootusest jõudu. Nii laseb see paganlik-paavstlik õpetus paista Kristuse armastuse “laiuse ja pikkuse ja kõrguse ja sügavuse” kääbuslikult väiksena. See alandab Tema *agape*-armastuse inimliku enesekesksest murest tasusaamise lootusest ajendatud armastuse tasemeni.

Väär-arusaamade tõttu on kogemus lahja

Selle tulemusena lahjendatakse arusaam usust enesekeskse turvalisuse otsinguks - taevase tasusaamise otsinguks. Kõrgeim võimalik motivatsioon säilib samuti egotsentrilisena. Kõik paganlikud religioonid on ligitõmbavad just seetõttu, et nad on enesekesksed. Ja väga vähesed kogudused suudavad selle paganlik-paavstliku hinge loomuliku surematuse õpetuse võita.

Hoolimata sellest, et seda usuvad inimesed on sealjuures täiesti siirad, ei suuda nad nii kaua kui nende inimlik

mõistus on pimestatud hinnata ristil ilmutatud armastuse suurust ja selle tulemusena ei suuda nad täielikult hinnata ka tõelist Uue Testamendi õigust usu läbi. Selle tulemuseks saab olla vaid laialtlevinud leigus, vaimulik uhkus, enesega rahulolu enesekesksuse orjamine. Motiiviks sellise kogemuse puhul on aga alateadlik hirm. Kui me vaatame mündi teist külge, siis tasusaamise lootus on samuti isekas ajend. Kui me usku nii palju vääname, et see isekaks muutub, ongi evangeelium halvatud.

Nii palju kui see tema päevil võimalik oli, sai ka Luther aru, et usk kasvab sedamööda, kuidas meie süda õpib üha enam *agape*-armastust hindama, kuid siiski ei õnnestunud tal mõista selle tõelisi mõõtmeid. Ja peale tema surma langesid tema järgijad paganlik-paavstliku loomuliku hinge surematuse õpetuse sisse tagasi. Kõige enam levinud arusaamad usu läbi õigeks saamise kohta on mõjutatud just sellest kontseptsioonist. Ei saa eitada, et mõnedest inimestest on näha siirast pühendumist Kristusele, hoolimata sellest, et nad loomuliku surematuse õpetust tõena võtavad, kuid mõned erandid vaid kinnitavad reeglit. Kus iganes mõni paganlik arusaam kogudusse tungib, on tulemuseks alati üldine innukuse kaotamine Kristuse suhtes.

Uue Testamendi evangeelium hakkab läbi lõikama köidikuid, mis on meid kaua sidunud nende pankrotti-viivate vaadete külge, et me uuesti avastaksime selle, mida nägid Paulus ja apostlid. Ilmutusraamatu 14. peatüki kolme ingli kuulutus räägib ette nende tõdede uuestiavastamisest.

Tungigem sügavamale Uue Testamendi arusaama Headest Sõnumitest.

* * * * *

7. peatükk

**KUI SA EI SUUDA SEDA MÕISTA,
POLE SEE EVANGEELIUM**

On kaks vastandlikku viga, mida üldiselt tehakse evangeeliumi sõnumi suhtes:

a) Paljud oletavad, et see on sama sõnum, mida nad on kuulnud kogu oma elu kirikus ja äratuskoosolekuil. Peaaegu igaüks usub seda ja keegi peale ateistide või kommunistide ei ole tõsiselt selle vastu. Üliigav! Uuenenud huvi evangeeliumi sõnumi vastu on nagu ratta uuesti väljamõtlemine. Milleks siis elevus?

b) Vastupidine eksitus on oletada, et kuna evangeelium on midagi muud, peab see olema raske, keerukas teoloogiline mõistatus, mida vähesed oskavad lahti harutada.

Mõlemad mõtteavaldused on valed. Väike mõtisklus võib hõlpsasti näidata, miks.

a) Ilmutusraamat kirjeldab “igavese evangeeliumi” levikut “igale rahvahõimule, suguharule, keelele ja rahvale ... valju häälega” ja võidutsemas lõpuliikumises, millel on “suur vägi” ja mis valgustab “maailma” “auhiilgusega”. Ilm 14,6-12; 18,1-4. Viiest miljardist planeedi elanikust ei ole 3,5 miljardit üldse kristlased, ja neist, kes kristlasteks tunnistavad, näib ainult väike protsent demonstreerivat evangeeliumi vilja – muudetud elu. Paljud, kes end kristlasteks tunnistavad, arvavad, et nende usuõiguse “doktriin” on sama Piiblis õpetatuga. Aga Ilmutusraamat räägib ka Kristusest, kes ütleb oma kogudusele meie päevil, et nad on “vaesed”, kuna nad kujutlevad end olevat “rikkad”. Ilm 3,14-17.

Kui me oleksime tõepoolest “rikkad” oma evangeeliumist arusaamise poolest, kas poleks maailm nüüdseks kuulnud temale määratud kuulutust? Paulus ütleb, et “evangeelium ... on Jumala vägi päästmiseks”. Kord, kui seda kuulutati algses puhtuses, pööras see “maailma pea- peale”.

Käesolev peatükk peab demonstreerima ka, et teine väärarusaam (b) ei või olla õige. Sõnum on lihtne; isegi laps võib seda mõista. Ainus raskus sealjuures on see, et meie sügav inimlik uhkus tuleb kõrvale heita. Tõeline õigus usu läbi asetab alati inimese au põrmu, ka selle au, mida õpetajad ja jutlustajad kogevad kiusatusena.

Ajalugu Jumala suhtlemisest oma rahvaga kinnitab, et Ta “on valinud maailma ees jõleda, et see teeks häbi tarkadele; ... ja mis on maailma ees põlatud, selle on Jumal valinud, selle, mis midagi ei ole, et teha tühjaks seda, mis midagi on, et ükski liha ei kiitleks Jumala ees” (1Kr 1,27-29).

Laps võib näha ja mõista selget vahet tõelise usuõiguse ja selle tarkade võltsingute vahel; enda silmis targad aga seda ei näe. Ainult need, kes “nälgivad ja janunevad õiguse järele /usu läbi/” võivad saada täidetud. (Mt 5,6).

Põhiline erinevus seisneb motivatsioonis

Üldiselt saavad inimesed kristlasteks mõjutatuna ühest kolme järgmise motiivi hulgast:

a) *Igatsus kindlustada endale tasu taevas*. Meie kõik tahame loomulikult endale seal kohta saada. See motiiv ei ole halb, aga see pole ka tõhus motiiv, kuna see pole kestav motiiv. Saatan võib leida võimaluse panna meid seda ambitsiooni unustama. Kui Kristuse teenimise põhjuseks on tasu saamise lootus, leiutab petja kiusatuse, mis lõpuks selle igatsuse kõrvale tõrjub. Ta teab, et meil on hind ja ta jätkab pakkumist, kuni me lõksu langeme. Me müüme end mõnel enesekesksel motiivil, võib-olla ka hirmust ajendatuna, eelistades üht loodetava lihaliku turvatunde lindu käes kahele linnule Jumala töotuste põõsas.

b) *Hirm põrgus hukkumise ees*. See on sama mündi teine pool. Seegi on meie jaoks loomulik tunne. “Surma kartuse pärast” oleme me “kogu eluaja kinni orjapõlves” (Hb 2,15). See motiiv ei ole ka halb, aga ka see ei suuda luua tõeliselt isetut iseloomu. Ka see annab järele tugevale ja ahvatlevale kiusatusele. Teades, et meil on olemas teatud lõplik piir „hind”, võib Saatan esitada kiusatuse, mis tekitab nii tugeva hirmu praegu, et see tühistab kogu hirmu selle hukkumise ees, mis on tulevikus.

Lõpuks on selliseks läbikatsumiseks kohutav proovilepanek seoses “metsalise märgiga”. (Ilm 13,11-14; 14,9.10). Siingi on oht, et ilma vaimulikku abi saamata annab suur hulk pealiskaudseid kristlasi alla. Sellel põhjusel on antud ka Ilmutuse 14.peatüki eriline “kolmanda ingli” kuulutus.

c) *Isikliku kasu igatsus siin ja praegu*. Ka see on loomulik ja mõistetav. Ja kui esitus on leidlik, siis võib “Jumala müümine” targa ärimehe kombel, kes rahuldab ostja vajadused, tuua evangeeliumi kuulutamisel tulemusi, mis näivad head siin ja praegu. Kuid jällegi, ei suuda see motiiv esile tuua midagi rohkemat pühendumisest, mis on tuntud kaasaegses populaarses religioonis. Isegi kui me ristime selle motiivi abil miljard inimest rohkem, ei kiirenda me sellega Issanda tulekut, sest see motiiv ei saa valmistada üht rahvast Tema tulekuks.

Mis tingib leiguse pühendumisel?

Need mainitud motiivid toodavadki praegust “Laodikea”-laadset leigust pühendumises ja motiveerivad meid lõpuks müüma end meie väga targale vaenlasele, kui too mõtleb välja oma viimase kiusatuse. See lõpukohus saab olema tõsine sündmus, sest suured hulgad, kes enne seda näisid olevat puhtad terad, osutuvad hoopis tuule poolt ära kantavateks aganateks. (Jr 23,28; 1Kr 3,11-15).

Evangelistid võivad olla müügimehed, kelle tehnika on laenatud populaarsetest ärimeetoditest: arenda oma kliendis

vajaduse tunne ja siis veena teda, et ta peab ostma sinu poolt pakutud kaupa, selleks et seda vajadust rahuldada; näita talle, kuidas sinu kaup rahuldab tema enesekeskse mure. Selle motivatsiooni kaitseks võib öelda, et seda on minevikus sageli kasutatud, isegi Piibli aegadel. *Aga see ei tähenda, et see valmistaks rahva ette Kristuse tulekuks.*

Kas me ei näe, mis juhtub? Keskmesse jääb alati *ise*, see tülikas ego. Järgnevad üleskutsed pöörata pilk endalt ära Jeesusele on vaid viljatud sõnad. “Jeesusele vaatamine” jääb alati seotuks enesekeskse mure ja ebakindluse raadiuse külge. Hirnu sügav juur ei ole välja kistud; see on ainult sügavamale maetud.

Kontrastiks eelnevatele motiividele annab Uue Testamendi evangeelium meile uue motiivi, milleks on ristist inspireeritud usk. See on “palju suurepärasem tee”. Paulus räägib galaatlastele, et tema jutlustes “oli Jeesus Kristus joonistatud nende silmade ette ristilööduna” (1Kr 2,1-4; Gl 3,1-5). Nende reageering oli fenomenaalne. Kui nad kuulasid, paistis see, mida nad olid kuulnud, nende silmadest ja nad hindasid ning pidasid kalliks Jumala Poega ja Tema surma nende eest. See oli “usus kuulamine” (1.Ko.2,1-4; Gl.3,1-5). Paulus oli õppinud kibeda õppetunni oma peaaegu-läbikukkunud Ateena kogemusest. Kui ta tuli Korintosesse, oli ta otsustanud nende hulgas mitte midagi muud teada kui vaid Jeesust Kristust ja teda kui ristilöödud”.

Apostlid alustasid oma kuulutust esitades *Jumala tegu* ristil toodud ohvri näol, ja mitte aga *inimese vajadust* isikliku turvatunde järele. Seetõttu võisid nad kõrvale jätta inimsüdame tavalised egokesksed motiivid ja äratada otse inimsüdame uinunud vajaduse tunda imetlust ja aukartust ja südamest hinnata seda, et Jumala fantastiline armastus võib tärgata inimsüdameis. Võime vastata sellisele armastusele on „paigutatud“ igaühte meist, sest “Jumal on jaganud igaühele usu mõõdu” (Rm 12,3).

Seda “mõõtu” (kr k *metron*) võib illustreerida minu Honda abil. Ma ostsin lihtsa mudeli ja monteerisin sinna ise

raadio sisse. Kuigi auto standardse varustuse hulka raadio ei kuulunud, olin ma väga rahul, et Honda firma oli autosse sisse ehitanud raadio paigaldamise võimaluse. Seal oli avaus selle paigaldamiseks ja isegi valmis juhtmetega varustatud augud valjuhäälditele. Ükski inimolevus ei ole sündinud “sisse ehitatud jumaliku armastusega” – see tuleb sisse tuua ja “paigaldada”. Kuid Jumal on meisse sisse ehitanud *võime* selle hindama õppimiseks, ja nii võime selle saada.

Selline “usu-kuulmise” seemne külv äratas algkristlased, kes ei olnud leiged. Paljud ohverdasid kõik neile kuuluva Temale, kes oli kõik ohverdanud nende eest, ja läksid kiituslaule lauldes märtrisurma areenidel. Tõeline evangeeliumi sõnum taastab selle Kristus-keskse motivatsiooni. See teeb ka selge vahe “käsu all” ja “armu all” olemise vahel. Ro. 6,14.15.

“Käsu all” vs. “armu all”

Tavapärase arusaama kohaselt on “käsu all” olemine “käsu hukkamõistmise all” olemine. Kuigi see on õige, on see seda ainult osaliselt. Kui Kristus suri, “maitstes Ta surma igaaühe eest”, makstes kinni iga inimese patukaristuse (Hb 2,9). Juriidilises mõttes on Ta seega juba võtnud Enda peale meile mõeldud käsu hukkamõistu. Nii on populaarne väljend “*käsu all*” taandatud mõttetuks fraasiks. Et mõista “käsu all” olemise tähendust, peame avastama selle vastandi – “armu all” olemise tähenduse.

Kui keegi riskis sinu surmast päästmiseks oma eluga ja sa mõistsid, kui kohutav see surm oleks olnud ja kui paljuga ta sinu pärast riskis, tunnend end nüüdsest kogu aeg tänuvõlglasena, ja see tänulikkus motiveerib sind tema heaks tegema kõike võimalikku. Sa ei mõtle sellele, võiksid *temalt autasu küsida*; sa tahaksid *temale autasu anda*.

Olla “armu all” see tähendab olla mõjutatud uue “täna Sinu” motiivi poolt, mis on tekkinud, kuna oleme hakanud kalliks pidama ja hindama Kristuse armastust meie vastu. Nüüdsest ei saa me peatuda, et kokku arvutada selle hinda, mida me Talle ohverdame; ka ei saa me küsida, kui palju või

kui vähe Ta meilt ootab või mis on vähim, mida võime ohverdada selleks, et *oma* autasu kätte saada.

Meie lapsikud küsimused selle kohta, kas see või teine on „see patt, mis jätab meid taevast välja”, kuivavad kokku väikluseks, mida need tegelikult endast kujutavadki. Me unustame oma püüded tasu saada, püüded “tähtede järele mu kroonis”, ja meie mureks on see, kuidas aidata kroonida *Teda* “kuningate Kuningaks ja isandate Issandaks”.

Selline motivatsioon paelus varakristlasi. “Kas Jumala Poeg andis end *minu* eest, sures nagu kurjategija Rooma ristil, maitstes minu teist surma, mis tähendas hüljatust Jumala poolt? Oo, nüüdsest alates pean ma elama *Temale!*” Ja selle tulemus: kaunis, mõõtmatu pühendumine hävitas täielikult egotsentrilise käsumeelsuse. (2Kr 5,14.15; 11,23-30)

Olla “käsu all” on eelneva lihtne vastand: see on mõtteviis, et ma-peaksin-tegema-seda või ma-peaksin-olema-ustavam, või ma-peaksin-rohkem-ohverdama, või ma-peaksin-lõpetama-selle-halva-harjumuse, või ma-peaksin-oma-Piiblit-rohkem-lugema-ja-rohkem-palvetama või ma-peaksin-rohkem-tunnistama jne. Sellise mõtteviisi aluseks on alati kas hirm hukka minna või lootus taevasele tasule või suurema turvatunde otsimine siin ja praegu.

Seega tähendaks “käsu all” motiiv tervislike eluviiside puhul pigem pikema, õnnelikuma elu otsimist meie rahulduseks siin ja praegu, kui selgema mõistuse ja tervema keha omamist, millega saaksime paremini teenida *Teda*, kes meie eest suri.

Oletagem, et kohtan ahvatlevat kiusatust abielu rikkuda. Kui ma ütlen „ei“ hirmust herpese või AIDS-i ees või vähemalt hirmust pastori või koguduse nõukogu või mu sõprade ees või selle ees, et mu naine saab sellest teada – olen ma teinud õige teo vale põhjendusega. See on “käsu all” motiiv.

Aga kui ma ütlen „ei“ nii nagu Joosep Egiptuses – “kuidas võin ma teha seda suurt kurja ja pattu Jumala vastu?” – seepärast, et ma ei suuda kanda mõtet, et tooksin häbi ja teotust

Kristusele, lisa Tema piinale, olen ma juhitud uuest motivatsioonist; ma olen “armu all”.

Usu läbi õigeksmõistmise lihtsus

Üldise arusaama kohaselt on õigeksmõistmine usu läbi üksnes õiguslik väljakuulutamise, mis leidis aset miljonite valgusaastate kaugusel ja millel pole midagi tegemist sinu inimsüdamega. Kui sa ütled, et “võtad Kristuse vastu”, käivitad sellega taevase masinavärgi. Sinu nimi sisestatakse Jumala arvutisse ja sinu igavene „sotsiaalkindlustustoetus“ on *siis* kantud sinu arvele. *Sinu otsus* on algatanud seadusliku õigeksmõistmise protsessi. Siin võib sisse tulla uhkuse element; *sa* algatasid protsessi, mille tõttu sinu päästmine sai reaalseks! Kui sa saad taevasse, võid kiidelda, et oled seal seepärast, et *sa tegid* “otsuse *Kristuse kasuks*”.

Ja see on viimane käsumeelsuse bastion, mida kohusetundlikel kristlastel näib olevat nii raske ära tunda. Vastupidiselt sellele õpetab Uus Testament, et pühad päästetakse *Kristuse* otsuse tõttu neid päästa. Nad lihtsalt valivad Talle mitte vastu panna!

Siira usu puhul ei tule kõne alla mingi uhkus ega “uhkustamine”. Paulus mõistis, kuidas me kõik jagame “kogu maailma” süüd, kuidas “kõik on pattu teinud”, kuidas me kõik oleme osalised Aadama patus. “Kõik on *ühtviisi* pattu teinud”. (Ro.3,19.23NEB; 5,12). “Surm tungib kõigisse inimestesse, sest kõik on pattu teinud.” Mitte ükski meist pole sünnipoolest parem kui teine. Nagu kõik lõvid on olemuselt inimesesööjad, nii on kõik inimesed olemuselt “vaenus Jumala vastu”, ja kuna igaüks, kes vihkab oma venda, on automaatselt mõrtsukas, oleme kõik “*ühtviisi*” olemuselt süüdi Jumala Poja ristilöömises. (Rm 8,7; 1Jh 3,15). Nii ütleb Paulus. Üks kaasaegne inglise kirjanik väljendab seda tõe läbitungival viisil:

„Põhiliselt on olemas ainult üks patt – inimese tahte mäss Jumala tahte vastu. Niivõrd kui minu oma tahe on

mässuline, niivõrd on see ühel lainel iga praegu maailmas toimepandava mõrva, röövi, vägistamise või väljapressimisega. Minu isiklikud omakasupüüdlilikud teod, nii tühised kui need mulle näida võivad, reastavad mind siiski nende hulka, kelle enam sensatsioonilised kurjuse või meelelisuse teod reklaamivad inimliku tahte mässu avalikult. Need minu omakasupüüdlilikud teod seovad mind tihedasti solidaarsusliitu mõrvarite, sulide ja liiderdajatega – ma olen nende poolel. Ka mina olen nende sarnaselt mässamas. Ka mina teenin nende sarnaselt iseennast; võib-olla toimub see pisut ettevaatlikumalt või märkamatumalt; võib-olla olen ma veidi tundlikum kui nemad nende ekstravagantsuste maise hinna suhtes – kuid kui palju pöörab Jumal tähelepanu minu tegudele lisatud maise ettevaatlikkuse ja peenutsemise lihvide? Jumal vaatab täna alla inimrassile, kes on kas sõnakuulelikud või sõnakuulmatud. Ei ole kolmandat alternatiivi, ei ole diskreetset vaikuse säilitamist Jumalat kiitva või teotava rahvahulga vahel. Iga teos me kas kiidame või teotame Jumalat.“ (H.Blamires. *The Will and the Way*, pp 60-63).

Kuid Pauluse ütluses, mis esmapilgul tundub rusuvana, on ka head sõnumid. Just nagu kõik on pattu teinud, jätkab ta, nii on ka kõik “õigeks mõistetud *täiesti muidu*, Tema armust“. Taevane masinavärk *juba* töötab ja *juba* ammu enne, kui sina teed oma “otsuse” Issandat teenida! Kuna õigeksmõistmine on “täiesti muidu”, peab see tähendama, et see kehtib eranditeta kõigile; muidu ei oleks see vabalt kättesaadav.

Jumal ise on võtnud initsiatiivi enda kätte – “Jumal on seadnud (Kristuse) lepitusvahendiks tema veres ... et osutada ... oma õigust” (Rm 3,25). Ja pane tähele, et “veri” on see, mis teostab lepituse.

Lepitus on pakkumine, mis muudab kellegi vaenu või võõrandumise sõpruseks. Ei ole mõtet öelda, et Kristuse ohver *lepitab Isa*, sest Ta *juba* armastas meid nii palju, et andis Kristuse meie eest. “Sest nõnda on Jumal maailma armastanud, et Ta oma ainusündinud Poja on andnud”. See oli Tema (Isa), kes “seadis” Kristuse ristile, nii et kui Ta on “üles tõstetud ...

tõmbab Ta kõik inimesed” selle vere nägemise kaudu enese juurde. (Jh 3,16; 12,3).

Samuti pole mõtet öelda, et veri lepitab kuradi või ostab ta lahti. Ta on ikka meie vaenlane. Kes on siis lepitatud selle vere kaudu? Mõni ütleb, et siin on teostatud külm juriidiline manööver – seadus rahuldati või õigus lepitati. Kuid ükskõik kui õige on see seaduslik mõiste, evangeelium räägib millestki soojast ja südantliigutavast. Käsk või õigus on abstraktsed olemid, millel pole südant, mis võiks midagi tunda. *Meie* oleme need, kellel on südamed, mis võivad tunda ja vajavad lepitust. Meie oleme lepitatud ja puudutatud selle “vere” nägemisest.

Kui patune lakkab vastu panemast ja lubab oma uhkel inimsüdamel selle risti juures sulada, siis on ta lepitatud Jumalaga ja see tähendab, et ta on muudetud. Nüüd *leiab aset õigeksmõistmine usu läbi*. See on protsess, mis teeb teda täiesti sõnakuulelikuks Jumala käsule. Minevikus oli ta sõnakuulmatu ja ta oli isekas. Tal on ikka veel patune olemus, aga nüüd *toimib* usk, ja ta ei vii enam isekaid ajendeid ellu. Ta lööb nad risti. Ta ei ole enam isekas. Ta ei mõtle enam endale mingit tasu saada. Eilne iseka hirmu ja patu ori nüüd Kristuse armastuse ori, kes ühineb Paulusega, öeldes: “Kristuse armastus sunnib meid” *Seda tähendab olla “armu all”*. Ta võidab “*nii nagu*” Kristus võitis.

Töö, mille saadab korda õigeksmõistmine usu läbi

- a) *See teeb uskliku võimeliseks olema sõnakuulelik Jumala käsule, mitte tema patust olemust hävitades, vaid võimaldades tal selle üle võidutseda.*

Piibel ütleb, et Jumal mõistab õigeks jumalatu (Ro. 4,5). See ei tähenda, et Ta mätsib patuse puudused kinni, nii et ta arvatakse õigeks, kui ta on tegelikult kuri; vaid see tähendab, et Jumal muudab selle inimese “käsutäitjaks” (Jk. 4,1). Kui Jumal kuulutab jumalatu isiku õigeks, saab see isik kuulekaks. Mitte ainult välisel kombel, nii et ta käitumine on nüüd

normiga vastavuses, kusjuures sisemine olemus jääb kurjaks. *Süda* on lepitatud Jumalaga! Seepärast ei saa olla kõrgemat seisundit kui õigeksmõistmine. See teeb kõik, mida Jumal võib inimese jaoks teha, välja arvatud tema surematuks muutmine, mis toimub alles ülestõusmisel. Loomulikult praktiseeritakse õiguse säilitamiseks - selleks et jääda sõnakuulelikuks - pidevalt usku ja Jumalale allumist.

Jumala Sõna, mis räägib õigusest, „toodab“ õigust. Kui patune usub ja võtab selle Sõna usu läbi oma südamesse vastu, hakkab Jumala õigus tema elus vilja kandma. Ja kuna südamest lähtub elu, järelikult on uus elu temas alanud; ja see elu on Jumala käskudele kuulekas elu. Pühitsus on eluaegne vaimuliku kasvu ja viljakandmise protsess, aga see ei anna iialgi kellelegi õigust taevasse saada. Taeva „piletiks“ jääb õigeksmõistmine usu läbi; pühitsus teeb aga meid taeva jaoks „kõlbavaiks“.

b) *Päästev usk on võimas ja vägev.*

Tavaline usu definitsioon ütleb, et usk on “usaldus”, see on enesekeskne tahte harjutamine, mis garanteerib turvalisuse. Me usaldame politseid, kuna kardame ilma nendeta tänaval kõndida; me usaldame pankat, kuna kardame peita oma raha; me usaldame kindlustusseltsi, kuna kardame, et meie maja võib maha põleda või meie auto avariis viga saada. Kõigil neil juhtudel põhineb usaldus sisemisel isikliku kaotuse kartusel. Kas usk Kristusesse on samal kombel enesekeskne?

Mitte Uue Testamendi usk. Kui apostlid tahtsid rääkida usaldusest, olid neil oma mõtte väljendamiseks kreekakeelsed sõnad *peitho* ja *elpizo*. Kuid nad ei ajanud iialgi usku segi enesekeskse usaldusega (kreekakeelne sõna “usu” jaoks on *pistis* ja verb: “usku omama” *pisteuo*.) Nende jaoks oli usk Kristuse poolt ristil ilmutatud imelise armastuse hindamine ja kalliks pidamine inimsüdames (Jh.3,16; Gl.5,6 jne). Loomulikult sisaldub uskus usalduse element, aga see on ainult

tükk pirukast, mitte terve pirukas. Tõelises usus pole midagi isekat!

- c) *Tõeline õigeksmõistmine usu läbi on mõttetu, kui me ei väärtusta seda, kui lähedale Kristus meile on tulnud.*

Varased apostlid mõistsid selgesti, mil viisil võttis Kristuse endale meie olemuse. Aga järgnevatel sajanditel püüdsid mõningaid heade sõnumite vastased kujutada Teda meist kaugel eemal olevana – justkui maapakku saadetuna – eitades, et Tema päris geneetilise pärilikkuse kaudu meie olemuse. Rooma katoliku kiriku dogma patutust viljastumisest püüab Teda meist eemaldada, kuulutades, et Tema ema, neitsi Maarja, oli muust inimsoost “eraldatud” (sellest lähemalt 10. ptk-is).

Vaestel langenud inimolevustel puudub nende lihas vägi, mis teeks neid võimeliseks Jumala käsku pidama. Ja nii arvab Jumal usklikele osaks Kristuse õiguse, kes saadeti “patuse liha sarnasuses”, nii et “käsu õigus” võidaks nende elus täide viia (Ro. 8,3.4). Kristus võttis endale inimese olemuse ja arvab osaks ja annab osaks oma õiguse neile, kes usuvad, st neile, kes väärtustavad Tema ohvrit. Seega saab „ühendus (liit) Kristusega” enamaks kui vaid teoloogiline väljend.

Uue Testamendi õigeksmõistmine usu läbi annab lootuse lootusetule, jõu nõrgale, elu neile, kes on surnud pattudes. Kuid kas see tõde ei lange tahtmatult kokku Rooma katoliku kiriku eksliku seisukohaga, mis ütleb, et õigeksmõistmine on väljateenitav “õigeks tegemine”? Need kaks seisukohta erinevad teiseteisest nagu päev ja öö (arutele nende kahe seisukoha vastukäivusest võib leida Lisast).

Ilmutusraamatu 14. peatüki igavene evangeelium tungib läbi katoliikluse ja protestantismisajandite tiheda udu Uue Testamendi tõest selgema arusaamise päikesevalgusse.

Kuulutus heast evangeeliumisõnumist läbi immutatud?

Niinimetatud “evangeelium” ilma Heade Sõnumiteta on võltsing. Apostlite kuulutuse tuum on “rõõmusõnum” (Ap 13,32-34). See ei andnud inimestele vale kindlustunnet, mille kutsus esile oma isiklike kogemuste usaldamine. Nende kuulutuse kandev idee oli see, kui ustav on Jumal ja Tema usaldamine (Rm 8,26-39).

Meie probleem on meie võõrandumine Jumalast; see on tingitud meie süütundest ja moonutatud arusaamast Tema iseloomu kohta. Raskused ja pettumused on äratanud halbu tundeid. Miks Jumal ei tee rohkem, et meid aidata? Paulus anus: “Laske end lepitada Jumalaga”, uskuge tõde Tema iseloomu kohta, laske Kristuse verel pesta end puhtaks, ja laske oma vaenulikkus terveks ravida ja oma süü ära võtta (2Kr 5,2). Siis võib usk tööle asuda kutsudes elus esile õiguse vägevad teod.

Nüüd on aeg “astuda julgusega armujärje ette”, kust võime kindlasti leida armu oma abiks vajaduse ajal, sest seda vajadust on tundnud meie Päästja erilise vajaduse ajal (Hb. 4,14-16). Sama kiusatus, mis rõhub sind, puudutab ka Teda. Tema haavad on alati värsked ja Ta elab alati selleks, et sinu eest kosta.

Ükskõik kui palju Saatan sinu vastu sõdib, rünnates meid sealt, kus meie liha on nõrgim, me võime jääda Kõikväelise varju alla ja olla täidetud Jumala tugevuse täiusega.

Miks ei lahku päike oma kohalt? Päästja võimas sõna hoiab päikese oma kohal ja laseb tal liikuda oma kindlal kursil. Ja *sama vägi* võib hoida usklikku Jeesuses.

Seega evangeeliumi rõhuasetus ei ole mitte sellel, mida me peame *tegema*, et päästetud olla, vaid sellel, mida me peame *uskuma*. Ja mida me siis peame *uskuma*? Alati “*Häid Sõnumeid*”!

Andestusega kaasneb eriline vägi. Kui meile on üksnes andestatud, kaasneb sellega vaevalt suur enesest-lugupidamine. Kui kõik, mida Jumal meie jaoks teeb, on andestada,

vabandada meie patt, peame me ikka kandma sügaval oma hinges saastatust.

Aga “uue lepingu veri ... mis paljude eest valatakse pattude äravõtmiseks“ (*ingl.k. „remissioon“ – vabastama, andeks andma, ära võtma, üle andma – tõlk.*). Need tuleb “kustutada”. Tõeline andustus teeb rohkem kui ainult andestab meile. See “puhastab meid kõigest ülekohtust” (Mt 26,28; Ap 2,38; 3,19; 1Jh 1,9; 2,1.2). Jumala andustus ei ole ainult juriidiline akt, millega Ta vabastab meid hukkamõistmisest. See ei ole ainult pattude andustus, vaid meie tagasi nõudmine patu käest, selle meelevallast.

Enamus inimesi, kes on järgnevat tsitaati lugenud, on lugenud seda tagurpidi, pöörates seega Hea Sõnumi halvaks sõnumiks:

”Sest liha himustab Vaimu vastu ja Vaim liha vastu, need on üksteise vastu, et te ei teeks (ei või teha – KJV) seda, mida te tahate” (Gl 5,17).

Tavaliselt arvatakse, et Paulus ütleb, et te ei või iialgi tõeliselt teha *häid asju*, mida sooviksite teha, isegi mitte Vaimu abiga! Kuid pange tähele, et õiges kontekstis lugedes on Pauluse arvamus see, et Tema (Vaimu) vägi on nii palju tugevam liha väest, et te ei saa teha *kurje asju*, mida teie patune olemus teid tegema õhutab.

Eelnev salm teeb selle selgeks ja õpetab fantastilisi *Häid Sõnumeid*: “Ma ütlen siis: Käige Vaimus, *siis te ei täida liha himusid!*” Ja järgmine salm rõhutab veelgi seda head sõnumit: “Veel enam, kui te olete Vaimu juhitud, siis te ei ole käsu all”.

Veel paremad uudised: Rahvas valmistu Kristuse tulekuks

On olemas üks evangeeliumi tõe aspekt, millele on viimastel aastatel laialdaselt vastu oldud. Tõelist võimalust, et üks rahvas võidab kõik patu, nii et see võib olla valmis Kristuse tulekuks, on summutatud ja isegi eitatud ja

naeruvääristatud. Seda on sageli “perfektsionismi” ketserlusena hukka mõistetud.

Aga Piibel on selles suhtes selge:

“Sest Jumala päästev arm on ilmunud kõigile inimestele ja kasvatab meid, et me hülgaksime jumalakartmatu elu ja maailma himud ning elaksime ennast valitsedes ja ausalt ja jumalakartlikult praegusel maailma ajastul oodates õndsas lootuses täitumist, suure Jumala meie Õnnistegija Jeesuse Kristuse auhiilguse ilmumist, kes iseenele andis meie eest, et meid lunastada kõigest ülekohtust, puhastada enesele pärisrahvaks, kes agar on tegema häid tegusid” (Tt 2,11-14).

Ilmutusraamat täiendab seda “õnnist lootust”, kirjeldades rahvast, kes “järgib Talle, kuhu ta iganes läheb ... Nemad on veatud” (Ilm 14,4.5).

Pühakiri õpetab, et need, kes ootavad “seda õnnist lootust”, suudavad tõeliselt, mitte oletatavalt, pidada Jumala käske ja Jeesuse usku” (Ilm 14,12). See auline tulemus saavutatakse mitte enesekeskse tegude programmi vaid usuõiguse läbi.

Veel üks Hea Sõnumi töötlus, mis ei või jääda täitumata, on peidetud ühe esmapilgul mitte tähelepanuäratava Piibli teksti vahele: “2300 õhtut-hommikut! Siis puhastatakse pühamu.” Tn 8,14.

Laiendatuna ja täiendatuna Uue Testamendi Heebrea raamatu kuulutuse poolt kirjeldab prohvetikuulutuse taevase Ülempreestri erilist tööd kosmilisel Lepituspäeval “seitsmenda ingli hääle päevil, kui ta hakkab pasunat puhuma”. See pühamu puhastamine on töö, mis algas aastal 1844, selle aastaid puudutava prohvetliku perioodi lõpul.

Levinud “õigus usu läbi” ei tea midagi taevase pühamu puhastamisest ega suurest Lepituspäevast, mis on Iisraeli pühamuteenistuse igaaastase lepituspäeva võrdkuju. Mõtet erilisest südame ettevalmistamisest Kristuse tulekuks mõistetakse hämaralt, kui sellega üldse tegeldakse.

Uue Testamendi evangeeliumikuulutus näeb edukat lahendust suurele aegu kestnud võitlusele Kristuse ja Saatana

vahel. Issand leiab rahva, kes on neil viimseil päevil tahtlik täielikuks koostööks Temaga. Hea sõnum on see, et Kristus kui taevane Ülempreester puhastab oma pühamu. Meie ülesanne ei ole seda teha. Meie osa on teha Temaga koostööd, *lasta Temal seda teha* ja lakata takistamast Tema Püha Vaimu, kes pidevalt töötab, et viia meid välja isekusest ja patust ja valmistada rahvas Tema peatseks tulekuks.

8. peatükk

MILLE TEOSTAS JEESUS OMA RISTIL?

Kui Jeesus ristil suri, kas tegi vaid *tingimusliku teo*, mille läbi *võidaks* midagi teha meie jaoks, kui meie esiteks oma osa täidame? Või *tegi* Ta tegelikult midagi kõigi inimeste heaks? Me peame jälle vaatama „imelisele ristile“ ja nägema seal midagi sellist, millest hingevaenlane püüab meid panna üle vaatama.

Jah, Ta tegi täiesti kindlasti midagi iga inimese jaoks ja see polnud vaid eelhoolitsuslik tegu. Piibel kinnitab meile tihti, et “tema on lepitus meie pattude eest; aga mitte ükspäinis meie, vaid *kogu maailma* pattude eest” (1Jh 2,2). Nii nagu “kõik on pattu teinud, nii samuti ka kõik mõistetakse õigeks täiesti muidu, tema armust” (Ro 3,23.24). “Sest Jumal oli Kristuses ja lepitas *maailma* iseenesega ega arvanud neile nende üleastumisi süüks” (2Kr 5,19). Jeesus tuli, et “ta Jumala armust *iga ühe* eest maitseks surma” (Hb 2,9). Tema „õige teo läbi tuli vaba and *kõigile inimestele*, tuues endaga tulemusena kaasa elu õigustuse („justification“) (Rm 5,18).

Üsna laialt on levinud arusaam, et Kristuse ohver on üksnes *tingimuslik* ja see ei tee kellelegi midagi enne, kui inimene kõige pealt midagi teeb ja “Kristuse vastu võtab”. Selle populaarse arusaama kohaselt seisab Jeesus eemal, Tema jumalikud käed risti rinna peal ja ootab kuni patune otsustab Ta vastu võtta. Teisisõnu on päästmine taevane protsess, millest ei ole meile mingit abi enne, kui *meie* initsiatiivi oma kätte võtame. Nagu pesumasina puhul, mis pesumasinas seisab, see on *valmis pandud*, kuid see on vaid tingimuslik. See ei tee meie jaoks midagi, enne kui me mündid sisse paneme.

See mõte tundub mõistlikuna, kuna see justkui seletaks pealiskaudselt ära, miks nii paljud on hukkumas.

Kontrastina sellele särab ülaltoodud tekstidest Pauluse poolt kuulutatud evangeelium:

a) Kristus ei ütle, et Tema ohver oleks piiratud või oleks valitud inimestele, kuna Tema “maitses surma *igaihe eest*”. Ta suri iga inimese „teist surma“.

b) Nagu “kõik on pattu teinud”, nii ka kõik “mõistetakse õigeks täiesti muidu, tema armust”. Nagu me üsna varsti näeme, on see *juriidiline* õigeksmõistmine.

c) Kristuse ohvri tõttu ei arva Jumal *maailmale* nende üleastumisi süüks. Neid ei arvata osaks maailmale, vaid Kristusele. Seepärast ei koge ka ükski hukkaläinud inimene teise surma ahastust enne viimast kohut, mis toimub alles peale teist ülestõusmist (Ilm 2,10; 20,6-11). Ja just seetõttu võime me kõik ka praegu elada. Meie elu on Tema poolt „ostetud“.

d) „*Kogu maailm*“ on lunastatud, kui nad seda vaid teaksid ja usuksid ja lõpetaksid Jumala armule vastu panemise.

Iga inimene võlgneb oma füüsilise elu, isegi selle maise elu ja kõik, mis tal on või mis ta on, Talle, kes “suri *kõikide eest*”. Olgu inimene patune või püha, kui ta sööb oma igapäevast toitu, siis teda toidetakse Kristuse ihu ja vere läbi. See tähendab, et igal leivaviilul on Kolgata risti jäljend. See peegeldub vastu igalt veeallikalt.

Kui patune seda tõde näeb ja tema süda seda kui tegelikkust väärtustab, kogebki ta *õigeksmõistmist usu läbi*. See on seepärast midagi hoopis enam kui juriidiline süütaks kuulutamine, kuna see teostati ristil “kõikide inimeste eest”. “*Õigeksmõistmises usu läbi sisaldub südame muutus*. See on sama, mis andustus. Ja Uue Testamendi andustus on midagi enam kui vaid pattude vabandamine. Kreekakeelne sõna, mis on tõlgitud “andetusena”, tähendab südamest pattude äravõtmist, vabastamist. Mt 1,23 ja 26,28. Jeesus ütleb, et Tema veri on valatud pattudest vabastamiseks. Pattudest vabastamine on enam kui vaid andustus; see on patu äravõtmine. Kreekakeelne sõna “andetus” kohta tähendab tõlkes “ära võtmist”.

Mida ja kuidas teeb õigeksmõistmine usu läbi?

Just selle (usu läbi õigeksmõistmise) läbi muutub usklik, kes kogeb tõelist usku, nii väliselt kui sisemiselt kuulekaks kõigile Jumala käskudele. Kristus üksi on uskliku päästnud ja õigeks mõistnud, kuid tema (uskliku) usk vastab Kristusele ja on “tegev armastuse kaudu”. See uus põhimõte läbib inimese südame kõik varjatud nurgad ja peiduurkad ning toob iga mõtte “vangi Kristuse sõnakuulelikkuse alla” 2Kr 10,5.6.

Selline usk, kui seda ei takistata ega lahjendata, saab alguse hetkel, mil patune otsustab armukutsele vastata, ja kasvab nii küpseks ja võimsaks, et valmistab rahva ette Kristuse tulekuks. See ongi see “igavene evangeelium”, mille me leiame Ilmutusraamatu 14,6-14, ja mida tuleb kuulutada kogu maailmas just enne Jeesuse tulekut.

Kas see tähendab, et kõik saavad päästetud? Ei, kõik ei saa päästetud. Põhjus aga on palju sügavamal kui see, et need, kes hukka lähevad, ei ole küllalt targad või hakkajad, et ise initsiatiivi haarata. *Nad on vastu pannud ja hüljanud neile juba „täiesti muidu“ Kristuses antud pääste.* Jumal on teinud kõik, et päästa kõik inimesed, kuid inimestele on antud valikuvabadus - jõud, mis on suuteline nurja ajama ja veto peale panema kõigele, mida Jumal juba nende eest on täide viinud ja minema viskama selle, mille Jumal on tegelikult juba nende kätte asetanud.

Ja ikkagi saavad olema mõned, saab olema “jäak”, kes vastab Jumala kutsele kogu südamest. “Pärast oma hingevaeva saab ta (Kristus) seda näha ja rahuldust tunda; oma tarkusega teeb mu õiglane sulane paljusid õigeks ...” (Ilm 12,17; Js 53,11).

Me võime enestes hellitada vaenu Jumala vastu ja viha Tema õiguse vastu, kuni me enda ees taeva ukse sulgeme. See on kurb. Kuid see pole vältimatu. Evangeeliumis väljendatu kohaselt saavad need, kes lõpuks pääsevad, päästetud tänu

Jumala initsiatiivile, need aga, kes hukka lähevad, lähevad hukka nende endi initsiatiivil.

Nii nagu Jeesus suri kõikide inimeste eest (Rm 12,3), nii on ka usk annina antud kõigile inimestele. Mis siis segab igat inimest päästetud saamast? Vastus on: Ei miski, peale selle fakti, et kõik inimesed ei hoiu Jumala poolt neile antud usku. Kui kõik seda usku hoiaksid, saaksid kõik ka päästetud.

Järelkult pole vähimatki põhjust, miks kõik inimesed, kes kunagi on elanud, ei võiks saada päästetud igaveseks eluks, kuid nad ei taha seda. Kristus suri kõikide eest. Nii paljud põlgavad neile tasuta antud andi.

Jeesuse sõnadele toetudes on ainus patt, mis inimese hukka viib, see kui inimene ei hinda Tema armu ega võta seda vastu. See ongi uskmatuse ehk armu vastuvõtmine ilmaaegu. “Kes ei usu, selle üle on juba kohus mõistatud. ... Aga see on kohus, et valgus on tulnud maailma ja inimesed armastasid pimedust rohkem kui valgust” (Jh 3,17-19).

Kuidas saab see nii olla, et risti jäljend on igal leivaviilul ja et ka uskmatud patused võlgnevad oma elu Kristuse ohvrile? Nagu „maailma algusest tapetud Tall“ on Ta tõesti “evangeeliumi kaudu toonud elu” (Ilm 13,8; 2Tm 1,10). Rooma impeeriumi ajal oli inimkond nii degradeerunud, et kui Kristus ei oleks tulnud “kui aeg täis sai „in the fulness of the time“)” (Gl 4,4), oleks inimkond ilmselt end ise hävitanud.

Ja kuigi nad seda ei tea, on isegi õelad oma järgmise hingetõmbe eest võlgu Kristuse ristile. Keegi meist ei teaks midagi rõõmsatest naeruhetkedest, kui hind ei oleks makstud Tema poolt, kelle peal “oli karistus, et meil oleks rahu” ja kelle “vermete läbi on meile tervis tulnud” (Js 53,5). Teisisõnu, taludes meie kõikide pattude koormat, on kõigile toonud elu, kuid neile, kes usuvad Tema risti ja seda kalliks peavad, annab Ta peale selle ka “surematuse” (2Tm 1,10).

Paulus rõõmustab selle suure töö üle, mille Jeesus ristil lõpetas: „Nõnda siis, nagu ühe inimese üleastumise läbi tuli kõigile inimestele surmamõistmine, nii on ka selle ühe Inimese õige teo läbi kõigile inimestele tulnud vaba and, mille

tagajärjeks on elu õigekssaamine. („justification of life“ Encarta sõnaraamat seletab sõna „justification“ järgmiselt: „see on kristlik uskumus, et Jumala arm vabastab inimese kogu patust“ - tõlk.) (Rm 5,18). Selle hämmastava mõttega on inimesed sajandeid maadelnud. Seda on püütud seletada neljal erineval viisil:

a) Kalvinistide seisukoht annab mõista, et Paulus ei öelnud päris õigesti. „Vaba and, mille tagajärjeks on elu õigekssaamine“, pidavat kuuluma valituile, mitte „kõigile“. Ehk, mitte-valitud on nii ebatähtsad, et neid lihtsalt pole arvestatud „kõigi“ hulka. Kuid see tekst ise näitab, et see mõte pole õige.

b) Universalistide arvamus on selline, et lõpuks saavad „kõik“ päästetud. Kuid Piibel räägib sagedasti selgesti, et mõned valivad lõpuks hukatuse.

c) Üks laialt levinud seisukoht annab samuti mõista, et Paulus ei öelnud päris õigesti. „Vaba and, mille tagajärjeks on elu õigekssaamine“ „ei ole mitte „kõigile inimestele“. Kristus tegi küll kõik selleks, et „see“ võiks meile osaks saada, aga mitte enne, kui inimene esiteks midagi ei tee. Midagi ei juhtu enne, kui inimesed „aktiviseerivad“ selle taevase protsessi. Pesumasin pesumajas on küll töökorras, kuid vajab tööle hakkamiseks münte. Sellist arvamust usutakse küllalt laialt, kuna see justkui seletaks pinnapealselt ära, miks nii paljud hukka lähevad – nad lihtsalt ei võta initsiatiivi enda kätte ega pane münte masinasse. Kuid see arvamus on vastuolus sellega, mida Paulus ütles.

d) Pauluse enda poolt väljaõeldu sisaldab kaugelt paremat sõnumit. Ta ütles seda täpselt õigesti: Kristus „viimase Aadamana“ tühistas kõik selle kurja, mida esimene Adam oli teinud. Niisama kindlalt, kui „kõik inimesed“ mõisteti hukka Aadama patu tõttu, niisama kindlalt on „kõik inimesed“ juriidiliselt õigeks mõistatud Kristuse ohvri läbi. Tema on lepitus „kogu maailma“ pattude eest. Sest „Ta maitstes surma kõigi eest“. Keegi ei saaks isegi järgmist korda õhku sisse hingata, kui tema patud ei oleks Jeesuse omaks antud, sest

mitte keegi, ei püha ega patune, ei suudaks ühekski hetkeks kogu oma süüd kanda ja elama jääda. Inimlik uskmatuse võib aga eitada õigeuskmatust, mis meile juba on antud.

Nii tegi Kristus midagi enam, kui meile lihtsalt võimaliku päästmise muretsemine, mis saab tõelisuseks ainult juhul, kui meil õnnestub teha kõike õigesti. Nii nagu hukkamõist tuli kõigi peale, tuleb ka õigeuskmatuse kõigile. New English Bible (üks inglisekeelsest Piibli tõlkeist) selgitab seda järgmiselt:

“Ühele süütele järgneb kohtuliku aktina hukkamõistmine, kuid nii paljudele süütegudele järgneb armu aktina õigeuskmatuse. ... Sellest tuleneb siis, et nagu ühe vale teo tagajärjeks oli kõigi inimeste hukkamõist ja nii on ka ühe õige teo tulemuseks õigeuskmatuse ja elu kõigile” (Rm 5,16).

Tõsiasi, et õigeuskmatuse on vaba and, tõendab, et siin pole erandeid. Kui see oleks saanud inimestele osaks vaid mingi omaduse põhjal, poleks see ju vaba and.

Risti valguses on “nii suure pääste” tähelepanuta jätmise selle ära põlgamine. *See on uskmatuse*. Nii mõistab kadunud inimene ise enda kogu universumi ees hukka ja osutub sel viisil taeva jaoks kõlbmatuks. Inimene ise jätab enda välja taevast.

Tõeline Hea Sõnum on palju parem, kui meid on juhitud arvama. Meie pääste ei olene meie taibukusest võtta initsiatiivi enda kätte, vaid sellest, et me *usume*, et Jumal on meie päästmisel initsiatiivi enda kätte võtnud. Tema valis kõik päästetavateks.

Skandaalne lugu inimest otsivast Jumalast

Pole olemas tähendamissõna, mis räägiks, et kadunud lammas peaks leidma tagasitee oma karjase juurde. Kuid on olemas tähendamissõna Heast Karjast, kes otsib oma kadunud lammast. Muistsed paganad olid šokeeritud apostlite õpetusest, et Jumal mitte ei oota, millal inimene Teda otsima

hakkab, vaid Ta juba otsib inimest. Lk 15,3-10; 19,10; Jh 4,23; Rm 10,6-8.10-13. Naine Kristuse tähendamissõnas ei oodanud, et ta kadunud hõberaha ise tagasi tuleks; ta läks seda otsima ja otsis seni, kuni ta selle leidis. Kadunud poeg tuli koju vaid seetõttu, et ta mäletas isa armastust ja see armastus tõmbas teda koju. Initsiatiiv oli alati isapoolne, poeg ainult vastas sellele. Lk 15,4-32. Piibel õpetab, et Jumalaga suhte rajamisel ei ole initsiatiiv meie käes, sest Tema on selle suhte meiega juba algatanud. Meie osa on seda uskuda, kalliks pidada ja hinnata.

Samuti ei ole päris õige öelda, et meie päästmine oleneb meie suhte *säilitamisest* Jumalaga. Hea Karjane otsib oma lammast niikaua, „*kui ta tema leiab*“. Lk 15,11. Teisisõnu, Jumal tahab, et me päästetud saaksime, rohkem kui meie tahame päästetud saada. Tema ei väsi ega muutu araks nagu seda meiega juhtub meie uskmatuse pärast.

Päästmine oleneb meie usust sellesse, et Ta armastab meid niivõrd, et säilitab oma suhte meiega seni, kui meie Ta eemale tõrjuma. Lõpetagem siis “Trööstijaks” kutsutud Püha Vaimu juhtimisele ja mõjule vastupanemine. Tema on see, kes meid meie pattudes veenab ja otsib võimalust motiveerida meid neid patte maha jätma. Ta on kutsutud tulema meie kõrvale, istuma meie kõrvale ja mitte kunagi meist lahkuma. Jh 14,16-18; 16,7-13. Meie pühendumine on alati *vastus* Tema poolt algatatud, vallutavale ja igavesti kestvale armastusele.

Paneme evangeeliumisõnumi hästi lihtsatesse sõnadesse: *Päästmine sõltub usust*. Meie osa ei ole ronida taevasse ega laskuda põrgusse Jeesust otsima, justkui peidaks Ta end meie eest, vaid mõista, ära tunda, et *Ta on meid leidnud* “usu sõna” läbi, “mida me kuulutame” (Rm 10,6). Inimene peab olema väga kõvasüdameline, kui ta mõistes, kuidas Hea Karjane on teda päästnud põrgu õudustest siin ja praegu ning viimaks teisest surmast, ei ütle „täna Sind“. Ärgem siis pangem vastu Tema valikule ega hüljakem seda.

Kui me küsime Piibli küsimuse: “Mida ma pean tegema, et ma saaksin päästetud?”, siis me peame laskma

Piiblil sellele küsimusele ka vastata. Vastus ei ole: Tee seda või tee teist; tõuse hommikul varem üles; tööta tublimalt uurimisel ja palvetamisel; tunnista rohkem; too rohkem ohvreid; saavuta rohkem eesmärke; omanda suuremaid oskusi; külasta rohkem seminare. Õige vastus on: “*Usu* Issandasse Jeesusesse, siis saad päästetud sina ja su pere” Ap 16,30.31. Piibel ei õpeta ketserlust. See “uskumine” ongi see, mis meis on tegev ja puhastab hinge.

Meie raskuste võti on selles, et me mõistaksime, mis tähendab uskuda. Meeletus oleks lasta Saatanal asendada tõeline usk võltsingutega nii, et me pöördume ära tõelisest usuõigusest peene ja salaliku tegude programmi juurde.

Inimestel on ikka veel probleeme Hea Sõnumiga

Kas Piibel siis ei ütle meile, et meie osa on otsida Jumalat? Kas Vana Testamendi tekstid teemal “Otsige Issandat” ei ole mitte vastuolus Uue Testamendi tähendamissõnaga Heast Karjasest, kes meid otsib?

Viga on väänata Vana Testamendi tekste nii, et need muutuvad vastuolulisteks Jeesuse selgete sõnadega. Jeesus tuli ilmutama veel külluslikumat armu. 2Ms 21,24; Mt 5,38-42; Rm 5,20. Me peame seda mõistma; vastasel juhul me jääme igaveseks peenesse käsumeelsuse vormi püherdama.

Uues Testamendis pole midagi, mis annaks meile alust arvata, et Meie Päästja ootab osavõtmatult, millal Tema kadunud lammas leiab kuidagi Tema juurde tagasitee. Kui see oleks tõsi, kas poleks siis lambal, millest kiidelda? Isegi Vana Testamendi tekstid, mis nagu tunduksid nii väitvat, ei jäta sellist muljet, kui neid kontekstis lugeda.

Vaadake Jesaja 55,6: “Otsige Jehoovat, kui ta on leitav, hüüdke teda, kui ta on ligidal.” Tundub nagu oleks Jesaja sõnad Jeesuse omadega vastuolus. Kuid uurigem seda lähemalt. Heebreakeelne sõna *darash*, mis on tõlgitud “otsige”, ei tähenda peamiselt mitte “otsige”, vaid “pange tähele” või “küsi” (vt selle sõna kasutamist 1Sm 28,7. Kuningas Saul

palub neil “otsida” või “leida” naise, kelles on lausuja vaim. See on sõna, mida tavaliselt kasutatakse tähenduses “otsima”. Kuid see pole *darash*. Järgnevalt ütleb ta: “... et ma läheksin ja küsitleksin teda”. See on *darash*, mis Js 55,6 on tõlgitud “otsige”). Jesaja ütleb hoopis: Pange Issandat tähele, „kui ta on ligidal“. Prohvet rõhutab siin Tema lähedalolemist, mitte kaugust.

Piiblis pole ühtki teksti, mis ilmutaks Jumalat, kes ükskõikselt ootab, millal meie Teda letargilisest unest äratame. Meie “otsimise” all mõeldakse alati meie südame vastust Tema initsiatiivile, sellele, et Tema meid otsib. Tõeline evangeelium annab kauni ja võimsa põhjuse Jumala teenimiseks:

“Sest Kristuse armastus sunnib meid ning me otsustame nõnda: kui üks on surnud kõikide eest, siis on kõik surnud; ja ta on surnud kõikide eest, et need, kes elavad, ei elaks enam enestele, vaid temale, kes nende eest on surnud ja üles tõusnud” (2Kr 5,14-15).

Apostlid kuulutasid sõnumit, mis on elustavalt erinev sellest, mida meie tänapäeval tihti oleme harjunud „evangeeliumiks“ nimetama. Algkeeles tuleb esile mõte, et need, kes on tundnud Jeesuse *agape*-armastust, leiavad, et „nüüdsest“ on *võimatu* edasi elada enesekeskset elu. Kui me näeme Päästja võrratut armastust, kütkestab see meid ja alistab see meie südamed. Ja vaen ning mäss on välja ravitud.

Juurteni jõudmine

Puhas evangeelium annab sügava rahu ja see kasvab südames, mis on vabastatud alateadlikust hirmust, mis varjutab meie elu hällist kuni hauani.

Vahel tungivad raev ja kibestumine meie alateadliku mina tumedaist sügavikest esile nagu vulkaan, mis meie arvates on oma tegevuse lõpetanud. Sulalaava paiskub sügavatest pinna-alustest emotsioonide lõketest pinnale.

Sageli hõõgub see tuli lapseast, võib-olla isegi looteast, alates, – näiteks lapsel, kes mõistab, et ta oli lihtsalt

iha tulemus ning sündinud soovimatust rasedusest. Kas loode võib oma raseda ema kibestumisest mingil moel osa saada? Pärast sündi võib soovimatu laps mõelda: “Kus oli Jumal siis, kui see kõik nii juhtus?” Või laps, kelle vanemad ei mõista, kuidas nad hävitavad lapse eneseväärikuse, otsides vigu või sundides teda nende armastust *ära teenima*. Paljud meist kannavad meid lõmastavat süü- või võõrandumisekoormat, mis pärineb lapsea traumadest ja milles me mingil viisil süüdi ei ole. Alkoholismi, narkomaania, alaväärsustunde, depressiooni juured võivad tihti pärineda lapseast. Mõned ütlevad, et ka homoseksualism on seal vallapäätetud

. Peale selle veel traumad, mis on põhjustatud sellest, et meid on täiskasvanuina hüljatud, kas abikaasa surma või - mis veelgi hullem - lahutuse tõttu. Kas evangeeliumil on häid sõnumeid ka meile?

Jah - Vastus on ka siin õigeaegne usu läbi! See annab sulle rahu Jumalaga, nagu sa poleks iialgi pattu teinud, ja edasi - *nagu keegi poleks sinu vastu pattu teinud*. See lahendab probleemi sügava kibestumisega, milleni isegi psühhiaatrid ei jõua. See võimaldab sul teistele andeks anda, sest sa tunned nende süüd enda omana ja Jumal on sulle armu andnud.

Inimene võib andestada ka hoolimatutele vanematele või hooldajaile, kes talle lapsepõlves kurja tegid, isegi alkohoolikutest vanemaile. (See on kergem, kui peame meeles, et need, keda on lapsepõlves kuritarvitatud, kuritarvitavad ka ise täiskasvanuina lapsi. Süü on korporatiivne, seda näitavad nii laps kui tema vanem ja pealegi saab laps kord lapsevanemaks.) See on haavatud emotsioonide praktiline tervendamine, mis tungib kogu aeg sügavamale hinge ja mis põimub pühitsusega. Kõige sellega tegeleb Ülempreester, kellel on „kaastundmust meie nõrustega“ ja kes on “kõiges kiusatud nagu meie”. Hb 4:15

Parim kaasaegne tõlge Ülempreestri kohta on Jumalik Psühhiaater. Ta on oma töökohustusi täitmas 24 tundi

ööpäevas. Ta on nii lõpmatult võimekas, et osutab sulle täit tähelepanu, nagu oleksid sa Tema ainuke patsient.

* * * * *

9. peatükk

KAS HEAD UUDISED VÕIVAD OLLA LIIGA HEAD?

See on tõsine küsimus! Tuhandete aastate vanune tavapärane tarkus kaldub vastama “Jah”. Massid on alati arvanud, et Hea Sõnum ei ole võimalik. See on ilmne tõsiasja läbi, et nad üldiselt valivad laia tee, mis viib hukatusse ja väldivad karmi ja kitsast teed (usu teed), mis viib igavesse ellu. (Mt 7,13.14)

Jeesus annab fantastilise töötuse: “Minge kõike maailma ja kuulutage evangeeliumi kõigele loodule. ... Aga tunnustähed järgivad neid, kes usuvad. Minu nimel nad ajavad kurje vaime välja; räägivad uusi keeli; võtavad üles madusid, ka kui nad mõnd surmajooki joovad, ei tee see neile mitte kahju; haigete peale nad panevad käed ja need saavad terveks” Mk 16,15.17.18.

Matteus esitab Jeesuse poolt lausunud sõnade teistsuguse versiooni: “Minule on antud kõik meelevald taevas ja maa peal. Minge siis ja tehke jüngriteks kõik rahvad. ... Ja vaata, mina olen iga päev teie juures maailma-ajastu otsani.” Ja Johannes lisab selle, mida tema mäletab Issanda ütelnud olevat ja mis on isegi veel rabavam: “Kes usub minusse, see teeb ka neid tegusid, mida mina teen, ja teeb veel suuremaid kui need on, sest mina lähen Isa juurde!” Mt 28,19.20; Jh 14,12.

Kas need töötused on liiga head, et olla tõsi? Hea Sõnum on see, et need töötused täituvad – fanatismiga ja äärmuslikkuseta – aulises lõpusõnumis, mida kuulatakse neljanda ingli poolt Ilm 18,1-4. Kui Piibel on tõde, “valgustatakse” kogu maailm võimsa kuulutuse auhiilgusega. Ei oleks aus, kui Kristus tuleks tagasi enne kui igal ühel oleks kohane võimalus seda kuulda ja Tema tulekuks valmistuda.

Nende töotuste täitumise võti on kahes märkimisväärses fraasis:

a) rahvas peab “jutlustama *evangeeliumi*”, mitte käsumeelsust ja mitte ka inimlikku filosoofiat;

b) töotuste *täitumine* toimub nende jaoks, “kes *usuvad* minusse”. “Kristuse evangeelium... on Jumala vägi päästmiseks igaühele, kes *usub*” Rm 1,16. “Kes *usub* minusse” tähendab inimest, “kellel on tõeline usk”, selline usk, mis tegutseb elu ümberkujundamiseks. Ehk: tõelises õiguses usu läbi sisaldub tohutu vägi.

Jumala rahvas ei pea olema võimetu seistes silmitsi praegust ühiskonda ahistavate moraalsete ja vaimulike hädadega. Maailm seisab silmitsi lõpmatu hulga hälvetega, mida me praegu tunneme sõltuvuste nime all – narkomaania, alkoholism, abielurikkumine, seksuaalne moraalitus, korruptsioon, väärtoitumisega seotud hälbed ja laialt levinud psühholoogiline depressioon. Inimese vaimu pidev ja üha kasvav allakäik on viimas miljoneid inimesi lähedale olukorrale, kus nad võivad olla mõistmiseks igavese evangeeliumi vaimselt võimetus.

Piibel töötab küllaldast väge nende traagiliste vajadustega toimetulekuks. See vägi on evangeeliumis. Püha Vaim on töötanud tõelist evangeeliumi kuulutamist õnnistada oma ligiolekuga; kui aga kuulutus on lahjendatud käsumeelsuses või spiritismis, nii et see on igas mõttes muutunud tõelise evangeeliumi moonutuseks, siis on ka Püha Vaimu õnnistus samas määras kõrvale lükatud.

Seni on Issand käskinud “nelja inglit” “hoida” kinni inimkonna kannatuste “nelja tuult” “kuni me oleme pitseerinud meie Jumala sulased” (Ilm 7,1-4). Ilmutusraamatus kirjeldatud pitseerimine on viimane evangeeliumi poolt kordasaadetav töö.

Selle “nelja tuule” lahtipäästmine on väga kurb sündmus, kujutades endast ühiskondliku süsteemi, sündsuse, moraalsuse, ustavuse, majandusliku ja poliitilise kindluse täielik kokkuvarisemist.

Piibel ütleb, et “Baabülon” visatakse merre kukkuva veskikivi sarnaselt minema ja abiellumised, jõulud, kauplemine, sport, materialistlikud prassingud, puhkused ja meelelisus lõppevad. Ilm 18,21-23.

Me näeme juba praegu enda ümber seda lõplikku korra ja moraalsuse lagunemise algust. Psühhokriminaalsed jõugud terroriseerivad suuri linna ja politsei nurjub üha rohkem oma püüetes säilitada kasvõi minimaalne kaitse seadusi austavatele kodanikele.

Samal ajal on Ilmutusraamatu 14. peatüki kolme ingli poolt kuulutatav eriline sõnum “igavene evangeelium” kosmilise Lepituspäeva ja taevase pühamu puhastamise taustal. Taevas tegeldakse väga tõsise asjaga – valmistumisega lõpu jaoks.

Asi on lihtne: kui Tema rahvas kuulutab ustavalt puhast evangeeliumi sõnumit, on Issand lubanud, et Ta teeb oma osa plahvatusliku kurjuse vaoshoidmiseks maailmas. Kui nad aga ei kuuluta ustavalt sõnumit, mis ainsana võib valmistada ühe rahva Kristuse tulekuks, ei saa Ta neid globaalseid plahvatusvalmis kurjuse jõude vaos hoida. Kuulutada üksnes sõnumit, mis valmistab inimesi surma jaoks, ei ole küllaldane. Seda on tehtud kõigil mineviku aegadel. Peab tulema aeg, mil kuulutatakse sõnumit, mis valmistab rahva Kristuse teiseks tulekuks.

See ei ole kindlasti kunagi olnud Tema tahtmine, et Esimene ja Teine Maailmasõda pidid maailmas valla päästma sellise sandistamise ja piina, samuti pole Tema tahtmine õudused ja vägivald, mis on tänapäeval paljudes maades nii laialt levinud. Maailm on tundnud nälga “igavese evangeeliumi” järele, ja tunneb ka praegu. Õeldakse, et näljased loomad kaklevad ja võitlevad.

Jumala plaan on, et Tema rahvas jätkaks maailmale tugeva mõju kuulutades ainulaadset sõnumit, mida Taervas võib täielikult heaks kiita. Nad peavad olema nagu väike Taavet viie lingukiviga Koljati ees ja nad on sama edukad. Evangeeliumi vägi nende inimlike ja rahvuslike kannatusetormide

tõkestamisel peab olema sõnumis endas, mitte koguduse asutustes, eelarvetes, elektroonilistes „stiimulites“, targas reklaamitegevuses või isegi organisatsioonis.

Mis puudutab väge, siis maailmas on hulgaliselt ka “usu-parandajaid” ja šarlatane, kes elatuvad inimeste enesekesksetest motivatsioonidest. Kristus on hoiatanud meid, et viimsetel päevadel täiustab Saatan oma pettuse tarka tehnikat sellise määrani, et isegi ustavad kristlased võivad olla suures ohus petetud saada: “Sest valekristusi ja valeprohveteid tõuseb ja need teevad suuri tunnustähti ja imesid, et eksitada, kui võimalik, ka äravalituid” (Mt 24,24).

Ilmutuse raamat laiendab seda stsenaariumi edasi, kirjeldades väge, mis “teeb suuri tunnustähti, nõnda et ta inimeste ees laseb tuldkki tulla taevast alla maa peale. Ja ta eksitab neid, kes maa peal elavad, tunnustähtedega, mis temale on antud teha esimese metsalise ees” (Ilm 13,13.14).

Jeesus tahab oma hoiatusega selgeks teha tõsiasi, et see maailmavõim (sümboliseeritud metsalisena) ei ole mingi kommunismi või satanismi sarnane jõhker mittekristlik jõud. See kuulutab end kristlikuks, on väga populaarne ja seetõttu omab tohutut võimalust petmiseks. Ja kuna see võim esitab oma viimase testi just enne Kristuse tulekut, on panused väga kõrged. *See on valekristus!* Kui oleme esimesel korral petetud, siis ei tule enam mingit teist korda oma eksituse olematuks tegemiseks.

Praegu on aeg valmistuda selleks proovilepanemiseks, tehes kindlaks, et oleme juurdunud sellesse ja rajatud sellele, mida Paulus nimetas “evangeeliumi tõeks” Gl 2,5.14.

Ilmutuse raamat räägib meile, et viimane proovilepanek on seotud õige arusaamisega Kristuse ristist. “Ja teda hakkavad kummardama kõik, kes maa peal elavad, kelle nimed ei ole maailma algusest kirjutatud tapetud Talle eluraamatusse” (Ilm 13,8). Tall on ristilöödud Kristuse sümbol.

Valekristus kasutab oskuslikult Piiblis esinevaid Kristuse nimesid ja seoseid, aga tema iseloom on erinev selle Ühe omast, kes ohverdas end meie lunastamiseks. Igaüks, kes

tõeliselt usub Kristusesse, mõistab ja hindab Tema armastust (*agape*) sellisel määral, et tema uhkus saab alandatud. Paulus ütleb: “ma olen Kristusega risti löödud” (Gl 2,20).

Mis on selle tulemuseks? Kristusesse uskuja pühendab rõõmsalt kõik Temale ja tunneb edaspidi rõõmu sõnakuulelikkusest kõigile Jumala käskudele. Ta armastab Issandat üle kõige ja oma ligimest nagu iseennast. Valekristuse “teenistuses“ selline kogemus puudub. Võltsingut iseloomustavad uhkus, enesearmastus, ülbus ja maailma-armastus.

Saatan võib teha imesid ja isegi anda oma järgijatele valgust ja palju väge, aga mitte armastust, rõõmu ja rahu. Kuid selle võltsitud tõe kõrval on hea sõnum. Pettuse olemasolu tõestab ainult seda, et kusagil eksisteerib tõeline tõde.

Kuidas võib puhas evangeeliumi sõnum omada väge?

Kõikjal, kus varased apostlid jutlustasid, toimus midagi – kas möll või äratus. Põhjus, miks nad suutsid “pöörata maailma pea-peale”, ei seisnenud nende tarkuses või nende isiksustes. Vägi oli nende sõnumi sisus.

Peetruse Nelipühi jutlus avaldab nende väe allika: Nad mõistsid, mida lepitus endaga kaasa toob. Mitte ainult juudi juhtidele, vaid ka kõigile paganlikus maailmas selgitati, et nad on süüdi Jumala Poja hülgamises ja mõrvas. Nelipühal esitati terve inimkonna ühine (korporatiivne) süü. Vaen Jumala vastu oli arenenud igaviku ülimaks kuriteoks. Apostlid ei peenutsenud sellest rääkides sõnade valikuga. (Ap 2,23-37). See oli kogu inimkonda katalüseeriva tõe väljakuulutamine.

Sama Püha Vaimu and *hilise* vihma näol tuleb enne kui vili saab valmida, nii nagu nelipühi oli *varane* vihm, mis põhjustas seemne idanemise. Selle töö teeb evangeeliumi tõe (Gl 2,14).

Mõned inimkonna probleemidest, mis leidsid apostlite evangeeliumis lahenduse lahendas, sarnanevad nendele probleemidele, mis viivad kimbatusse tänapäeva psühhiaatreid

ja ühiskonnateadlasi. Oleme täheldanud imesid Korintoses, kus oli tegemist enama kui ainult füüsilise tervendamisega (1Kr 6,9-11). Samad probleemid, kuid veel suuremal määral ja hullemini, ahistavad inimkonda ka tänapäeval.

Need probleemid ei ole ainult juhuslikud moraalsed vääratused. Igaüks neist saab sundmõtteks või sõltuvuseks, mille juured ulatuvad väga sügavale. Ohvrid näivad olevat võimetud orjusest vabanema. Kuidas lahendati need probleemid Korintoses? Paulus annab vastuse kirjas Korintlastele: *Sõnumi kaudu õigeismõistmisest usu läbi*. “Te olete puhtaks pestud, olete pühitsetud, olete õigeks tehtud Issanda Jeesuse Kristuse nimes” (1Kr 6,11).

Paganliku Rooma impeeriumi päevil valitses kohutav moraalne rikutus. Kodanikud ja orjad olid nii vägivaldselt julmad, et nad tundsid naudingut vaadates, kuidas inimesed võitlesid metsloomadega ja üksteisega kuni surmani. Mida rohkem verd, seda suurem lõbu. Prostitutsiooni peeti religiooni osana pühitsetuks. Kuid “arm sai veel rikkalikumaks” evangeeliumi kuulutuse kaudu, ja valitses “usuõiguse läbi igaveseks eluks” (Rm 5,20.21). Sõnum ristist puudutas sügaval paganate ja juutide südames olevaid varjatud tundeid ning vallandas inimese südames sinna Jumala poolt pandu, mille olemasolust ei osatud isegi unistada.

Kuulutus asetab “armu alla” inimesed, kes olid olnud neid tugevasti siduvate pattude vangistuses, seal hulgas olnud ka “iseenda väärtarvitajad” (homoseksuaalse eluviisi harrastajad, Rm 1.ptk KJV) Nüüd aga sidus uus sund nad nende oma tahtel rõõmsalt Kristuse külge.

Selle tulemus oli rõõmustav. “Patt ei tohi teie üle valitseda”, ütles Paulus, “sest te ei ole käsu all, vaid armu all” (Rm 6,14).

Alates 1956.aastast on Ameerika Meditsiini Assotsiatsioon väitnud, et alkoholism ja teised sõltuvused on haigused. Selle teooria pooldajad otsivad inimorganismi keemias varjatud bioloogilisi või hormonaalseid puudujääke, lootes leida mingi aine, mis selle “haiguse” võib parandada.

Alkoholismi ravi üksi läheb maksma rohkem kui üks miljard dollarit aastas ja on sageli kasutu. Sõltuvuse väljakujunemiseks võivad küll kaasa aidata mingid füsioloogilised või keemilised faktorid, kuid Piibli kohaselt on esmaseks sõltuvust esilekutsuvaks põhjuseks ikkagi kunagi kuskil tehtud patune isekas valik.

Üks Columbia Ülikooli psühhofarmakoloogide ja psühhiaatrite töögrupp jõudis järeldusele, et depressiooni ajalugu uurides on võimalik sõltuvushaigusi ette prognoosida. Inimesed, kellel on raskusi suitsetamisest loobumisega, kinnitavad üldiselt seost depressiooni ja nikotiini sõltuvuse vahel. Naised on kalduvad kergemini depressiooni haigestuma kui mehed, ütleb dr Alexander Glassman Columbia Ülikoolist, oletades, et depressioon võib olla sõltuvuse tekkimise põhjuseks. Tavaliselt on just naistel raske suitsetamisest loobuda.

Psühholoogiline termin „depressioon“ võrdub Piibli terminoloogias „uskmatusega“. Mis on selle ravi? Midagi palju mõjusamat kui farmaatsiatooted: selle raviks on Uue Testamendi usk.

Millist tõe rõhutab armusõnum?

Apostlite armusõnum kuulutas seda, mis on tänapäeva kirikus sageli kas tähelepanuta jäetud või hoopis eitatud – nimelt tõe, et Kristuse inimolemus oli meie *sarnane*, mitte meist *erinev*. See, mis neile inimestele mõju avaldas, oli tõsiasi, et Jumala Poeg tuli neile väga lähedale, võttes enda peale nende olemuse ja olles kiusatud nagu nemad, kannatades nende asemel, võttes omaks nende vaesuse, et Ta võiks anda neile oma rikkuse, võites nende kiusatused usu kaudu, kuid sama varustusega, mis oli nende kasutuses. Kristus ei olnud iialgi depressioonis, aga Piibel kinnitab meile, et Ta oli *kiusatud* nagu meie oleme. Hb 4,15. Paulus tuletas korintlastele meelde, mida nad olid temalt õppinud: “Sest te tunnete meie

Issanda Jeesuse Kristuse armu, et Tema, kuigi Ta oli rikas, sai vaeseks teie pärast, et teie Tema vaesusest saaksite rikkaks” (2Kr 8,9).

Siin oli vägi, mis haaras inimsüdameid enam kui miski muu kogu eelneva ajaloo jooksul. Siin on see, kuidas kõige lootusetumad vangid leidsid vabastamise. Risti reaalsus põletas vaimulik puhastusena endale tee inimese südametunnistuse sügavamaisse salasoppidesse. Ilmnes uus enesest lugupidamine, mida miski ei võinud kõrvaldada. Tõeline evangeelium teeb sedasama ka tänapäeval.

Seetõttu ei loe selle „väe“ puhul ei kõneleja isikuomadused ega hierarhiline surve. *Kogu vägi on sõnumis endas.*

On tarbetu öelda, et Kristuse vaenlane on sellise ilmutuse vastu ja püüab seda summutada, et nõnda hoida seda maailma eest varjul. Ta on otsustanud panna meid uskuma, et tema tarka leiutist patu näol on võimatu võita.

Jumala plaan oma rahva jaoks

Jumala süda igatseb kõigi koormatud südamega Saatana vangide järele tänapäeva maailmas. Kristus maksis nende vabastamise eest, ja ometi miljonid, jah, miljonid Tema taevases pühamus toimuva ülempreesterliku teenistuse suhtes praktiliselt teadmatuses. Ta peab sõltuma oma rahvast, kes kuulutaks ja demonstreeriks seda ainulaadset sõnumit nii, et see vabastaks inimesed Saatana haardest. Ta on töotanud, et Tema rahvas peab olema selleks avenüüks, mida mööda viiakse maailmale Tema ülikülluslik arm. See arm on suurem kui mõistavad need, kellel puuduvad teadmised Kristuse erilisest tööst pühamu puhastamisel:

“Ja pärast seda sünnib, et ma valan oma Vaimu kõige liha peale! ... Ja sünnib, et igaüks, kes appi hüüab Jehoova nime, pääseb. Sest Siioni mäel ja Jeruusalemmas on pääs, nõnda nagu Jehoova on ütelnud; ja pääsnute hulgas on need, keda Jehoova kutsus” (Joel 3,1.5; Ap 2,17). “Sest maa saab täis

Jehoova au tundmist – otsekui veed katavad merepõhja!” (Hab 2,14).

“Sest meil pole niisugune Ülempreester, kellel ei oleks kaastundmust meie nõrustega, vaid kes kõiges oli kiusatud otsekui meie, siiski ilma patuta. Läki siis julgusega armujärje ette, et me saaksime halastust ja leiaksime armu oma abiks vajaduse ajaks” (Hb 4,15.16).

“Ja ingel vandus selle juures, kes elab ajastute ajastuteni, ... et ... seitsmenda ingli hääle päevil, kui ta hakkab pasunat puhuma, läheb täide Jumala saladus, nagu ta seda rõõmsat sõnumit on kuulutanud prohvetitele, oma sulastele... Ja seitsmes ingel puhus pasunat.... Sinu viha on tulnud, ja tulnud on aeg mõista kohut surnutele. ... Ja Jumala tempel taevas avanes ja tema seaduselaegast nähti tema templis” (Ilm 10,6.7; 11,15.18.19).

Märkus: “Tema seaduselaeka” nägemine nägemuses näitab, et tegemist oli taevase pühamu kõige pühamu paigaga), kus Kristus tõelisel Lepituspäeval teenib.

“Pärast seda ma nägin teist ingliti taevast maha tulevat, ja temal oli suur meelevald; ja ilmamaa läks valgeks tema auhiilgusest. ... Ja ma kuulsin teist häält taevast ütlevat: “Minge välja temast (Baabülonist), minu rahvas, et te ei saaks tema pattude osaliseks ja et teid ei tabaks tema nuhtlused” (Ilm 18,1.4).

Pange tähele väljendit “temal oli suur meelevald”. Algkeeles kasutatakse siin sama sõna, mida Jeesus kasutas rääkides oma jüngritele, et Talle „on antud kõik meelevald taevas ja maa peal”. Nüüd, selles Tema lepitustöö lõpufaasis saab Ta lõpuks anda selle “meelevalla” oma rahvale maa peal, nii et nad on Tema nimel varustatud väega tegema “suuremaid tegusid” kui Tema maa peal tegi. Maailm peab saama “valgustatud Tema auhiilgusest” selge, lahjendamatu, võltsimatu Hea Sõnumi kuulutamise kaudu, mitte aga füüsiliste imede mõju läbi.

Puhas, tõeline Jumala armu evangeelium avaldas Paulusele sellist mõju, et ta leidis, ei pole võimalik edasi elada vaid endale mõeldes. See tegi temast “uue loodu”. Olla lepitud Jumalaga, mõista tema hinge kogu elu varjutanud nähtamatu barjääri kadumist, see oli tõeline rõõm. Rist vallutas ta igaveseks ja ta palub meid mitte vaadata ristile ja haigutada igavusest: “Aga olles kaastegevad; me ka manitseme, et te Jumala armu ilmaasjata vastu ei võtaks” (2Kr 5,14-6,1).

Erakordne sõnum õigusest usu läbi, mille Issand saadab, toob tänapäeva inimeste südameis esile samasuguse isetu pühendumise, mis motiveeris nii kaua aega tagasi Paulust.

Laskem end vajutada Pauluse “armu sõnumisse” sellisel määral, et me võime tunda selle evangeeliumi laineid meist üle rullimas:

“Sest see töotus, et Aabraham saab maailma pärijaks, ei antud temale ega tema soole mitte käsu läbi, vaid usu õiguse kaudu. ... Sellepärast on see usust, et see oleks armust, et töotus oleks kindel kõigile ... neile, kes on Aabrahami usust, kes on meie kõikide isa ...

Jeesuse Kristuse läbi ... oleme me usus saanud ligipääsu sellele armule, milles me nüüd oleme. ... Siis on veel palju enam Jumala arm ja and selle ühe inimese Jeesuse Kristuse armu läbi ülirohkesti saanud osaks paljudele. ... Need, kes saavad armu ja õiguse anni täiuse, valitsevad elus selle ühe, Jeesuse Kristuse läbi. ... Ent kus patt on suurenenud, seal on ka arm saanud ülirohkeks, et otsekui patt on valitsenud surmas, samuti ka arm valitseks õiguse kaudu igaveseks eluks Jeesuse Kristuse meie Issanda läbi. ... Kas peame jääma patusse, et arm suureneks? Ei mingil kombel! Kuidas peaksime meie, kes oleme ära surnud patule, veel elama selles? Patt ei tohi teie üle valitseda, sellepärast et teie olete – armu all” (Rm 4,13.16; 5,2.15.17.20.21; 6,1.14.15).

Me ei pea püüdma Pauluse poolt kirjapandut ümber kirjutada ja nõudma, et ta õpetaks abitud püüa-tugevamini-hea-olla, püüa-mitte-patustada käsumeelsust. Nii hämmastav kui

see ka meile tänapäeval näida võib, ütleb ta, et patu võim on armu poolt murtud. Pange tähele, mis sisaldub selles lõigus:

a) Õigus usu läbi ei ole külm teoloogia. See on armu teenistus.

b) Usk võimaldab ligipääsu sellele armule, see tähendab, et kui me Jumala armastust südames kalliks peame, avab see meile lootuse ja armu väravad. Siis on meil küllaldaselt põhjust eneseväarikuseks.

c) Ülirohke arm antakse annina paljudele. Kõik, kes valivad sisse hingata seda armu eluandvat atmosfääri, elavad ja kasvavad täisealisteks meesteks ja naisteks Kristuses Jeesuses.

d) Arm on suurem kui meie patt. (See on tohutusuur!)

e) Kui me armusse usume ja selle vastu võtame, valitseb see meie elus nagu kuningas.

f) Ülikülluslik arm muudab patuelu jätkamise uskliku jaoks *võimatuks*. Sundmõtted, halbade harjumuste orjus, võõrandumised – kõik see on tehtud relvituks.

g) Seega toob arm kaasa uue „vangistuse“, mis motiveerib meid elama lõppematult püha elu.

Kuidas võid sa olla kindel, et oled selle armu osaline?

Mitte ühtki inimhinge kogu maailmas pole välja jäetud. Vaadake, kuidas armuteenistus ulatub iga inimeseni.

“Sest Jumala päästmist toov arm on ilmunud kõigile inimestele ja õpetab meid ütlema “ei” jumalakartmatule elule ja maailma himudele ning elama talitsetud, õiget ja jumalakartlikku elu praegusel ajal, kuna me ootame õndsast lootuse täitumist – meie suure Jumala ja Päästja, Jeesuse Kristuse aulist ilmumist, kes andis enese meie eest, et lunastada meid kõigest ülekohtust ja puhastada enesele rahvas, kes on päris Tema oma, ja on agar tegema, mis on hea” (Tt 2,11-14. NIV).

“Aga igapähele meist on antud armu Kristuse annetuse mõõtu mõõda” (Ef 4,7).

Uurigem järgmisi pärleid:

a) Püha Vaim annab “kõigile inimestele” nende südant veenva võime tajuda Jumala heldust ja halastust. Püha Vaim koputab ja otsib sissepääsu kõigisse meeleheitel olevatesse, rõhutud, ilmalikesse südamesse, samuti ülbetesse ja enesekindlatesse südamesse. Ka neile südamele tuleb kord kindlasti masenduse aeg - võib-olla jääb aga Püha Vaimu poolt teostatav paranemine nende jaoks liiga hiljaks. Kuula, otsi, ära löö ust kinni, peatu väärtustama seda armu ja sa leiad, et oled hakanud seda kalliks pidama.

b) Selles lõigus avaneb midagi sellist, mida Ülemkohus peaks oma otsuste tegemisel nägema. Me võime endale rohkesti vabandusi otsida mõeldes, et alkoholisõltuvus, narkomaania või himude-sõltuvus on vaid “haigus”, tegelikkuses aga on tegemist *tahte aktiga*. Probleem on aga selles, et inimese tahet hoitakse vangis. Kuid on olemas Hea Sõnum: Kristuse arm õpetab meid tõepoolest, kuidas harjutada oma tahte *kontrollimist*, kuidas öelda kurja impulssidele „ei”. Ja jällegi, see on just arusaamine ristist, mis teeb selle vähemõistetud väe meie jaoks reaalsuseks.

Ükski sõltlane kogu maailmas pole silmitsi seisnud kohutavama sunniga kui see, mida tundis Jeesus, kui Ta põlvitas Ketsemanis ja palus: “Minu Isa, kui on võimalik, siis mingu see karikas minust mööda! Ometi mitte nõnda, kuidas mina tahan, vaid kuidas sina tahad” (Mt 26,39). Ja mõned tunnid hiljem oli kiusatus ja sund ristilt maha astuda ning oma kannatusest loobuda veelgi tugevam. Mitte keegi pole iialgi tundnud hinges sellist tugevat survet. Ükski kogu meie elu jooksul pidevate ebaõnnestumiste käigus omandatud kiusatustele vastuseismise patustest skeemidest või mustritest ei saa olla võimsam kui Lunastaja päästev vägi.

c) Kui Jumala arm õpetab meid ütleva kiusatusele sama, mida Jeesus ütles – kui see õpetab meid „ei“ ütleva – siis ei ole see viljatu valik. Kui arm õpetab meid ütleva seda vägevat sõna, on tulemus garanteeritud: me elame sellest alates

“talitsetud, õiget ja jumalakartlikku elu käesoleval ajal”, ja seda isegi siis, kui kõikjal meie ümber on ahvatlevad meelelised kiusatused. Poleks mingi suur saavutus elada sellist elu täiuslikus miljöös, kuid Paulus lisab, et Jumala suurt päästet demonstreeritakse maailmas, kus on samasugune jumalakartmatus nagu selles maailmas, mis Jumala Poja risti lõi.

d) See armu läbi vabastamine täidab südame “õndsas lootusega” näha Jeesust palgest palgesse siis kui Ta tuleb. Pauluse õigus usu läbi on ühendatud Kristuse taastuleku lootusega ja sõnum, mis valmistab rahva Tema tulekuks, on sõnum Kristuse armust.

e) Seega on selle imepärase väe saladus ohvris, millega “Ta andis ennast meie eest”! See läbib meid sügavamini kui kogu maailma psühhiaatria, jõudes meie patu ja võõrandumise allikadni. Ja usklik tõepoolest saavutab ühenduse Kristusega.

f) Päästja teeb meid päästes tõeliselt korralikku tööd; südamesse ei jäeta ühtki püsivat “õeluse” juurt, mis võiks tulevikus põhjustada armust äralangemise. Ta on nagu osav kirurg, kes eemaldab kogu vähkkasvaja. Kuula ühe kirjaniku anumist, kes mõistis vähemalt selle küllusliku armu algust:

„Kas sa tahad olla Jeesuse sarnane? Siis võta vastu arm, mida Ta on nii täiel määral ja nii vabalt andnud. Võta see vastu sellisel määral, *nagu Tema on selle andnud*, mitte sel määral, kui palju sina arvad olevat ära teeninud. Alistu sellele, et see võiks töötada sinus ja sinu heaks selle imelise eesmärgi saavutamiseks, milleks see on antud – ja see teeb seda. See teeb sind Jeesuse sarnaseks.“ (Alonzo T.Jones, Review and Herald, April 17, 1894).

„Päästmine patust sõltub kindlasti sellest, et armus on rohkem väge kui patus. ... Kus iganes armu vägi saab valitseda, seal on just sama kerge talitada õigesti, kui ilma selleta on kerge talitada valesti.

Loomulikult pole ükski inimene siiani avastanud, et kurja teha on raske ... kuna inimene on loomu poolest ühe väe – patu väe poolt – orjastatud ja sellel on piiramatult võim. ...

Laskem aga valitseda ühel tugevamal väel kui see, siis ... on sama kerge täita selle tugevama väe taht.

Kuid arm ei ole lihtsalt võimsam kui patt. ... Armus on palju rohkem väge kui seda on patus. ... Nii palju rohkem lootust ja rõõmu ja lohutust igale patusele maailmas.“ (sammas, september 1, 1896).

Kas see on liiga hea, et olla tõsi? Hoidu nõnda mõtlemast, sest on ohtlik kahelda selles, kui hea on *hea sõnum!*

10. peatükk

MEIE PÄÄSTJA AULINE LÄHEDUS

Kui Peetrus rumalalt püüdis vett mööda käia ja hakkas põhja vajuma, hüüdis ta: “Issand, päästa mind!” (Mt 14,30). Teadmine, et hakkad põhja minema, on hirmus, kuid lohutav on teada, et su Eluhoidja on su päästmiseks väga ligidal.

Me kõik oleme Peetruse sarnaselt uppumas oma halbade harjumuste ja isekuse merede põhja ja me kõik vajame Päästjat, kes on lähedal, käeulatuses, mitte aga eemal kaugel. Me teame aga liiga hästi, kui tugev on jõud, mis tahab meid tõmmata veekeerisesse ning me teame ka seda, kui pime seal sügaval on. Meil lihtsalt ei ole jõudu end päästa.

Halvad kired, vihkamine ja himud luuravad sügaval meie südames, oodates piisavat provokatsiooni, mis need esile tooks. Me ei taha öelda ega teha asju, mida hiljem kahetseme, kuid enne kui märkame, oleme jälle sisse mässitud ning veelgi sügavam süütunne mürgitab meie õnne. Võitmatuina irvitavad meile vastu meie toitumisharjumused, narkootikumid, tubakas, alkohol, abieluvälised intiimsuhted ja sõgedad armumised.

Need tunded, pahameel, viha ja ihad rulluvad üle meie nagu orkaani lained. Just need sügavad emotsioonid, mida käsk keelab, öeldes: “Ära himusta!” ongi need kontrollimatud tungid, mis tõid enese-õige Sauluse Tarsosest lõpuks patu painava reaalsuse äratundmisele tema südames. (Rm 7,7-11; ilmselt see, mis äratas Pauluse tõeliselt tundma oma südame vajadust Päästja järele, oli käsk: “Ära himusta ... oma ligimese naist” (2Ms 20,17).

Noored (ja ka paljud täiskasvanud) seisavad oma „möllavate“ hormoonide tõttu pidevalt silmitsi abieluvälise seksi probleemidega. Ja kuri kiitleb rõõmuga, et kristlus pole neid eriti aidanud, islami maailm aga peab seda kindlaks tunnistuseks sellest, et moraalne rikutus on kristluse loomulik

osa. 1980.a küsitleti 1006 tüdrukut Ameerikas ja tulemus oli järgmine: „kui tüdrukutelt küsiti, kas on oluline olla abielludes süütu, siis vastas võrreldes mitte-religioosete tüdrukutega 86% võrra rohkem „religiooni-teadlikke” tüdrukuid jaatavalt, kuid *süütute tüdrukute protsent oli „religiooni-teadlike” tüdrukute hulgas vaid 14% kõrgem kui mitte-religioosetel tüdrukutel*” (Lesile Jane Nonkin “I Wish My Parents Understood”, NV: Penguin).

Igal aastal rasestub Ameerikas üle miljoni teismelise tüdruku. Kui selline olukord jätkub, siis 40% tänastest 14-aastastest on 20-aastaseks saades juba kaks korda rasedad olnud. (“Time”, 9.12.1985). Endine USA peakirurg C.Everett Koop ütles, et 70% noorukeist elab suguelu – st hooraelu. “Kui sellele 70%-le öelda, et nad “ei” ütleksid, siis nad lihtsalt naeravad selle peale. Ja kui nad ka püüavad “ei” öelda, leiavad nad, et see on väga raske.”

Selline enesekontrolli puudus enne pulmi päädib nende noorte puhul tavaliselt abielulise truudusetusega. Jeesuse sõnad on täitunud kõikjal meie ümber. Ta ütles: “Kuna seadusetus väga külluslikuks muutub, jaheneb paljude armastus (*agape*)” Mt 24,12. Niisama kindlalt kui öö järgneb päevale, põhjustab *agape*-armastuse jahtumine truudusetuse-kuriteo-vägivalla-vaesuse sündroomi.

Me elame pimedas maailmas. Suured hulgad on meeleheitel nagu Paulus, sest nad ei taha tõesti langeda moraalse enesetapuni. Nad ei tea, kuidas toime tulla pideva surve ja pulbitsevate hormonaalsete tungidega.

Kui Paulus kaebas enda olukorra üle, puudutas ta iga inimese nõrka kohta. 'ta ütles: “Ma ei mõista, mida ma teen; sest ma ei tee seda, mida ma tahaksin teha, selle asemel teen ma seda, mida ma vihkan ... Ja kuigi minus on soov head teha, ei ole ma suuteline seda tegema. Ma ei tee head, mida ma tahan teha; selle asemel teen ma halba, mida ma ei taha teha ... Mul on vaid üks valik - võin valida kurja ... Patt on see, mis minu lihas tegutseb. Milline õnnetu inimene ma küll olen! Kes

päästab mind sellest ihust, mis mind surma viib?” (Rm 7,18-24 NIV).

Kõige tähtsam pole mitte mõista, kas siin räägitakse pöördunud või pöördumata Paulusest. Paulus üldistab siin ja kasutab sõna „*ego*“ kogu inimkonna kohta “Aadamas”. Siin on appi hüüdmis kogu inimkond. Ja abi on palju lähemal kui me oleme arvanud.

Paulus vastab oma meeleheitlikule küsimusele ise: ”Sest mis oli võimatu käsule, sellepärast, et ta oli jõuetu liha tõttu, seda tegi Jumal, kui Ta läkitas oma Poja patuse liha sarnasuses ja patu pärast ning mõistis patu hukka liha sees” (Rm 8,3).

See on Päästja, kes on meile *väga ligidale* tulnud. Probleem on aga selles, et peaaegu kahe tuhande aasta pikkune langenud kristluse ajalugu on meie Päästja meist väga kaugele saatnud. Kui poleks olnud seda hirmsat valet, mis on Tema meist nii kaugele lükanud, ei saaks kristlastest noorsugu täna teha järgmisi avaldusi: “Ma pean palju tööd tegema, kui ma tahan päästetud saada” või “Ma sooviksin olla täiuslikult hea, kuid see pole alati kerge” või “Ma tahan Jumalat teenida, aga minu arvates on see väga raske” (vaata tsitaate 3. peatükist).

Chicago “Tribune” kirjutas korraldatud küsitluse tulemuste põhjal, et Ameerikas tõusis järsult huvi religiooni vastu, selle aga tegi tühjaks sama kiire amoraalse käitumise kasv. “Pole kahtlustki selles, et religioon on kasvuteel”, konstateeriti küsitluse tulemustes, “kuid me leiame, et kirikuskäijate ja religioosselt passiivse elanikkonna eetilise käitumise erinevus on väga väike Valede, väljapetmiste ja varastamise tasemed on mõlemas grupis märkimisväärselt sarnased.” Tsiteeritud artiklist “Passing on the Torch” Roger Dudley (RH, 1986, lk 39).

Kas te ei kuule, kuidas Saatana jõugud selliste uudiste peale rõõmsat pidu peavad? Kui Jeesus siia maailma tuli, teatasid inglid hõisates: “Ta päästab oma rahva *nende pattudest!*” Mt 1,21. Miks ei näe maailm ühtki selgelt

äratuntavat näidet selle kohta, et Tema rahvas on päästetud *pattudest*, aga *mitte pattudes*? Mis on juhtunud?

Põhjus on selles, et “väikese sarve”vägi, “Baabülon”, on „paisanud tõe maha” ja välja on arenenud “hukatav üleastumine”. See vägi on peitnud selge arusaama Kristusest ja asendanud selle eemaloleva “Kristusega”, kes ei saa meid pattudest päästa, küll aga võib vaadata meie pattudele läbi sõrmede. Suur segaduse pilv on varjutanud tõelise Kristuse, just nii nagu pilved varjavad mäe tippu ja kristlus on muudetud praktiliselt võimetuks muutma maailma paremaks elupaigaks. Miljardid aga ei teagi sellest asetleidnud kavalast pöördest.

Uue Testamendi evangeelium räägib Päästja lähedusest ja sellest, kui võimsalt võib Ta meid isegi väga sügava patu kombitsaist vabastada. See on sõnum, mille kuulmine on maailmale ellujäämiseks tõeliselt oluline. Vaadake seda nüüd lähemalt.

Päästja, kes tuli sinna, kus meie oleme

Noorus rõõmustab eriti Uue Testamendi kuulutuse üle, mis räägib sellest, et Kristus võttis enda peale meie langenud olemuse, seisis silmitsi samade kiusatustega mis meiegi, tundes nende kiusatuste täit tugevust; teades, mida me tunneme, ja ikkagi saavutas Ta täieliku võidu, oma patutu iseloomu ja patuta eluga. See tekitab tunde, et nad võivad tänaval ümber nurga keerata ja ootamatult kohata Jeesust silm-silma. Nende noorte jaoks muutub elavaks Isaac Wattsi laul, mis räägib sellest, et ainus, millest me võime kiidelda, on Kristuse rist, ja et me kõik meid enim takistavad asjad ohverdame me Tema verele.

Tuhandeid aastaid on paganlus rääkinud Jumalast, kes on kaugel eemal. Kui Rooma impeerium ajaloo käigus ametliku religiooni vahetas, siis asendas paganluse kristluse korrumppeerunud vorm. Selline religioon sisaldas endas paganluse-sarnast arusaama kaugelolevast, inimkonnast lahusolevast Jumalast. Paavstluse aluseks on arusaam, et Jumal

on nii püha, et Ta ei tuleks kunagi meile nii lähedale, et asuks meie lihasse ja võidaks patu seal, kus on selle juur – ja selle juur on meie patuses, rikutud olemuses.

Sel põhjusel on Rooma katoliiklus välja arendanud nõndanimetatud patuta eostuse “dogma”. Jeesuse ema Neitsi Maarja pidi mingil moel olema ära lõigatud inimolemuse geneetilise pärilikkuse jadast, nii võis ta oma Pojale anda meist erineva inimolemuse. Ta pidi olema “eraldatud” neist probleemidest, millega meie silmitsi seisame.

Sellest õpetusest võib loogiliselt järeldada, et patt on inimolemuses võitmatu – ehk: kui sul on normaalne inimolemus, siis on võimatu, et sa ei patustaks. Mõte on siin selles, et patt ja inimolemus kuuluvad kokku. Miljonid võtavad seda arusaama tõena mõistmata, et see tunnistab, et Saatanal on tema mässus Jumala vastu olnud algusest peale õigus. (Vaata Iiobi raamatu 1.ja 2.pt.).

Ja põhjus on järgnevas: Saatana leiutatud patt tõestab, et Jumalal pole õigust nõuda kuulekust Tema Püha käsu suhtes. Saatan väidab, et langenud inimesel on võimatu käsku pidada ja kui Kristus oleks tulnud tõesti siia inimesena ja võtnud enese peale meie langenud olemuse, siis oleks Ta sunnitud olnud pattu tegema nii nagu meie väidame, et meid selleks sunnitakse. Ta ei oleks suutnud vastu panna ja seda ei suuda ka meie.

Sellise arusaama kohaselt elab patt mingil viisil pidevalt meie geenides ja kromosoomides ja Kristus pidi olema meist “ära lõigatud”, eraldatud, Tal ei saanud olla meie genee ega kromosoomi, meie geneetilist pärilikkust. Ta ei võinud tulla “patuse liha sarnasuses”, vaid Teda pidi hoitama patusest lihast nii kaugele kui võimalik.

Selles arusaamas sisaldub sügav pettus. Näiliselt *paistab* see seisukoht olevat kristlik, kuna see ju ülistab Kristuse patutust ja loomulikult oli Ta patuta; tegelikult aga lahutab see dogma Teda kogu inimkonnast ja eitab seega Tema tõelist võitu patu üle õiguses. See oskuslik riugas välistab Tema osasaamise meie tõelisest inimolemusest ja on seega ka

apostel Johannese hoiatuse täitumine. Johannes hoiatas “antikristuse vaimu eest”. (eesti k “kristusevastase vaim”):

“Iga vaim, kes tunnistab Jeesust Kristust lihas tulnud olevat, see on Jumalast. Ja ükski vaim, kes ei tunnista seda Jeesust, ei ole Jumalast; see on kristusevastase vaim” (1Jh 4,2.3).

Kreekakeelne sõna “liha” kohta on “*sarx*” ja see tähendab alati patust, langenud liha (või olemust), mis on kõigil inimolevustel. Piibel ei tunnegi mingit teistsugust liha ja Johannes ei teadnud mitte millestki, mis oleks Kristust tagasi hoidnud meie olemust enda peale võtmast. Rooma Katoliku Televisiooni evangelist Fulton Sheen räägib oma seisukohast väga selgelt:

“Sõna “*immaculate*” (eesti k veatu, puhas, patuta) on tulnud kahest ladinakeelsest sõnast, mis tähendavad “mitte määratud”. “Eostus” tähendab, et Püha Ema vabastati oma eostuse momendil oma ema Püha Anna üsas ta algupärase patu plekkidest ... Maarja lahutati ja “eraldati jäädavalt” patuga koormatud inimsoost ... tema eostuse hetkel. See oli eriline eesõigus, mida Maarja suhtes üles näidati. ... Ta oli ainulaadne ... ta oli eriline äravalitu ... uus Eva ... ta oli inimlikult täiuslik. Jumala ja patu vahel peab igavene vahe olema ... (Ta) tõstis ühe naise patust kõrgemale ja säilitas teda patuna, et *ta oleks vahendajaks meie ja Kristuse vahel, nii nagu Kristus on vahendaja meie ja Isa vahel.*” (Fulton Sheen “The World’s First Love” , lk 10-12).

“Maarja oli Jumala poolt valitud ... ta säilitati vabana inimkonna algsest patust, mis oli nakatanud kogu inimkonna. ... Maarjas ei olnud midagi maist peale tema enese, kõik oli taevalik ... Tema üksi oli maast ja isegi ta ise paistis olevat rohkem taevane”. (samas, lk 22,23).

“Mitte ükski võidukas juht ei sisene linna tolmuseid tänavaid pidi, kui ta võib tulla lilledega sillutatud avenüüd mööda. Kas siis Igavene Puhtus oleks võinud valida inimkonda tulemiseks mingi muu sissepääsutee peale inimliku puhtuse. Pealegi oleks teistsugune tulek enesega palju raskusi kaasa

toonud, näiteks: Kuidas oleks Ta saanud patuta olla, kui Ta oleks tulnud patuga koormatud inimkonna sisse? Kui mustuse sisse torgatud hari läheb mustaks ja riie värvub seda värvi, mille sisse ta kastetakse, kas ka Tema poleks sel juhul osa saanud kogu maailma süüst? Kui Ta tuli siia maailma läbi moraalse nõrkuse nisupõllu, siis ripuksid Tema inimliku olemuse rüü küljes kindlasti ka mõned sõklad.” (samas, lk. 61,62).

Sellele dogmale pole Pühakirjas mingit kinnitust. See keerab head sõnumid võidukast Päästjast, kes päästab meid *pattudest* meid võib pattudest päästa, halbadeks sõnumiteks, mis ütlevad, et patt on liiga tugev isegi Kristuse jaoks, et Ta seda lihas suudaks võita. Milline kaval õigustus Saatana poolt ülestõstetud vaidlusküsimusele. Kuna me kõik oleme “patuga koormatud inimesed”, kes elavad oma elusid “moraalse nõrkuse nisupõllul”, siis ei saa me kunagi neist “sõkaldest” lahti, kuni me ei lähe kohta, mida nimetatakse puhastustuleks. Kui Jeesust oleks nii kiusatud nagu meid, oleks Temagi pattu teinud. Järeldus sellest on aga niisugune: Meil on võimatu mitte patustada.

Piibel annab aga meile parema sõnumi. Peale seda, kui Paulus kirjeldas Roomlastele 7. peatükis oma meeleheidet, leidis ta rõõmsa lootuse Heades Sõnumites Päästjast, kes tuli kogu tee siia meie juurde, et Ta võiks meid päästa *pattudest*.

“Nii ei ole siis nüüd mingisugust hukkamõistmist neile, kes on Kristuses Jeesuses. Sest elu Vaimu käsk Kristuses Jeesuses on mind vabastanud patu ja surma käsust” (Ro 8,1-2). Mida see tähendab? Kui sügav ja täielik on meie vabastamine meid tagantsundivatest patuharjumustest?

“Ei mingisugust hukkamõistmist” tähendab vabanemist meie sisemisest jumaliku kohtu hirmust, mis on kogu elu meie peade kohal rippunud. Kuigi me tunneme, et kuri psüühika ning valed soovid ja tungid meis on sügavad ja kõikiläbistavad, on „elu vaimu käsk Kristuses Jeesuses veel sügavam ja kaugemale ulatavam. See uus tõde vabastab meid

hirmu, süü ja moraalse segaduse haardest, mis on meie hingi orjastanud isegi juba lapseeest peale.

Ükski psühhiaater ei suuda saavutada nii täielikku ja kõikeläbistavat katarsist nagu seda suudab “elu Vaimu käsk Kristuses Jeesuses”. Ülekohus ja ängistus, millest isegi meie vanemad ei saa meid vabastada, leiavad sisemise tervenemise. “Kui mu isa ja ema hülgavad mu, tõstab Jehoova mind üles” (Ps 27,10), ütleb Taavet. Kes usub tõelist evangeeliumi, see kogeb uussünni, see on väge, mis töötab inimeses õiguse esile toomiseks. See vägi on nii palju tugevam päritud kalduvustest kurja teha, kui meie Taevane Isa on suurem meie maiseist vanemaist.

Paulus kirjutab meile ligidal olevast Kristusest kui aulisest tegelikkusest. Järgnev tekst avaldab meile põhjused, miks Ta meile nii lähedale on tulnud:

”Sest mis oli võimatu käsule, sellepärast, et ta oli jõuetu liha tõttu, seda tegi Jumal, kui ta läkitas oma Poja patuse liha sarnasuses ja patu pärast ning mõistis patu hukka liha sees, et *käsu õiglased nõuded võidaks täide viia meie sees*, kes me ei käi liha järele, vaid Vaimu järele” Rm 8,3.4.

Sõna “sarnasus” tähendab kreeka keeles *identsed, samast*. See ei saa tähendada millestki *erinevat* või *mitte sarnast*. Kristus, kes oli täielikult Jumal, sai täielikult inimeseks. Ta ei olnud meist eraldatud. Ta ehitas jumalik-inimliku silla üle patust põhjustatud lahutuse kuristiku, selle silla alused ulatuvad maailma kõige abituma hukkuva patuse olemuse kõige sügavamate juurteni.

Ta ei astunud mitte mingil moel kõrvale sellest tegelikkusest ega vabastanud end mingi tüssamise abil kõigest, millega meie peame võitlema. Selline inimeste poolt väljamõeldud “vabastus” teeks tühjaks usuõiguse põhimõtte ja oleks kogu Piibliga vastuolus. Edasi suruks see mõttekäik Jeesuse patja rolli, kes teeskles, et Ta võidab patu, kuigi Ta ei tulnud piisavalt lähedalegi, et võidelda seal, kus patt on. Pauluse kavatsus oli esitada meile Kristust, kui isikut, kes on täiuslikult varustatud lahendama patuprobleemi seal, kus see on

– ja see on sügaval meie langenud olemuses. Siin on kants, kus Saatan on oma kanda kinnitanud ja siin tuli Jeesusel talle vastu astuda. Ja ikkagi jäi Jeesus täiesti patutuks.

Selle küsimuses on Saatanal ja Kristusel tõsine lahing maha pidada. Patuta olemusel pole patu võitmiseks eriti pingutada vaja, teisiti on lugu aga meie patuse lihaga. Võitlus patuta olemuse ja patu vahel peeti teatavasti maha taevas kaua aega tagasi, kui kaks kolmandikku ingleist oma patutu olemusega said Saataka kiusatuse üle võidu. (vaata Ilm 12,7-17). Ülearune oleks ju Kristusel tulla ja teist korda sedasama lahingut pidama hakata. Ei ole ju võimalik Teist Maailmasõda võita võites uuesti 1812.a sõda. Praegu käib võitlus patuga, mis on juurdunud patusesse inimolemusse, patusesse lihasse.

Saatan püüab ülbelt väita, et tema leiutatud patt on inimolemuses nii sügavale jõudnud, et praegu võib juba tõestada, et Jumalal polnud õigus. Pattu ei saa võita! Ja enamus kristlasi nõustub enesest-mõistetavalt Saatanaga. Nad vabandavad oma jätkuvat patustamist öeldes: “Ma olen vaid inimene. Kuri sunnib mind kõike seda tegema.” Siin näeme me suure mao ligaseid jälgi. See on põhiline põhjus, miks küsitluse tulemused ei näita märgatavat vahet kristlaste ja mittekristlaste moraalse ja eetilise käitumise vahel.

See valeõpetus orjastab maailma haletsusväärsele viletsusse. Kuid tõeline Kristus hävitas Saataka tema viimases urkas, tõestades, et inim patt on võidetav. Tema tekitas uskuvas inimkonnas uue põlguse patu vastu, sellise põlguse, mis viib patu väljajuurimiseni. Nii vabastas Ta patuse inimese orjastatud tahte ja tegi selle suuteliseks patule “ei” ütlemise ja “täitma kõike õigust” (Mt 5,15).

Põhjus, miks Kristus võib päästa iga patuse siin maa peal?

Kirja Heebrealastele keskpunktis, selle rambivalguses on evangeeliumi sõnum. Siin näeme me, kuidas Kristuse

lähedus teeb Tema võimalikuks ja Teda suuteliseks tungima ka meie psüühilise, patust põhjustatud Jumalast võõrandumise kõige sügavamate juurteni: “Ent teda tehti üürikeseks ajaks alamaks kui inglid, ... et ta Jumala armust igäühe eest maitses surma. Sest temale ... sobis, et ta ... nende õndsuse ülemjuhi teeks kannatlikuks kannatuste kaudu.

Sest niihästi pühitseja kui pühitsetavad on kõik üht Isa; sel põhjusel ka tema ei häbene neid nimetada vendadeks ... Ja sel määral, mil määral lapsed on liha ja vere osalised, sai Temagi sai otse samal viisil osa sellest, et Ta surma läbi kaotaks selle, kelle võimu all oli surm, see on kuradi, ja vabastaks need, kes surma kartusest olid kogu eluaja kinni orjapõlves” (Hb 2,9-15).

“Sest ta ei võtnud enda peale inglite olemust, vaid Aabrahami seemne (soo) olemuse“ (salm 16 KJV).

“Sellepärast pidi ta kõiges saama oma vendade sarnaseks, et ta oleks halastaja ja ustav Ülempreester teenistuses Jumala ees rahva pattude lepitamiseks. Sest selles, milles ta ise on kannatanud kiusatud olles, võib ta aidata neid, keda kiusatakse” (Hb 2,17-18).

Uurigem nüüd selle tõe aaretekirstu vaimulikke rikkusi:

a) Kristus „maitses“ meie teist surma, ta oli emotsionaalse hävingu piiril, taludes sügava meeleheite äärmist koledust.

b) Ta tehti täiuslikuks kannatuste kaudu.

c) Ta on “üks” meiega.

d) Ta nimetab meid “vendadeks”, see aga tähendab, et Ta on meile lähemal, kui perekonna liikmed üksteisele. Ta ei ole meist eraldatud ega ära lõigatud “vere” sugulusest meiega.

e) Kuigi Ta oli alati Jumal inimihus, asetab Ta kõrvale jumalikkusest tulenevad eelised, nii et Ta pidi õppima Jumalat usaldama, nii nagu meie seda õpime.

f) Ta “sai osa” langenud Aadama järglaste “lihast ja verest”, mitte aga patuta Aadama lihast ja verest. See “lihas

ja veri” pidi taluma samu hormonaalseid kiusatusi, mida meiegi talume. Ja ikkagi ei teinud Ta pattu. (Kiusatus ise ei ole patt, patt on kiusatusele järele andmine.) Temas ei olnud pattu.

g) Eriline on see, et Ta ei võtnud enese peale patutute olendite olemust, vaid *Aabrahami geneetiliste järglaste* olemuse. Niisiis, räägitakse meile väga veenvalt sellest, et Kristus riietas oma patuta olemuse meie patuse olemusega, *et Ta võiks teada, kuidas “aidata neid, keda kiusatakse”* (Hb 2,18).

h) Ta tehti meie sarnaseks ilma igasuguste eranditeta.

i) Nii sai Ta “halastajaks ja ustavaks ülempreestriks”, meie jumalik-inimlikuks Arstiks ja meie hinge Psühhiaatriks. Tema täieliku patutuse tõttu on Ta selleks kõlbulik.

j) Ta suudab meid aidata kõiges, millega meid kiusatakse, kuna Ta oli täiesti patutu ja võitis patu.

Kuidas Kristust kiusati?

Kas Maarja andis Talle samasuguse inimolemuse nagu meil, või ei kehtinud Tema jaoks pärilikkuse seadus? Kas Ta oli meist „eraldatud“? See sõna, mida kasutab Fulton Sheen Katoliku Veatu Eostumise dogma kaitseks (desolidariseeritud) on vastand väljendile, kus näiteks kaks traati joodetakse kokku nii, et neid lahku tõmmata ei saa. Seega tähendab sõna “desolitariseeritud“ igavest eraldatust, lahutatust.

Heebrea kiri vastab sellele veelkord: “Sest meil pole niisugune ülempreester, kellel ei ole kaastundmust meie nõrustega, vaid kes on kõiges kiusatud otsekui meie, siiski ilma patuta” (Hb 4,14-16).

Paulus ütleb, et “Ta oli liha poolest sündinud Taaveti seemnest” (geneetiline pärilikkus) (Rm 1,3 KJV). Ta võttis enese peale meie olemuse, ja ikkagi ei teinud Ta pattu ja seetõttu võib Ta nüüd päästa meid patust, mis on meie olemuses.

Jeesus ise räägib meile sellest, kuidas Ta pidi salgama „oma tahte“ selleks, et Isa tahet täita. Nii oli Tema maapealne

elu samasugune võitlus samasuguste hellitatud *ego* pattudega kui meilgi. Meie oleme oma isekusele järgi andnud, seetõttu olemegi patused. Kuid Tema salgas end otsustavalt. Seetõttu oligi Ta patuta. Ta ei olnud kunagi isekas, isegi mitte ühe hetke vältel. Ja Tema isekusetus maksis Talle surma ristil.

See on väga Hea Sõnum. Ükskõik kui sügav või tugev on kiusatus isekusele järgi anda - Kristust kiusati samal moel, ometi oli „Ta patuta“. See pole veel kõik. Heebrea 4,16 jätkub jõuliselt: „Läki siis julgusega ... et leiaksime armu oma abiks vajaduse ajaks.“ Tema tulek „patuse liha sarnasuses“ andis Talle täieliku sissepääsu mõistmaks hukka iga sind ja mind orjastav patt, kuulutada sellele kohtuotsus ja see surmata.

Meid on üles kutsutud olema „julged“ Temas, mitte kartlikult nurka hoidma nagu oleksime lüüasaamisele määratud.

Kummaline vastuseis Päästja lähedusele

Mõned inimesed ütlevad, et Kristus ei saanud olla kiusatud nagu meie, sest Tema päevil ei olnud televisiooni, jäätisepaviljone, viina, sportautosid jms. Kuid selline pealiskaudne avaldus jätab kahe silma vahele fakti, et iga kiusatus patustada, mida me võime kogeda, on tingitud sellest, et eelkõige armastame me ennast, ja selles mõttes teab ja tunneb Ta patu köitvust väga hästi. Teades, kui tugev on kiusatus, tunneb Ta meile kaasa, kuid ka see pole veel kõik. Paljas kaastunne ja kahjutunne ei aitaks ju meid. Tema „täiskohaga“ töö on *päästa* meid kiusatustele *järele andmast*. Me tuleme mitte kartlikult, vaid „julgusega“ usupalves Tema ette selleks abi saama.

Pange tähele, mida rõhutab Heebrea kirja autor. Kuigi Jeesus tuli meie juurde ja võttis meie patuse olemuse enda peale, oli Ta „siiski ilma patuta“. Ta ei andnud kiusajale järgi isegi mõtte või sõnaga. Ta ütles: „Selle maailma vürst tuleb ja ta ei saa minust midagi“ (Jh 14,30). Ta jäi alati „selleks pühaks“ (Lk 1,35). Võitlus patuse kiusatusega oli nii tugev ja

nii ohtlik, et Ta higistas oma agoonias vere pisaraid (Hb 5,7; 12,3.4). See oli tõsisem katsumus, kui ükskõik milline meie katsumus.

Võitlus selle pärast, et suudaksime oma tahte koos Temaga risti lüüa, võib olla valus, kuid veelgi valusam on lasta end üksi risti lüüa. Ja elada ühel päeval koos Temaga ülestõusmises on kergem, kui pidevalt Püha Vaimu *vastu* sõdida.

Suurepärane töötus erilisel nende viimaste päevade jaoks

Issandal on oma viimastel päevadel elava rahva jaoks midagi erilist: “Kes võidab, sellele ma annan istuda ühes minuga minu aujärjel, nõnda nagu minagi olen võitnud ja istunud ühes Isaga tema aujärjel” (Ilm 3,21). Ta palvetab selle meie eesõiguse pärast praegu, kui patt ja kiusatus paistavad tugevamad ja ahvatlevamad kui kunagi varem ja kui meie, inimesed, oleme nõrgemad ja patu suhtes vastuvõtlikumad kui kunagi varem.

Neil viimastel päevadel tõde, et Päästja on elanud meie patuses ihus, meile eriti kalliks, kallimaks kui kunagi varem. Tema võit aga pole meile vaid eeskujuks. (Eeskujust pole ju kasu, kui sa ei tea, kuidas seda järgida.) Meie Eeskuju saab meile aga ka Treeneriks. Tema samastub sinuga ja sina samastud Temaga. Sinu kiusatus saab Tema kiusatuseks; sinu kaotused aga Tema mureks. Sinu edu on Tema võit, sest sa oled ühendatud Temaga ühte ikkesse. Tema on see, kes rasket koormat edasi tõmbab. Meie osa on Temaga jääda ja alistades oma tahte Temale teha Temaga koostööd. Ära kunagi jäta seda õnnelikku sidet – iket, mis seob sind Tema külge. Mt 11,28-30. See on meie jaoks alatiseks parimaks paigaks, kus olla.

Kristus teadis, et neil viimastel päevadel juhib Saatan suured inimhulgad alkoholismi, narkomaaniasse, kuritegevusse, ihadesse, laste ahistamisse, homoseksualismi, pornograafiasse, abielurikkumisse, hoorusesse, buliimiasse – kõigisse neisse kiusatustesse, mis tunduvad meie patuse

olemuse tõttu vastupandamatutena. Kadunud lammas on oma tarast eksinud kaugemale kui kunagi varem, kuid ka Hea Karjane läheb teda otsides kaugemale kui kunagi varem. Ta läheb “kuni ta tema leiab”. See tähendab, et meie jumaliku Psühhiaatrina süveneb meie viimsete päevade nõrkuste põhjustesse ka sügavamalt ja kindlustab täieliku tervenemise. Lokkav patt tähendab ka veel külluslikuma armu olemasolu.

Paulus räägib sageli Kristuse “õigusest”. (Rm 3,21-26; 5,18). See olulise fraasi mõistmiseks on möödapääsmatu mõista, et lihasse tulekul võttis Kristus endale inimese patuse, langenud olemuse. Põhjus selleks on ilmne.

“Õigus” on sõna, mida kunagi ei kasutata patutu olemusega olevuste kohta. Me loeme “pühadest” või langematutest inglitest, kuid mitte kunagi ei ole kirjutatud *õigetest* inglitest. Aadam ja Eeva olid enne langemist süütud ja pühad, kuid kusagil ei või me lugeda, et nad oleksid olnud *õiged*. Nad oleksid võinud *arendada* õige iseloomu, kui nad oleksid kiusatusele vastu pannud; kuid õigus on saanud väljendiks, mis tähendab pühadust, mis on vastu pannud kiusatusele ja võitnud selle täielikult patuses inimolemuses! Just seda tegi Kristus kui tõeline Jumal-inimene.

Õigus tähendab õigeksmõistmist, ja miski, mis on patuta, ei vaja ju õigeksmõistmist. See sõna tähendab algupäraselt millegi kõvera sirgekstõmbamist, millegi ebaõige õigeks muutmist.

See, kellel on vaid patuta olemus, on püha; kuid selle kohta ei öelda kunagi õige. Kristus oli patuta, kuid Ta „võttis“ enesele meie patuse, kõvera olemuse ja elas täielikult püha elu. See andiski Talle nime: “ISSAND, MEIE ÕIGUS” (Jer.23,6).

Seepärast kirjutab Juuda, et Ta “võib teid hoida komistamast ja teid veatumaina seada oma auhiilguse palge ette hõiskamisega”. Ilmutusraamat kinnitab seda töötust, tuues meie ette pildi inimestest, kes seisavad veatuina Jumala trooni ees. Nii võib Ta öelda oma rahvale: “Sest Talle pulmad on tulnud ja Tema naine on ennast valmistanud.” Ilm 19,7.8

Nende võidu saladus ei seisne senisest suurema pingutamise eriliste tegude programmis. See saladus on puhtama *usu* omamises, kui ühelgi eelneval põlvkonnal. See saladus on varem kogematus väga lähedases kooskõlas Kristusega; see on Tema südamest kallikspidamises; see on Tema risti silmitsemises koos sellega kaasneva külmunud südame sulamisega. Miski peale südamest tuleva mure Kristuse au pärast ei suuda „sind hoida komistamast“. Iseka mure, hirm põrgu ees või taevas tasu saamise motiiv ei suuda meid komistamast hoida.

Kolmanda ingli kuulutus ja pühamu puhastamine

Meie patusõltuvus tuleneb meie ja Jumala vahelisest võõrandumisest ning võõrandumisest meie ja meie kaaslaste vahel. Sellele järgneb sügav üksindus. Kuidas kaotab Kristus selle pimeduse? Piibel ilmutab meile, kuidas need, kes olid “lahus Kristusest ... ilma lootusest ja Jumalata siin maailmas”, on “saanud ligi Kristuse vere läbi”. Ta kaotas vaenu *oma lihas* ja lepitas meid ... Jumalaga ühes ihus risti kaudu” (EF 2,12-17).

Paljudel „ei ole lootust ja nad on ilma Jumalata maailmas“. Kuid selle vaenu kandis kiusatud Jeesus, kui Ta rippus omaelu viimased tunnid ristil. Keegi pole kunagi kandnud sellist lootusetust ja rõõmutust nagu Tema, kui Ta ristil hüüdis: “Mu Isa, mu Isa, miks sa oled mind maha jätnud!” (Mt 27,46).

Sellel oli täieliku hingelise pimeduse viimasel tunnil, tühjendas Jeesus põhjani meie kibeda karika. Siis maitstes Ta tõeliselt „surma kõikide eest“. Hb 2,9. Kas sa tunnend enda kohal vaskrasket taevast ja enda all otsekui rauast maad, oled sa tundnud, et keegi ei hooli ja et taevas oleks nagu ukse sinu nina eest kinni löönud, kas sa oled tundnud, et sinu ees pole muud kui pimedus? *Täpselt seda tundis Jeesus*, sest see on „teise surma“ “maitse”. Tema “maitstes” seda, et sina ei peaks

seda maitsma. Sa võid Teda tänada, et Ta talus seda risti sinu eest.

Oma viimases teenistuses sellel Suurel Lepituspäeval töötab Ta ööd ja päevad, et viia lepitus lõpule nende kõigi südames, kes teevad Temaga usu läbi selles erilises töös koostööd.

Me võime leiame kõige üksikasjalisemaid kirjeldusi Kristuse alandusest ja Tema piinamisest, Tema valust ja võidust Piibli osas, mis tundub selleks ebasobiv – nimelt Psalmides. Seal kirjutatakse sellest, et Kristus astus meie kohale ja et Tal oli kogu inimrassiga sarnane olemus. Temas olid esindatud kõik inimkonna nõrkused, nii et iga inimene, keda kiusatakse, leiab Temas väe kiusatusele vastu panna. Igale hingele on Kristuses võit kõige selle üle. Psalmid 22 ja 69 sisaldavad Tema hädahüüdu ristil.

Sel pimedal tunnil, mil Ta üksi kannatas, ehitas Ta hunnitu silla üle patu poolt põhjustatud võõrandumise kuristiku. Tema suurepärase saavutust nimetatakse “lepituseks”, kuna Ta ühendas need, kes olid lahutatud – Jumala ja sinu.

Põhjuseks, miks nii paljud otsivad abieluvälise füüsilise armastuse intiimsust nüüd enam kui kunagi varem, on võõrandumine, mille kutsus esile evangeeliumi mittetundmine. Nende hinged on näljas ja tühjad ja neid võib täita vaid lepitus Kristusega. Nende hirmutamisel raseduse, AIDS'i, abordi või põrguga pole mõtet; see ei aita neil kiusatusele vastu panna, sest kiusatuse juured on selleks liiga sügavad. Kiiresti leviva AIDS,i olukorras hakkab maailm viimaks mõistma, et patt on enesetapp. Kuid põrgu hirm on võimetu neid patust päästma.

Tasusaamise lootus on samavõrd tõhutu, näiteks võib vaadata suurt protsenti “religiooni-teadlikke” poisse ja tüdrukuid, kes ikkagi annavad kiusatusele järele. Lokkav patt nõuab *palju külluslikumat* armu – see vajab Päästja läheduse ilmutust, selle sellist teadvustamist, mis läbib meie mõistuse ja tungib kuni meie südame põhjani. Vaid need, kes on ise lepitatud, on suutelised seda sõnumit noortele edasi andma.

Kuid suurepärane sõnum Kristuse õigusest on see, mis nende vajaduse rahuldab.

Jumal ise on meid meesteks ja naisteks loonud ja pannud meisse ka seksuaalse külgetõmbe vastassugupoole vastu. Ja siis kuulutas Ta, et see on “väga hea”. Seks oli enne pattu, seetõttu ei saa patt olla pärit abielu raames olevast seksist. Patt on seksi isekas, jumalatu moonutus.

Paljude aastate jooksul, mil inimesed on ära eksinud evangeeliumi tõest, on suurel vaenlasel õnnestunud seks ümbritseda häbi ja päriliku patu auraga. Sealt tuleb ka Fulton Sheeni mõte neitsi Maarja „patuta eostusest“. Ta ütleb, et see tegevat temast nii „ainulaadse“, et „Maarjas oli veel vaevalt midagi maist“. See on viisakas viis, ütlemaks seda, et Maarja ei olnud normaalne seksuaalsete kalduvustega inimene. Ta lisab, et “tema olemuses oli kõik taevalik”. Ja tema Poeg, Sheeni “Kristus” peab samuti olema „desolidariseeritud, eraldatud“ meie seksuaalsest inimkonnast. Ilmselt ei tea Sheen midagi meile Jumala poolt antud seksuaalsusest. Tema tõe moonutus on pärit paganlikust hellenistlikust ja evolutsioonilisest kontseptsioonist, mis väidab, et seks on puhtalt loomalik instinkt.

Vastandiks sellele räägib Piibel jumalikust Päästjast, kes võttis enda peale kogu inimkonna inimlikkuse ja oli “siiski patuta”. Teda uskuda, tähendab ka tänada Teda selle eest, et Ta meid meheks ja naiseks lõi, andis meile abielu piirides ka seksi ja see tähendab ka oma seksuaalsusest rõõmu tundmist. Usu läbi allutame me ka selle Temale ja palume, et Ta seda pühitseks ja teeks sellest eluaegse rõõmu allika, mis oleks vaba süü või häbi mürgist ja oleks ajendatud puhtast *agape*-armastusest.

Selline usk vaatab kümnele käsule uuest suunast. Käsk: “Ära himusta!” ei ole enam rõõmutappev keeld, vaid tõotus võidust abieluvälise, iseka seksi üle. See muutub kindluseks, et Kristuse isekusetu armastus (mis “ei tee ligimesele kurja” – Rm 13,10) võib meid alati valitseda. Milline on selle tulemus? See on tõeline õnn.

Kristuse läheduse praktiline väärtus

Paljud küsivad: Kuidas ma saan Kristuse lähedale? Esimeseks sammuks on uskuda, kui lähedale on Tema meile tulnud. Järgmine samm järgneb sellele loomulikult: siiras süda, mis hindab ja peab kalliks Tema lähedust, *samastub Temaga Tema ristil*. Paulus ütles (kreekakeelses UT-s), et tema *ego* on „Kristusega risti löödud“. Gl 2,20.

See ei tähenda muidugi seda, et inimene, kes Kristusesse usub, peaks püherdama enese alavääristamise tolmus. Tema eneseväärikuse taju ei kao kunagi. „Olla Kristusega risti löödud“, see tähendab ka olla Kristusega üles äratatud; „nüüd ei ela enam mina, vaid Kristus elab minu sees“. Sellises olukorras mõistab inimene tõelist eneseväärikust. Taavet ütleb: “Ta tõmbas mind üles õuduste august ja paksust porist ning asetas mu jalad kaljule ja kinnitas mu sammud” (Ps 40,1).

Ja suure põlastusega kogu meie uhkuse vastu ütleme lahti kõigist meie “püham-kui-sina” tunnetest. Mida lähemale tuleb inimene Jeesusele, seda patusemana ja väärtusetumana tunneb ta end. Me ei pea end kunagi hukka mõistma ega endale plusspunkte jagama. Meil ei tule iialgi väita, et me oleme patuta, sest “kui me ütleme, et meil ei ole pattu, siis me petame iseendid ja tõde ei ole meie sees”. Vaid siis kui me jätkuvalt “oma patud tunnistame, on tema ustav ja õige, nii et ta annab meile meie patud andeks ja puhastab meid kõigest ülekohtust” (1Jh 1,8.9).

Uhke ja ülbe perfektsionismi õpetus ei saa iial oma pead tõsta seal, kus hinnatakse tõde Kristuse õigusest, sest iga südame laul kõlab vaid austuseks *Kristusele – meie õigusele*.

11. peatükk

UUE LEPINGU AULINE HEA SÕNUM

Hea Sõnum uuest lepingust on evangeeliumi kuulutuse oluline osa. Apostel Paulus ütleb, et vana lepingu põhimõtete poolt tekitatud segadus ja mõistmatus “sünnitab orjuseks” (Gl 4,24). Palju aastaid on vana lepingu põhimõtteid olnud ülekaalus, samas oleme enamasti olnud ebateadlikud selles suhtes, mida need endast kujutavad. See laialtlevinud “orjus” on üks põhjusi, miks nii paljud noored mässavad selle vastu, mida nad peavad evangeeliumiks.

1738.a juhtus John Wesley osalema koosolekul, kus keegi luges, mida Luther oli kirjutanud õigusest usu kaudu. Wesley ütles: “Ma tundsin, kuidas mu süda läks kummaliselt soojaks.” Paljud, kes on mõistnud, mida need kaks lepingut tähendavad, on tunnistanud, et nende ees on avanenud justkui särav tee õnnelikumasse ellu. Selles peatükis soovime lasta Piiblit selle suurepärase sõnumi meie ees laiali laotada. Soovin, et sinugi süda võiks saada selle kauni tõe läbi “soojendatud“.

Uus leping on Jumala töötus

Kaua enne “vana lepingu” kehtima hakkamist andis Issand töötuse, mis sisaldas uut lepingut. See “igavene leping” tehti enne maailma rajamist ja see sisaldas sama töötust nagu uus leping. Jumala on töötus teha oma rahvas “täielikuks igas heas töös tegema tema tahtmist ... Jeesuse Kristuse läbi” (Hb 13,20.21; 1Ms 17,7; Ilm 13,8). See on suur projekt, kuna kõik inimesed pole mitte üksnes patustanud, vaid ka langenud patu ja mina-kesksuse orjusesse nii sügavalt, et patu juured tungivad meie psüühika sügavustesse välja. Uus leping on sõnum sellest, kuidas Jumal lahendab selle probleemi ja garanteerib täieliku paranemise.

Teoloogid räägivad Aadama lepingust, Noa lepingust ja Aabrahami lepingust, aga need kõik on Jumala poolt

erinevates olukordades antud töötused, need kõik on üks ja seesama “uus” ehk “igavene leping“. Pole vajadust lasta end segadusse viia kunstlikest definitsioonidest. Põhimõtte ja töötus on alati sama – Issand teeb midagi meie jaoks.

See leping (või töötus) sai selgemaks ja kaugemale ulatavamaks Tema kõnelustes Aabrahamiga. Issand töötas vanale mehele niisama hästi kui taevast! Issand annab oma järelkäijatele maa “põhja pool, lõuna pool, ida pool ja lääne pool”. “Loe tähti, kui sa suudad neid lugeda; nõnda saab olema sinu sugu” (1Ms 12,1-3; 13,14-17; 15,5,6). Temas “on õnnistatud kõik suguvõsad maa peal” (1Ms 12,3).

Need vapustavad töötused tähendavad tegelikult täielikku õnnistust:

a) Aabrahami järglased saavad suurimaks rahvaks maailmas;

b) Messias tuleb nende kaudu;

c) nad toovad õnne ja õitsengu kõigile suguvõsadele maailmas;

d) Kaanani maa saab nende omaks;

e) see töötus hõlmab aga veel rohkem, see hõlmab kogu maailma, mis peab tähendama Uut Maad peale selle taasloomist Jumala poolt (Rm 4,13);

f) kuna see maa saab olema “igavene omandus”, peab leping sisaldama ka igavest elu (Jh 3,16);

g) veel enam – kuna ainult õigus võib sellel uuel maal elada (2Pt 3,13), töötab uus leping teha õigeks igäühe, kes usub;

h) selle uskumatu õnnistuse käsirahaks pidi olema ouks imeline sünd, mis võimaldas Aabrahami eakal ja sigimatul naisel Saarel saada poeg, kelle nimi pidi olema Iisak (“naer”);

i) maailma Päästja ei pidanud tulema Iismaeli kaudu, kes on sümbol vana seaduse tee-seda-ise tegude programmist, vaid ...

j) Kristus tuleb Iisaki järeltulijate kaudu ja see näitab igavesti, et Aabrahami tõelised järeltulijad on ainult need, kellel on tema usk.

Milliseid tötusi ootas Jumal vastusena Aabrahamilt? Kui loed hoolega, näed, et vastus on – mitte ühtki! Uue Lepingu tötus on täiesti ühepoolne, Jumal annab kõik tötused. Ta ei palu meil Talle tötusi anda, sest Ta teab, et me ei suuda neid pidada.

Kuid kas Aabraham *ei pidanud midagi tegema*? Milline oli tema osa tehingus? Vastus on rabav ja paljudel inimestel on sellega vastuvõtmisega raskusi: Ta pidi tegema vaid üht: *uskuma*. “Ta uskus Jehoovat ja see arvati temale õiguseks” (1Ms 15,6). Meil tuleb ausalt tunnistada, et kõik, mida Issand iial kelleltki on palunud, on sama, mida Ta küsis Aabrahamilt: *uskumist*.

See ei tähenda, et Ta ei oodanud sõnakuulmist või et head teod ei omanud tähtsust. Issand õpetas Aabrahamile usuõiguse põhimõtet. Kui Aabraham õpib *uskuma*, järgneb tõeline kuulekus sama kindlalt nagu vili järgneb õitsemisele. Ja see järgnes, sest Issand ütles hiljem: “Ma tean temast ... et ta teeb, mis õige ja kohus on” (1Ms 18,19).

Muistsed juudid said uuest lepingust valesti aru, seepärast sai ümberlõikamine neile tee-seda-ise tegude-ja-kuulekuse programmi sümboliks. Aga apostel Paulus läks asja tuumani. Tema mõte on selge: “Aabrahami usk ... arvati temale õiguseks” (Rm 4,3).

Suurepärane! Sellega tõendas apostel, et õigeksmõistmine toimub ainult usu läbi. Kuus korda võime lugeda Rm 4. peatükis, et Aabraham on “*meie isa*”, kõigi - nii juutide kui paganate - esiisa, kõigi nende esiisa, kes usuvad.

Paulus ei jäta sõnakuulelikkust kõrvale, sest sõna “õigus” tähendab tõelist õigeksmõistmist. See sõna väljendab millegi kõvera sirgekstegemist, õigesse asendisse seadmist, mis omakorda tähendab siira kuulekuse õppimist. Selline kuulekus saab võimalikuks ainult usu läbi, kuid Hea Sõnum on, et see pole mitte ainult võimalik, vaid kindel, *kui meie Aabrahami sarnaselt usume Jumala suurejoonelist tötust*.

Jumala leping = Tema ühepoolne töötus

Tõde kahest lepingust avab meie ees imeilusa aia seal, kus teised näevad ainult kuivanud kõrbe:

“Jumala leping ja töötus on üks ja seesama. Jumala lepingud inimestega ei saa olla midagi muud kui Jumala töötused meile. ...

Peale veeuputust tegi Jumal lepingu iga looma ja linnuga maa peal; loomad ja linnud aga ei lubanud midagi vastutasuks. 1Ms 9.9-16. Nad lihtsalt võtsid vastu Tema kingituse. See on kõik, mida me teha võime – vastu võtta. Jumal töötab meile annina kõike, mida me vajame, ja rohkem kui me oskame paluda või mõelda. Meie anname Temale iseenda, mis pole midagi. Ja Tema annab meile iseene, see tähendab, et Ta annab kõik. Olukorra kogu raskus seisneb aga selles, et isegi kui inimesed on tahtlikud Jumalat üldse tunnistama, tahavad nad Temaga sõlmida äritehingu. Nad soovivad, et see oleks nagu äritehing kahe võrdse osapoole vahel, milles nad võivad vaadelda end Jumalaga võrdse partnerina. ...

Evangeelium oli Aabrahami päevil sama täielik ja terviklik kui see on alati olnud ja saab alati olema. Peale Jumala vannet Aabrahamile poleks olnud võimalik selle eelhoolitsusele ja tingimustele midagi lisada. Sellisena nagu see siis eksisteeris, ei või sellest midagi ära võtta, ja üheltki inimeselt ei või iialgi midagi muud nõuda kui nõuti Aabrahamilt.” (E.J.Waggoner, *The Glad Tidings*; pp 71.73)

Kas midagi võiks olla veel raskem kui muuta surnud inimesed elavaks? Kuid see on, millele spetsialiseerub see Üks, kes töötab meile uue lepingu. Tema “annab elu surnutele ja kutsub esile olematuid asju otsekui elavaid“ (Rm 4:17). Teisisõnu arvestab Ta juba sinu jaoks reaalsusena õnnistusi, mida sa pole isegi hakanud veel nägema. Kui me õpime uskuma Tema Häid Sõnumeid, siis võtame meie ka selliseid asju, mida pole veel olemas, nii nagu nad oleksid olemas, sest Jumala Sõna väidab, et need näiliselt mittevõimalikud

õnnistused saavad võimalikuks. Kas sa hakkad mõistma, mil viisil on uus leping täielik vastumürk depressioonile?

Kuidas vana leping „sisse tuli“?

Kui Jehoova tõi Iisraeli välja Egiptuse orjusest, tahtis Ta vajutada nende meeltesse sama lepingu, mille Ta oli kaua aega tagasi teinud nende isa Aabrahamiga:

“Te olete näinud, mis ma tegin egiptlastele ja kuidas ma teid olen kandnud kotka tiibadel ja tõin teid enda juurde. Ja kui te nüüd tõesti kuulete mu häält ja peate mu lepingut, siis te olete minu omand kõigi rahvaste hulgas, sest minu päralt on kogu maailm!” (2Ms 19,3.4)

Heebreakeelne sõna “kuuletuma” tähendab pigem “kuulama”. Iga lapsevanem teab, et sõnakuulelikkus on lapsele kergem kui ta tahab kuulata. Kuna Jumala leping on alati Tema töötus, siis tähendab “pidada minu lepingut” tegelikult Jumala poolt Aabrahamile antud töötuse kalliks pidamist ja hindamist. Heebreakeelne sõna *shamar*, mis siin on tõlgitud “pidama”, on kasutatud Aadama kohta, kes pidi “hoidma ja harima Eedeni aeda” (1Ms 2,15). Adam *pidas* Eedeni aeda *kalliks*. Jumal palus Siinai mäe juures Iisraelil kalliks pidada ehk hinnata töötust, mille Ta oli andnud nende isale Aabrahamile.

Teiste sõnadega, kui Iisrael Siinai juures *usuks* Jehoovat nagu Aabraham, saaksid nad ka “preestrite kuningriigiks ja pühaks rahvaks”, suurimaks rahvaks maa peal. Nad ei tunneks iial ebaõnnestumisi ega kaotust. Kogu maailm tallaks jalgte nende ukseni, et õppida tundma õigust usu kaudu, mis lahendab kõik inimkonna probleemid. “Kui nad lihtsalt peaksid Jumala lepingut, hoiaksid usku ja usuksid Jumala töötust, oleksid nad Jumalale “äravalitid vara”. (Waggoner, *The Glad Tidings*.p.99)

Ladinakeelsest väljendist “kandma (kotka tiibadel)” on saadud sõna “abistama, aitama” (ingl k *succor*). Me loeme KJV-s et Kristus on “võimeline aitama neid, keda kiusatakse” (Hb 2,18). Vabastamine Egiptusest oli kavandatud

õpetama sedasama uue lepingu tõde – et Issand päästab meid nagu emakotkas päästab oma poegi. Iisrael ei teinud midagi nende Egiptusest vabastamise mõjutamiseks, v.a. see, et nad *lubasid* Jumalal seda teha nende jaoks, nagu kotkapoeg laseb end emal aidata. Kuid rahvas ei mõistnud seda õppetükki. Nad tahtsid tegude-programmi.

Käsumeelsusest haaratuina lubasid nad uskmatusel pimestada oma hinged nii, et nad ei võinud mõista Jumala armu nagu Aabraham seda tegi. Nende reageering ei sarnanenud Aabrahami omale, kes *uskus siira südamega*. Selle asemel lubasid nad pühalikult olla head ja kuuletuda: “ja kogu rahvas vastas üksmeelselt ning ütles: “Me teeme kõik, mis Jehoova on ütelnud” (2Ms 19,8). *See oli vana leping*. See oli rahva töötus.

“Need kaks lepingut eksisteerivad ka tänapäeval. Kaks lepingut ei ole mitte aja, vaid tingimuste küsimus. Ärgu keegi hellitagu vale lootust, et ta ei või olla seotud vana lepinguga, kuna selle aeg on möödas. Selle aeg on möödas ainult selles mõttes, et meie elu minevik võis kuluda paganate tahtmist tehes, kui me kõndisime himudes, lõbudes, viinajoomises, pidutsemistes, bankettidel ja jõledais ebajumalateenimistes” 1Pt 4,3. (Waggoner, Glad Tidings:p.100)

See “kogu rahva” „töötus“ oligi nende uskmatususe tõttu pika kõrberännaku põhjuseks. Kui inimesed ei astu ühte sammu Temaga, teab Issand, kuidas Ennast alandada astuma ühte sammu nendega. Ta peab nendega vana lepingu ratifitseerima (alla kirjutama) selleks, et näidata neile nende enesekindluse ja käsumeelsuse kasutust.

Paulus ütleb, et “käsk on üleastumiste pärast juurde lisatud” (Gl 3,19). Sõna “lisatud” tähendab siin käsu “rõhutamist”, “alla kriipsutamist” või “selgesti väljendatud”.

“Käsk anti, et näidata neile (Iisraelile), et neil ei olnud usku ja nii ei olnud nad tõelised Aabrahami lapsed, ning olid otseselt oma päranduse kaotamise teel. Kui nad oleksid uskunud, oleks Jumal võinud panna oma käsu nende südameisse nii nagu Ta selle pani Aabrahami südamesse. Aga

kuna nad ei uskunud, samal ajal aga tunnistasid end olevat töotuse pärijad, oli tarvis neile kõige märgatavamal viisil näidata, et nende uskmatus oli patt. ... Neil oli sama vaim nagu nende järeltulijail, kes küsisid: “Mis me peame tegema, et võiksime teha Jumala tegusid?” (Jh 6,28) ... Ilma oma pattu tundmata, ei võinud nad töotusest kasu saada. Sellest tulenes käsu andmise vajadus Siinail.” (The Glad Tidings.p.74)

Nüüd peavad aset leidma Siinai mäe hirmuäratavad sündmused, mis olid Aabrahami puhul täiesti mittevajalikud. Kuna rahvas oli astunud vana lepingu suhtesse ja andnud oma ülbe, jultunud töotuse, oli Jumal nüüd sunnitud edastama neile oma seaduse senisest erineval viisil (2Ms 19,16-18; 20,1-20). Tal ei olnud tarvis hirmutada Aabrahami kõuemürina ja välkudega ega maavärinatega, sest Ta kirjutas oma püha käsu tema uskuvasse südamesse. Vana leping põhines kartusel, kartus oli ka nende motivatsiooniks “käsu tegude” tegemisel, seepärast et usku kui motiivi polnud veel mõistetud .

Näiteks hoidumine abieluvälisest seksist AIDS'i kartusest või häbi pärast, on vana lepingu legalism. Pidada hingamispäeva hirmust hukka minna on samuti legalism. On hea hoiduda keelatud seksist ja on hea pidada hingamispäeva, kuid motiiv, mis on tõeliselt tõhus, on uues lepingus ja tuleb ainult Jumala armu läbi.

Uus leping on südameusk, sõnul väljendamatu tänulikkus ja armust mõjutatud aukartus. Issand töötab: “Ma panen nende meelde oma käsud ja kirjutan need neile südamesse” (Hb 8,8-12). See tähendab rohkem kui mäletada Piibli salme. See tähendab armastuse vahekorda tõega.

Kuidas kirjutab Issand oma käsud inimsüdamesse? On kerge anda kõneosav vastus: „Püha Vaimu läbi“. Kuid kuidas Ta seda teeb? Vallutades hinge armastuse ja kiindumuse, mille kohta inimesed kaua aega tagasi ütlesid, et see on “südame töö”. Võõrandunud süda lepitatakse Jumalaga Tema “risti vere” läbi. Kui “Kristuse armastus sunnib meid”, saame me uueks looduks (2Kr 5,14-21). Vana kivine süda, millega sündinud oleme, sulab; uus Vaim täidab südame. Me õpime

vihkama pattu, mida me enne armastasime, ja me armastame kooskõla ja lepitatust Päästjaga.

Uue lepingu all saavad kümme käsku kümneks imeliseks töötuseks. Näiteks, Jumal ütleb, et kui sa usud, et “mina olen Jehoova, sinu Jumal, kes tõi sind välja Egiptusemaalt, orjuse kojast”, täidab sind väljendamatu tänulikkus. Siis sa ei lange iial abielu rikkumisse või mõrva, või vargusse või mõnda teise pattu. Risti väärtustamine puhastab need maetud patu ajendid ning isekuse, millel on nii sügavad juured. Niiviisi kannab uus leping vilja.

Vili ei saa olla külmad “käsu teod”, mida on ajendanud hirm; vili on isetu pühendumine Kristusele, mis üksi on tõeline sõnakuulelikkus. “*Armastus* on käsu täitmine” (Rm 13,10).

Jumala eeskirjad on töötused; nad *peavad* olema töötused, sest Ta teab, et meil ei ole jõudu. Kõik, mida Jumal nõuab, on tegelikult see, mida Tema ise meile *annab*. Kui Ta ütleb, “Sa ei tohi”, *võime me võtta* seda kui Tema kinnitust, et kui meie ainult usume Temasse, hoiab Tema meid patu eest, mille suhtes Ta meid hoiatab“ (Glad Tidings.p.77).

Vana üsna tavaline, kuid kohutav orjus

Vana lepingu töötuste andmine Jumalale “kutsub esile orjuse”, ütleb Paulus. Kohutav on vedada pahaaimamatuid noori kristlasi sellesse vaimulikku orjusse. Kuid see leiab aset, kui me juhime neid andma Jumalale selliseid asjatuid töotusi.

Näiteks õpetatakse lapsi ja noori töötama pidada “iga päev” kümme käsku ja mitte iialgi minna sinna, kuhu käsk keelab minna. Varsti unustavad nad oma töötuse või ahvatleb keegi neid vigu tegema. Nad mõistavad, et nad on murdnud oma töötuse ja nende kaotused lahutavad neid Jumala armust. Olles oma töötuse murdnud, tunnevad nad, et nad ei ole head. Nad tunnevad, et ei või oma siiruses kindlad olla ja järeldavad, et nad ei ole “valitud” pääsema. Probleem on selles, et Jumal ei palunud neid iial panna töötuse tegemist esikohale.

Vähesed leiavad tee välja vana lepingu orjusest uue lepingu vabadusse, kuid paljud langevad ega tõuse enam iialgi.

Õpetada lapsi töötama Jumalale, et nad peavad kümmet käsku, et nad ei lähe iialgi sinna, kuhu nad ei peaks minema, või et nad on igavesti sõnakuulelikud pole mitte üksnes kasutu, vaid on ka kahjulik *Mitte, et oleks vale olla kuulekas*. Probleem on selles, et vana leping ei ole *tee* kuulekusele. Näiteks, on hästi teada, et on mõttetu panna nikotiini ohvrit töötama mitte iial enam suitsetada või üht alkohoolikut töötama mitte enam juua. Tõeline saladus on õige valiku tegemises, mis on võimalik ainult armu läbi.

Laste ja noorte kristlikku kirjandust maitsestavad ikka veel vana lepingu ideede surmavad süstid, sel viisil kirjanduse kaudu vahendatud orjus on üks paljude masenduse põhjustest. Sügava vaimuliku tajumisvõimega autor räägib meile vana lepingu poolt tekitatud vaimuliku orjuse peapõhjusest:

”Sa oled moraalse jõu poolest nõrk, oled kahtluste ori ja sind juhivad su patuse elu harjumused. Sinu töötused ja otsused on nagu liivaköied. Sa ei suuda juhtida oma mõtteid, oma ajendeid, oma tundeid. Teadmine murtud lubadustest nõrgestab su usaldust su siirusesse ja paneb sind tundma, et Jumal ei saa sind vastu võtta (just sellest räägib Paulus, kui ta ütleb, et vana leping “sünnitab orjust”). ... Peaksid mõistma, mis on tõeline tahte jõud. Sa ei saa muuta oma südant, sa ei saa oma jõuga anda Jumalale oma südame kiindumust; aga sa võid *valida* Teda teenida. ... Niiviisi viiakse kogu su olemus Kristuse Vaimu mõju alla; Sinu kiindumused keskenduvad Temasse, sinu mõtted on kooskõlas Temaga.” (Ellen White, Tee Kristuse juurde, lk 47).

Isegi mõned meie armastatud laulud on läbistatud vana lepingu mõistetest, mis “sünnitavad orjuseks”. Tagajärg on sageli alateadlik. Siirad kristlased orjastatakse teadmatult pimedusse ja depressiooni armastatud laulude või gospel-laulude kaudu, mis annavad edasi „käsu all olemise” või endaminele orienteeritud sõnumeid.

Püha Vaimu võimas vägi

Meie Päästja täidab oma uue lepingu töotuse Püha Vaimu teenistuse läbi. Rooma paavst väidab end olevat Kristuse asemik, Tema esindaja maa peal, kes on võtnud peale Kristuse taevasse minekut Tema koha endale. Kui see oleks tõsi, oleks see kõigile halb sõnum, sest paavst ei või teha midagi sinu ega minu patust päästmise küsimuses midagi. Ta on liiga kaugel ja liiga paljude probleemidega liiga hõivatud.

Jeesus ütles, et Tema tõeline Asemik maa peal on Püha Vaim. See on Hea Sõnum, sest Tema võib aidata sind ja mind isegi rohkem kui Jeesus inimesena siin maa peal. Tõesti, Teda nimetatakse Kristuse Vaimuks, Kristuse Esindajaks, kes olles vaba füüsilisest piirangust tegutseb siin Tema asemel.

Jumaluse kolm Isikut on üks Jumal. Seepärast ütles Jeesus, et kui Püha Vaim tuleb, tuleb *Tema*, mitte isiklikult nagu siis, kui Ta ilmub taeva pilvedel, vaid Vaimus.

Nagu meie eelmine peatükk mainib, on Jeesus meile lähemal, kui populaarne õpetus lubab; nii on ka Püha Vaim meile lähemal kui me oleme mõtelnud. Ta on sama palju meie Sõber nagu Jeesus. Ta on meie kõrval, püüdes meid valmistada Taevasse astumiseks, mitte meie välja jätmiseks sealt.

Jeesus esitleb Püha Vaimu erilise nimega – Ta nimetab Teda “teiseks Trööstijaks” (Jh 14,16-18.26). Ta on “teine *parakletos*”, see on Tema Enda Asendaja. Ta on saadetud “Minu nimel”. Kreekakeelne sõna „*parakletos*“ tähendab “keegi, keda kutsutakse tulema ja istuma sinu kõrval igavesti” (*para*, nagu sõna “paralleel” – kaks raudtee rööbast on paralleelsed ja nad jäävad alati kokku; ja *kletos*, Keegi, kes on kutsutud). Ta ei lahku meist iialgi, kuigi meil on jõudu Teda kurvastada ja Teda ära lükata, kui me nii otsustame. Meie oleme täna Kristusele lähemal kui olid kaksteist jüngrit 2000 aastat tagasi, kui nad kõndisid ja rääkisid Temaga isiklikult.

Püha Vaim on ka Meister-Õpetaja ja meie mälu Virgutaja, sest Jeesus ütles, et “Tema õpetab teile kõike ja toob teile meelde kõik, mis mina teile olen ütelnud” (Jh 14,26).

Miks pidi Jeesus isiklikult ära minema? “See tuleb teile heaks, et mina lähen ära, sest kui ma ei läheks, ei tuleks Trööstija teie juurde. Aga kui ma lähen, siis ma läkitan Tema teie juurde” (Jh 16,7-11). Kui Ta oleks isiklikult või füüsiliselt siia jäänud, oleks Ta võinud olla meie Paavst (ma räägin aupaklikult), kuid Ta oleks olnud piiratud füüsilise eksistentsiga. Sina või mina ei saaks Temaga kohtuda ilma Tema sekretäride vahendusega ja peaksime võib-olla ootama kuid või aastaid, et kohtuda Temaga mõne hinnalise minuti jooksul. Paljud maailma miljardeist asukaist ei saaks iialgi Temaga kohtuda.

Kuid Püha Vaimu läbi on igäühel meist piiramatu ligipääs Kristusele, just nagu igäüks meist oleks ainuke inimolevus maa peal. Püha Vaim on Jumala Vaim, Kristuse Vaim ja saab olla igal pool üheaegselt. Ta peab hoolitsema 5 miljardi inimese eest, kuid Tal pole piiranguid. Seega pöörab Ta meist igäühele täieliku tähelepanu. Ta märkab isegi varblase kukkumist. Seisa säravas päikesepaistes – sa ei võiks sellest rohkem osa saada, kui oleksid ainus inimene maailmas.

Hea Sõnum Püha Vaimu tööst uues lepingus paistab säravalt. Kui me mõistame, kui hea Hea Sõnum on, avastame me, et on kerge saada päästetud ja on raske kaduma minna. Armu valitsuse all on sama kerge teha õigust kui patu valitsuse all teha valesti. See peab nii olema; sest kui armus pole rohkem väge kui patus, ei saaks olla mingit patust pääsemist.

Ärgu iialgi keegi püüdku teenida Jumalat millegi vähemaga kui seda on Jumala elav vägi, mis teeb temast uue loodu. Siis toimub Jumala teenimine tõepoolest “uues elus”; siis mõistetakse, et Tema ike on “hea” ja Tema koorem on “kerge”. Tema teenimine toimub “rõõmutsemisega väljendamatu ja väga kalli rõõmuga” (vt Mt 11,28-30; Rm 5,20.21; 6,4; 2Kr 5,17; 1Pt 1,8).

Kui me loeme või kuuleme Jumala Sõna, tuleb meil sellele sõnale avada oma süda, et see võiks teostada meie sees Jumala tahte. Jumala Sõna peab selle töö tegema, aga meil tuleb seda lubada. “Kristuse Sõna *elagu* rohkesti teie sees kõiges tarkuses”, ütleb apostel (Kl 3,16). Võib-olla me pole sellele varem mõelnud, kuid Hea Sõnum deklareerib, et tegelikult on raske kaduma minna. Kristus ütleb rõhutatult, et Tema “ike on hea” ja Tema armule on “raske” vastu panna (Mt 11,28-30; Ap 26,14).

Head sõnumid kuni viimase leheküljeni

Piibli viimane lehekülj pakub viimase kutse, “Vaim ja pruut ütlevad – tule” (Ilm 22,17). Vaim pöördub kutsega inimeste poole, kes meie meelest tunduvad lootusetud, ja kogudus, kes peab olema Kristuse Pruut, peab nende inimeste eest hoolitsedes tegema Temaga täielikku koostööd. Kutsele vastab palju rohkem inimesi kui meie oletame. Osa Jumala tõelisest rahvast asub ikka maailma pimeduses. Nemad võtavad nende koha, kes lahkuvad Kristuse juurest lõpuaja kriisis; nende koha, kes on kaua tunnistanud evangeeliumi, kuid on hüljanud selle oma südames, kuna nad on keeldunud sellisest Kristusele pühendumisest, mida nõuab Tema rist ja mis tähendab sisuliselt enda risti löömist.

Inglid ja Püha Vaim hoiavad ikka veel tagasi lõpuaja katastroofide ja nuhtluste valla pääsemist, mida sümboliseerib “nelja tuule” lahti päästmine (Ilm 7,1-4). Te ei saa julgesti sõita kiirteel, ilma et Püha Vaim tõkestaks mõnd purjus või narkootikumide joobes maniakki teile otsa sõitmast.

Kogu maailm oleks juba kistud kuristikku, kui Püha Vaim ei takistaks kurjust, mis on kohe valla pääsemas.

Kuid Püha Vaim tõmmatakse maailmast ära, siis mitte seepärast, et Ta tahaks lahkuda, vaid seepärast, et inimsugu Temast pidevalt eemaldub. “Täna, kui te kuulete tema häält, ärge paadutage oma südameid” (Hb 3,7.8). Lõplik patt Tema vastu, patt, mis on andestamatu, on valida tagasi lükata Tema

anumine, kui Ta ütleb: “See on tee, sellel käige.” Kui me lükkame tagasi Tema hääle, mis meid patutundmisele kutsub ja tõde meelde tuletab, siis Ta kurvastab ja on sunnitud meist igaveseks ära pöörduma. Meid kõiki seatakse kiiresti lõpliku valiku ette – kas käia kogu tee koos Püha Vaimuga ja saada pitseeritud Issanda tulekuks või otsustada Ta hüljata.

Ainult üks asi on meile tõepoolest raske – nimelt: Uskuda kui hea on Hea Sõnum. Meie pidev võitlus on “võidelda head usuvõitlust” (1Tm 6,12).

Inimsugu on peetud nii tugevasti uskmatuse vangistuses, et miski peale tõe Kristuse ristist ja täieliku arusaamise Püha Vaimu alalisest teenistusest, ei suuda neid ahelaid murda. Tema on ikka veel taevast pühamut puhastava Suure Ülempreestri Asemik.

Tema Hea Sõnum on võimas. Ära hakka Talle vastu. *Luba* Tal juhtida ennast kogu teekuni koduni!

* * * * *

Lisa

UUE TESTAMENDI ÕIGEKS MÕISTMINE VS ROOMA KATOLIKU ÕIGEKS MÕISTMINE

1) Katoliikluse seisukohalt on õigeks mõistmine kättesaadav vaid Katoliku kiriku sakramentide läbi: “ Selle aluseks on ristimise sakrament”. “Patukahetsuse karistuse sakrament” on samuti võimalik saada vaid sama kiriku vahendusel. Samuti on õigeks mõistmise puhul vajalikud “paastud, almused, palved, sakramentaalne pihtimine, preesterlik pattude andestus ja muud vagad harjutused” (Trenti Kirikukogu, VI sessioon, VII ja XIV pt).

Kontrastiks sellele õpetab Uus Testament õigeks mõistmist vaid armust usu läbi Kristusesse, vahendajaks selle kättesaamisel on Püha Vaim, mitte aga mõni kirik või hierarhia.

2) Katoliiklik arusaam eitab seda, et Kristuse ohver lepitab kogu inimsoo Jumalaga. “Kuigi Ta suri kõigi eest, ei saa siiski mitte kõik Tema surmast abi, vaid ainult need, kelledele seda pattude lepitust on ”vahendatud” kiriku sakramentide läbi” (Trent, III pt).

Kontrastiks sellele ütlevad apostlite Head Sõnumid, et juriidiliselt “mõistetakse kõik õigeks täiesti muidu, Tema armust, lunastuse läbi, mis on Kristuses Jeesuses”; „nõnda saab ka üks õiguse täitmine kõigile inimestele “vaba annina” elu õigustuseks“. “Ja tema on lepitus meie pattude eest, aga mitte üksnes meie, vaid kogu maailma pattude eest.” “See on Jumala Tall, kes võtab ära maailma patu” (Rm 3,24; 5,18; 1Jh 2,2; Jh 1,29). “Sest ühest ainsast pattulangemisest [Aadama] on kohus saanud hukkamõistmiseks, aga armuand mitmest pattulangemisest õigeks mõistmiseks” (Rm 5,16). ... „Nõnda saab ka üks õiguse täitmine kõigile inimestele elu õigustuseks“ (Rm 5:18). Isegi Luther ja Kalvin ei suutnud

selgelt näha seda Uue Testamendi õpetust sellest, mida saavutas Kristus ristil kogu maailma pattude eest surres.

3) Rooma Katoliku õigeusksmõistmise puhul ei ole usklik kogu Kristuse õiguse osaksarvamise läbi Kristusega usu läbi üheks saanud, vaid Jumal sisendab temasse järk-järgult talle sünnipärast õigust, mida saab välja teenida, nii et sihikindlad katoliiklased on igavese elu tõeliselt välja teeninud. ... kui nad just armust ära ei lange” (Trent, XVI pt).

Evangeeliumi sõnum aga räägib sellest, et usklik ei saa grammi võrdki midagi välja teenida, ka ei ole tal mingit sünnipärast omandatud õigust; õigus on vaid Kristuses ja usklik saab selle kätte vaid *usu läbi*. Trenti Kirikukogu ei saa kunagi kellelegi õigeusksmõistmise kindlust anda. Kuni surma hetkeni valitseb inimeste üle pidevalt näriv “kui”.

4) Trenti Kirikukogu õpetab, et “täiskasvanud võivad ise end oma õigeusksmõistmiseni viia, kui nad sellega nõus on ja selle niinimetatud armuga koostööd teevad”. See kättesaadav Jumala arm *eelneb* õigeusksmõistmisele ja nõuab esmalt ettevalmistust, millele järgneb siis tegelik õigeusksmõistmine. Trenti VI ja VII peatükis on loetletud mitmeid ettevalmistavaid tegevusi, ilma milleta patune õigeusksmõistetud ei saa. Need on asjad, mis eelnevad õigeusksmõistmisele. (Trent, V, VII, VIII pt)

Evangeeliumi sõnumist võime näha, et inimesel pole mingit osa enese õigeusksmõistmises ning ta ei saa teha midagi, et selleks valmistuda ega midagi, mis sellele „eelneks“. See on täielikult Kristuse poolt teostatav ja usklik võib vaid vastu võtta, uskuda, hinnata Kristuse lõpetatud tööd ja lõpetada vastupanu usule, mis kutsub esile kuulekuse armastuse läbi.

5) Katoliiklik vaade rõhutab kahtlust ja hirmu: “Igaüks, kes vaatab ennast oma nõrkuste ja vigadega, võib hakata hirmu ja kartust tundma, nähes, et keegi ei saa vankumatus usus ja eksimatult öelda, et tema on saanud Jumala armu osaliseks.” “Kui keegi ütleb, et inimene peab vaid uskuma, et tema patud on andestatud, siis ... hüütagu seda inimest neetuks” (Trent, IX pt; Canao XIII.)

Evangeeliumi sõnum ütleb, et „igauhele on antud armu Kristuse annetuse mõõtu mõõda“ ja meid kutsutakse armu andi kindlalt uskuma. Ef 4,7.

6) Katoliku kiriku seisukoht jätab kahe silma vahele selle, et kogu langenud inimsugu “Aadamas” on Kristuse ohvri kaudu ka üks “Kristuses”.

Evangeeliumi seisukohalt on patt pidev, uskmatu vastupanek Kristusele, kes „kõik tõmbab enese juurde“, kui meie lõpetame vastupanu. Kristus on juba maitsnud teist surma „igauhe“ eest, nii et ükski ei pea kannatama oma pattude pärast, kui ta usub ega salga seda, mida Kristus tema eest on teinud (Jh 12,32; Hb 2,9; Jh 3,17.18).

7) Nii salgab siis Katoliku kirik täielikult usuõiguse. Kui nad ütlevad, et õigeksmõistmine “teeb õigeks”, on nende arusaam diametraalselt vastupidine evangeeliumi sõnumis toodule. Katoliiklik “õigeksmõistmine” on sisendatud, sünnipärane ja ära teenitav, mitte aga ainuüksi usust: “Ärgu keegi end vaid usu läbi pääsemisega petku, kujutledes, et vaid usu läbi saadakse pärijaks ja päritakse igavik.” (Trent, XI pt).

Evangeelium tungib läbi sajandite paksuse katoliku ja protestantliku udu ja viib meid päikesest valgustatud, selgemale Uue Testamendi tõe mõistmisele.

* * * * *

SISU

1. Jumala käed maailma ümber	3
2. Miks Jumal midagi ei tee?	12
3. Nooruse elumõtte otsimine	23
4. Kristuse teine tulek – kui varsti on „varsti“?	32
5. Kui see pole huvitav, võib-olla pole see tõsi	46
6. Kui see ei ole hea sõnum, ei või see ka tõde olla	54
7. Kui sa ei suuda seda mõista, pole see evangeelium	64
8. Mille teostas Jeesus oma ristil?	77
9. Kas Head Uudised võivad olla liiga head?	87
10. Meie Päästja auline lähedus	100
11. Uue lepingu suurepärase hea sõnum	118
Lisa. Uue Testamendi õigeksmõistmine versus Rooma Katoliku Kiriku õigeksmõistmise	131